

MODLITEBNÝ
TÝŽDEŇ MLÁDEŽE
2016

OBNOV NÁS!

JEŽIŠ - ZÁKLAD NAŠEJ VIERY

Kristus – základ našej viery

Cirkev adventistov siedmeho dňa bola oficiálne založená v roku 1863 v meste Battle Creek v štáte Michigan na severovýchode Spojených štátov. V tom čase mala 3 500 členov. Podľa posledného sčítania mala cirkev v roku 2011 na celom svete už 17,5 miliona členov. Adventisti žijú v 208 krajinách z celkového počtu 232 krajín a oblastí uznávaných OSN. Už v 90. rokoch 19. storočia sme boli priekopníkmi hnutia zdravotnej osvety s najväčším inštitútom zdravotnej reformy na svete. Dnes cirkev spravuje celosvetový systém zdravotnej starostlivosti, do ktorého je zapojených 589 inštitúcií. Prijali sme celistvú filozofiu vzdelávania a naša cirkev v súčasnej dobe riadi druhý najväčší systém kresťanských škôl na svete.

Nadšenie pre celosvetovú misiu vychádza zo silného presvedčenia o vlastnej prorockej identite. Aj keď máme spoločný kresťanský základ s ostatnými protestantskými spoločenstvami, nikdy sme sami seba nevnímali len ako jednu z ďalších cirkví. Považujeme za svoje poslanie zvestovať jedinečné posolstvo troch anjelov z knihy Zjavenie 14,6–12. Chceme

svetu predstaviť Božiu poslednú výzvu pred Kristovým návratom.

Toto poslanie spolu s pocitom blízkosti konca pozemských dejín z nás robí jedno z najdynamickejších misijne zameraných hnutí v dejinách. Adventisti majú veľa vieroučných bodov rovnakých s inými cirkvami. Napriek tomu sa naše zvestovanie sústredilo predovšetkým na biblické učenie zvestované adventistami. Predpokladali sme, že ľudia už poznajú osobu Ježiša Krista a jeho základné učenie. A tak sme zanedbávali význam nášho Spasiteľa ako stredobodu všetkých našich „vieroučných článkov“. Na stretnutí vedúcich Cirkvi adventistov siedmeho dňa v Minneapolis v roku 1888 Ellen Whiteová poukázala na to, že aj keď členovia cirkvi a vedúci predstavitelia cirkvi prijali výlučne adventistické učenie, napriek tomu nevedia, čo znamená byť zachránený Kristovou spravodlivosťou a posvätený jeho nežnou láskou. Vedúcim predstaviteľom cirkvi na konferencii povedala: „Bratia, chceme pravdu takú, aká je v Ježišovi... Videla som vzácnych ľudí, ktorí by prijali pravdu, ale boli odrazení, pretože videli spôsob, akým sa

s pravdou nakladalo. Videli, že v nej nebol Ježiš. A na to poukazujem celý čas – my potrebujeme Ježiša.“

(1888 Materials, str. 153)

Je výzva Ellen Whiteovej z roku 1888 v našej cirkvi stále aktuálna? Počas tohto modlitebného týždňa sa chceme pokúsiť znovu objaviť krásu nášho učenia a Ježiša urobiť jej stredobodom. Prajem vám všetkým, aby ste našli radosť v tom, čomu ako cirkvi veríme. Úprimne sa modlím, aby sme pri štúdiu jedinečného poslania, ktoré nám Boh zveril, zakúsili radosť zo spasenia a osviežujúci vánok Ducha Svätého.

Trojica

OSEM POHLADOV NA BOHA

V tomto modlitebnom týždni mládeže sa budeme zaoberať ôsmimi kľúčovými biblickými vieroučnými bodmi Cirkvi adventistov siedmeho dňa. Možno patríte k tým, ktorí po prečítaní úvodných viet zaujmú intelektuálne neutrálnu pozíciu, znudene zívnu a čakajú opakovanie suchých teologických faktov, ktoré už v minulosti neraz počuli:

Dňom odpočinku je sobota (siedmy deň), nie prvý deň týždňa. Existujú stovky biblických textov, ktoré to dokazujú.

Desať prikázaní nebolo zrušených na kríži, preto ich stále musíme dodržiavať. Tu sú verše, ktoré to potvrdzujú.

Predadventný súd začal v roku 1844. Meno kohokoľvek z nás môže prísť kedykoľvek na rad. Toto sú biblické verše a časová prorocká os, ktoré to dokazujú.

Keď zomrieme, sme skutočne mŕtvi. Ak sa niekomu zjaví mŕtvy člen rodiny alebo priateľ, nie je to on, ale démon. Tu sú texty, ktoré o tom hovoria.

Ježiš čoskoro príde. Nenastane nijaké tajné „vychvátenie“ s druhou

šancou na spasenie po sedemročnom prenasledovaní. Preto by bolo lepšie už teraz sa pripraviť. Toto sú texty, ktoré si o tom môžeme prečítať.

Mimochodom, mali by sme byť vegetariáni, platiť desiatky, nepozerať stále „telku“ a nechať sa pokrstiť ponorením.

Súhlasíte s tým?

Nie?

Prečo nie?

Všetci cítime, že keď je pravda zredukovaná na sériu intelektuálnych faktov a požadovaného spôsobu správania, niečo tam chýba.

Musíme si uvedomiť, že nijaký z týchto vieroučných bodov, ba ani všetky dokopy netvorí pravdu. Počujete dobre? Nijaký z týchto bodov netvorí pravdu, ak nie je zakotvený v Kristovej láske. To je dôvod, prečo apoštol Pavol hovorí o pravde, „ktorá je v Ježišovi“. (Ef 4,21)

Pravda, ktorá je v Ježišovi.

Čo to vlastne znamená?

Možno si pamätáte, že Ježiš povedal: „Poznáte pravdu a pravda vás vyslobodí.“ Neskôr vyhlásil: „Ja som... pravda...“ (Ján 8,32; 14,6)

Došlo vám to?

Pravda nie je súhrn abstraktných informácií, ktoré je potrebné naučiť sa nasпамäť a diskutovať o nich. Pravda je osoba menom Ježiš. Ak máme vzťah s Ježišom, sme oslobodení od všetkého, čo nás zväzuje – predovšetkým od našich zranení vo vzťahoch a od rôznych problémov, ktoré sú s tým spojené.

Ak sa pravda zvestuje bez Ježiša, sú to len holé fakty bez osoby a skutočného obsahu. Takáto pravda nemá tvár, srdce ani osobný záujem o vás. Je emocionálne krutá, pretože vyvoláva pocit viny a strachu. Pravda bez Ježiša nemôže zachrániť, uzdraviť ani premeniť ľudské srdce.

Zvestovať suchý zoznam vieroučných právd a noriem správania a nekázať Ježiša ako Pravdu rozhodne nestačí. Apoštol Pavol hovorí, že „litera zabíja“. (2 Kor 3,6) Mali by sme rozprávať o Ježišovi ako o živom, milujúcom a súcitnom Bohu, ktorý je základom našej pravdy. Ak budeme kázať iba fakty o pravde, budeme ľudí ubíjať na duchovnej, emocionálnej i racionálnej rovine. „Pravda“, ktorá nevyvyšuje Krista, môže ľudí odvieť od Boha a vyvolať v nich zúfalstvo. Alebo v nich prebudí ducha odsudzovania ako u farizejov. S Ježišom je všetko iné. Ježiš vytvára krásnu rovnováhu medzi dvoma zásadnými a navzájom sa dopĺňujúcimi prvkami. Ján hovorí, že Ježiš prišiel do nášho sveta „plný milosti a pravdy“. (Ján 1,14)

Všimli ste si?

Milosť a pravda!

Prečo je táto dvojica taká dôležitá?

Pravda bez milosti vyvoláva v hriešnikovi silný pocit hanby a viny,

zatiaľ čo milosť spojená s pravdou prináša uzdravenie.

Nepotrebujeme pravdu, ktorá pozostáva len z vieroučných bodov. Potrebujeme pravdu, ktorá je v Ježišovi – živom vtelení Božej lásky.

Znázorním to jednoduchým, ale výstižným príkladom.

Na vieroučné pravdy Písma sa môžeme pozeráť ako na rad okien, cez ktoré môžeme vnímať Boží charakter z rôznych uhlov pohľadu. Skúsme si predstaviť štruktúru pravdy ako osemuholníkovú budovu. Na každej z ôsmich strán budovy je okno. Každé okno predstavuje jeden vieroučný bod:

1. Trojica
2. Veľký spor
3. Boží zákon
4. Sobota
5. Svätýňa
6. Smrť a peklo
7. Doba konca
8. Druhý príchod

Keď cez každé okno nahliadneme do budovy, uvidíme Ježiša – a iba Ježiša. On je skutočným a dokonalým zjavením Božieho charakteru.

Osem okien poskytuje pohľad na jedinou vec! Okná sú tam preto, aby sme sa pozerali cez ne, nie na ne. Okno plní svoj účel, ak cezeň vidíme dovnútra. Žiadne biblické učenie nemá zmysel samo osebe: ani sobota, ani stav mŕtvych, súd ani proroctvo o dobe konca. Nijaká z týchto právd tu nie je preto, aby ukazovala sama na seba. Sobota má slúžiť ako priezor k Bohu. Svätýňa poskytuje pohľad na

ďalší rozmer Božej krásy. To isté platí o všetkých ostatných biblických pravdách.

Zhrnul by som to asi takto: Ako adventisti siedmeho dňa máme vlastne jediný vieroučný bod, jediné vyznanie viery: „Boh je láska.“ (1 Ján 4,16)

To je všetko.

Nemáme veľa vieroučných bodov. Veríme jedinej myšlienke, ktorá má množstvo rozmerov. Môžeme ju rozšíriť, ale ide vlastne o jeden princíp, na ktorý sa pozeráme z rôznych uhlov pohľadu. Podobne ako jeden strom má mnoho vetiev, jeden motor má mnoho pohyblivých častí, jedna rieka má mnoho prítokov.

Všetky vieroučné body slúžia jednému účelu. Máme ich predstaviť tak, aby vyzdvihovali krásu Božej lásky. Ellen Whiteová to potvrdzuje slovami:

„Svet zahaľuje temnota plynúca z nepochopenia Boha. Ľudia zaznávajú i jeho povahu. Predstavujú a vysvetľujú si ju nesprávne. Dnes treba hlásať Božie posolstvo, ktoré posväcuje svojím vplyvom a zachraňuje svojou mocou. Ľuďom treba priblížiť Boží charakter. Do temnoty sveta musí preniknúť svetlo Božej slávy, svetlo jeho dobroty, milosti a pravdy... Posledné lúče milostivého svetla, posledné posolstvo milosti, ktoré treba oznámiť svetu, v tom sa zjavuje Boží láskyplný charakter.“ (Kristove podobenstvá, str. 335)

Úžasné, však?

Boh bol v našom svete predstavený v nesprávnom svetle. Podiel na tom majú najmä náboženské skupiny, ktoré sa k nemu hlásia. Ako k tomu došlo? Predovšetkým cez vierouku!

Mnohí sa dnes boja Boha nie preto, že by s ním mali zlú skúsenosť, ale kvôli nesprávnemu vyznaniu viery, s ktorým sa stretli.

Boh povolal Cirkev adventistov siedmeho dňa ako prorocké hnutie, aby zvestovala svetu posolstvo, ktoré vyvýši Boha ako dobrého a milosrdného, pretože taký skutočne je. Naša teológia má potenciál ponúknuť svetu krásny a atraktívny obraz Boha – na rozdiel od toho, čo ľudia dosiaľ poznali. Adventistická teológia, ak jej stredobodom je Kristus, pripomína rad okien, cez ktoré jasne a PRAVDIVO vidíme Boží charakter.

Pozrime sa teraz do prvého z našich ôsmich okien.

STARÁ LÁSKA

Urobíme si jednoduchý experiment. Predstavte si, že ste vošli do kúpeľne a zamkli ste sa. Pri pohľade do zrkadla si položte jednoduchú otázku: Prežívam práve teraz skutočnú lásku?

Samozrejmosťou odpoveďou je NIE, aj keď vo veľkom zrkadle pred sebou vidíte seba – človeka, ktorého milujete a ktorý miluje vás!

Prečo je odpoveďou NIE?

Z jednoduchého dôvodu. Láska sa nedá prežívať osamote. Láska je zameraná na iných, nie na samého seba. Pravá láska vyžaduje viac ako jedného. To je životne dôležité pre správne pochopenie Božej lásky. Poďme však po poriadku.

Prvá pravda, s ktorou sa v Biblii stretávame, je, že Boh je spoločenská bytosť, nie je „sám“. Všimnite si prvý verš v Biblii: „Na počiatku stvoril Boh nebo a zem.“ (1 Moj 1,1)

Na prvý pohľad je jasné, že existujú dve základné kategórie, ktoré vytvárajú skutočnosť:

1. Boh,
2. všetko ostatné.

Boh je Stvoriteľ, ktorý stvoril všetko ostatné. To znamená, že Boh predchádza a presahuje všetky veci, ktoré spadajú do kategórie „stvorených vecí“. Boh je jediný, ktorý patrí do kategórie „nestvoreného“. Apoštol Ján, keď hovorí o Ježišovi, formuluje túto myšlienku nasledujúcimi slovami: „Ním vzniklo všetko a bez neho nevzniklo nič z toho, čo jestvuje.“ (Ján 1,3)

Uvedomujem si, že to možno vyzerá zložito, ale vydržte. O chvíľu tomu porozumieme.

Apoštol Ján ďalej hovorí: „Na počiatku bolo Slovo, to Slovo bolo u Boha a to Slovo bolo Boh. Ono bolo na počiatku u Boha.“ (Ján 1,1.2)

Na počiatku – kto bol s kým?

„Na počiatku bolo Slovo... a bolo Boh.“

V akom zmysle si boli tieto božské osoby navzájom rovné? Ján o tom hovorí vo verši 18: „Boha nikto nikdy nevidel. Jednorodený Boží Syn, ktorý je v lone Otca, nám ho zjavil.“

To sa mi páči! Tu sa hovorí o vzťahoch!

Ján chce, aby sme pochopili, že Ježiš, ktorého predtým označil za Boha, prišiel do nášho sveta z miesta naplneného vzťahmi – „z lona Otcovho“. *Lono* je poetické slovo, ktoré vyvoláva predstavu blízkosti. Český preklad Slovo na cestu hovorí, že Ježiš mal k Otcovi tak blízko „ako jediný Syn k Otcovi“.

Vráťme sa do Prvej knihy Mojžišovej, prvej kapitoly. „Na počiatku stvoril Boh nebo a zem.“

Hebrejské slovo, ktoré prekladáme ako Boh, je v pôvodnom jazyku vlastné meno. Je to veľmi zvláštne meno, ktoré má viac významov. V skutočnosti je to najkrajšie meno, ktoré dokážeme vysloviť: ELOHIM.

Tomuto menu dáva hlboký význam práve množné číslo. Inými slovami, Boh, s ktorým sa stretávame na začiatku Biblie, je v určitom zmysle *jeden*, a predsa viac *ako jeden*. Neskôr je v prvej kapitole táto myšlienka vyslovená ešte jasnejšie. Všimnime si verše 26 a 27: „Boh (Elohim) povedal: Utvorme človeka na svoj obraz, na svoju podobu... Boh stvoril človeka na svoj obraz; na Boží obraz ho stvoril. Stvoril ich ako muža a ženu.“ Vidíme, že na Elohim sa vzťahujú slová „my“ a „našim“. Nemali by sme na Boha vzťahovať iba zámená „ja“ a „môj“. Boh je spoločenská bytosť, ktorá zahŕňa viac osôb; nie je „jediný“ a „sám“. Nezabudnime na úvodnú myšlienku – láska sa nedá prežívať v izolácii alebo osamote. Teraz môžeme lepšie doceniť najhlbšie a najvýstižnejšie vyjadrenie Biblie: „Boh je láska.“ (1 Ján 4,8)

To ukazuje, že Boh nikdy neexistoval sám. Boh je a vždy bol „my“ a „nás“. Inými slovami, bol spoločenskou bytosťou – pretože „Boh je láska“. Myslím, že prvú vetu Biblie môžeme parafrázovať takto: „Na počiatku stvorila LÁSKA nebo a zem.“ Teraz prenesieme túto myšlienku do prvej kapitoly Jánovho evanjelia a obraz sa stane ešte krajší: „Na počiatku bolo Slovo, to Slovo bolo u Boha a to

Slovo bolo Boh. Ono bolo na počiatku u Boha. Ním vzniklo všetko a bez neho nevzniklo nič z toho, čo jestvuje.“ (Ján 1,1–3)

Z toho vidíme, že Boh Otec a Boh Syn aktívne spolupracovali pri stvorení nášho sveta. Vráťme sa do 1 Moj 1, aby sme tento obraz ešte vylepšili:

„Zem bola pustá a prázdna, tma bola nad prahlbinou a Boží duch sa vznášal nad vodami.“ (1 Moj 1,2)

Vidíme, že spolu s Otcom a Synom sa do procesu stvorenia aktívne zapojil aj Duch Svätý. Úžasné!

Keď sa stretávame s Bohom v 1 Moj 1, je označený menom v množnom čísle (Elohim), ktoré tvorí Boh Otec, Boh Syn a Boh Duch Svätý. Boh je teda spoločenská bytosť, ktorá sa prostredníctvom nezištného priateľstva zameriava na iných.

Keď sa v biblickej správe posunieme ďalej, narazíme na to, čo Židia nazývajú „šema“. Dodnes ju považujú za najdôležitejšiu zo všetkých biblických výpovedí: „Počuj, Izrael, Hospodin je náš Boh, Hospodin jediný.“ (5 Moj 6,4)

V tomto jasnom vyjadrení je skrytá krása, ktorú odhalíme otázkou: V akom zmysle je Hospodin, náš Boh, jediný? Odpoveď nájdeme v Ježišovi, ktorý zámerne používa jazyk tohto vyznania, aby opísal vzťah medzi sebou a Bohom Otcom: „Ja a Otec sme jedno.“ (Ján 10,30) Nádherné!

Boh nie je jeden v zmysle, že by bol osamotenou bytosťou. Skôr je *jediný* v zmysle *jedinečnosti* v oblasti vzťahov. U Jána 17 Ježiš opäť pracuje s myšlienkou jedinečnosti. V tomto prípade Ježiš definuje jedinečnosť ako vzťahovú

dynamiku lásky. Modlí sa k Otcovi za svojich učeníkov slovami:

„... aby boli jedno, ako *sme my* jedno – ja v nich a ty vo mne, aby boli tak dokonale jedno, aby svet poznal, že si ma ty poslal a zamiloval si si ich tak ako mňa. Otče, chceme, aby aj tí, ktorých si mi dal, boli so mnou tam, kde som ja; aby videli moju slávu, ktorú si mi dal, pretože si ma miloval ešte pred stvorením sveta.“ (Ján 17,22–24)

Svoju modlitbu Ježiš uzatvára prosbou, „aby v nich bola láska, ktorou si ma miloval a aby som ja bol v nich“. (Ján 17,26)

Pred nami obraz:

Otec je Boh, ale Boh nie je len Otec.

Ježiš je Boh, ale Boh nie je len Ježiš Kristus.

Duch Svätý je Boh, ale Boh nie je len Duch Svätý.

Všetci traja spolu tvoria jedinú božskú osobu v dôvernom spoločenskom vzťahu. To je dôvod, prečo sa niekedy pre opis Boha používa slovo *Trojica* alebo *trojedinosť*.

Nie je to suchý vieroučný výrok.

Nie je to studená teoretická rovnica.

Nie je to zložitý filozofický koncept.

Učenie o Trojici je okno, cez ktoré vidíme Boha, ktorý sa trvalo zameriava na iných, pretože sám je spoločenskou bytosťou.

Ako by sa nám mohlo na takomto Bohu niečo nepáčiť?

DISKUSNÉ OTÁZKY

1. Stretli ste sa s tým, že niekto predstavil „pravdu“ ako rad faktov, ako sme to spomenuli na začiatku tejto prednášky? Ako ste sa cítili? Ako ste na to reagovali? Uveďte príklady, ktoré vám pomáhajú pochopiť učenie o Trojici (musíme však pripustiť, že ako ľudia to nikdy úplne nepochopíme). Ako by ste to vysvetlili niekomu, kto si myslí, že uctieваме viac bohov?
2. Čím vás najviac oslovuje výrok „Boh je láska“? Ako táto základná myšlienka ovplyvnila váš život?

SKUPINOVÁ AKTIVITA

Potrebný materiál: Celofán (rôzne farby), lepidlo, nožnice, 2 drevené latky asi 1 meter dlhé s priemerom 1,5 cm, rozrezané na 8 rovnako dlhých dielov, hliníkovú fóliu, 1 kus pevného polystyrénu v tvare osemuholníka s ôsmimi dierami vyvŕtanými v rohoch.

Ako skupina vytvorte model budovy v tvare osemuholníka s ôsmimi oknami. Použijeme ju ako ilustráciu pre tento modlitebný týždeň. Na strechu použite alobal. Môžete priniesť rôzne umelecké potreby a nechať každého člena skupiny namaľovať obraz alebo koláž osemstennej budovy s ôsmimi oknami. Každý večer si môžete namaľovať obraz, ktorý bude zobrazovať pohľad cez ďalšie okno.

Veľký spor

VÍTAZNÁ LÁSKA

To, o čom budeme dnes hovoriť, sa bude podobáť výstupu do známej oblasti, v ktorej zrazu objavíte niečo, čo ste si dosiaľ nevšimli, napríklad nádherný vodopád, o ktorom ste netušili, že tam je.

Hovoríme o tom, čo väčšina z nás považuje za „známu oblasť“ – o ôsmich základných vieroučných bodoch, ktoré tvoria vieroučný systém Cirkvi adventistov siedmeho dňa. Známe vieroučné body však nemusia byť vôbec nudné. Nemusia to byť informácie, ktoré jednoducho spamäti vysypete z rukáva. My sme z nich niečo také urobili, ale len preto, že sme ich zle predstavili a zbavili ich krásy. To však neznamená, že v sebe nemajú niečo pekné, čo by sme mohli objaviť. Pamätáte si na náš hlavný obraz?

Vieroučné pravdy Písma sú ako okná, cez ktoré sa pozeráme na Boží úžasný charakter zjavený v Kristovi. Žiadne učenie nemá zmysel samo osebe. Sobota nie je len o samotnej sobote, je o Ježišovi Kristovi. Učenie o stave mŕtvych nie je len snaha dokázať, že ľudia po smrti nič nevedia, ale je o Ježišovi Kristovi. Učenie o svätyni sa

netýka iba stánku, budovy, chrámovej opony alebo rituálov, ale je o Ježišovi Kristovi. Ak biblické učenie správne pochopíme, funguje ako lupa, vďaka ktorej uvidíme Božiu dobrotu a lásku. Platí to aj o téme *Veľkého sporu*. Pozrieme sa teda do tohto okna a nájdime krásu, ktorá čaká, že ju objavíme.

VOJNA V NEBI

Základným pravidlom logiky je, že veci sú spravidla tým, čím sa javia na prvý pohľad. Naš svet vyzerá ako vojnová zóna, pretože vojnovou zónou naozaj je. Druhé pravidlo logiky hovorí, že veci nie sú vždy *presne* také, ako sa zdajú byť. Vojna, ktorá prebieha v našom svete, sa týka charakteru človeka. A to nie je vec, ktorá sa dá vidieť na prvý pohľad. To, čo vidíme, sú ľudia, ktorí sú súčasťou boja. Ale v pozadí je viac, než môžeme okom postrehnúť. Podľa Biblie nie sme vo vesmíre len my ľudia. Od Prvej knihy Mojžišovej až po Zjavenie sa stretávame s bytosťami nazývanými anjeli. Z Písma vieme, že tieto bytosti boli stvorené skôr ako ľudia (Jób 38,4–7; Zj 1,20), je ich veľké množstvo (Žid 12,22), sú mocní a inteligent-

ní (Ž 103,20; Dan 4,17) a pôsobia v systéme vlády, ktorá má poriadok. (Ef 3,10; Dan 7,9.10) Vieme aj to, že aktívne pôsobia v našom svete, väčšinou však neviditeľne, ale niekedy aj viditeľne. (Žid 1,14; 13,2) Z Biblie vieme aj to, že zlo, ktoré prišlo do nášho sveta, má svoj pôvod v jednom z nich. (Zj 12,7.12)

Jeden z anjelov sa volal „Lucifer“, čo znamená „nositeľ svetla“. Táto vznešená bytosť bola stvorená preto, aby ostatným anjelom zjavovala Boží charakter. Lucifer sa však rozhodol inak. Biblia hovorí, že Lucifer bol „dokonalý vo všetkom“ (vo svojom spôsobe myslenia, pocitoch aj správaní), „kým sa nezistila zvrátenosť“ pri ňom. (Ez 28,15) V tej chvíli sa z neho stal „satan“, čo znamená „protivník“. Biblia hovorí, že Lucifer v nebi prehral, pretože sa v ňom objavila túžba po zvýšení seba. Zrazu pocítil neukojiteľnú túžbu zbaviť Boha jeho postavenia v srdciach ostatných anjelov a nárokovať si ich poslušnosť. (Iz 14,12–14) Začal v sebe živiť egocentrizmus, prestal odrážať svetlo Božieho charakteru a začal Bohu prisudzovať svoje vlastné sebecké motívy. Túžba vyjadrená slovami „vyvýšim sa“ a „budem rovný Najvyššiemu“ naznačuje, že Lucifer začal Bohu prisudzovať vlastnú pýchu, a tým ospravedlňovať svoju túžbu po vyššom postavení. Tým, že poprel Božiu dobrotivosť, chcel narušiť dôveru ostatných anjelov voči Bohu a vyvolať vzburu proti nemu.

Práve v tomto kontexte Biblia hovorí: „Na nebi sa strhol boj.“ (Zj 12,7) To znamená medzi anjelmi! Slovo, ktoré je tu preložené ako boj, znie

v gréčtine „polemos“. Je príbuzné so slovami „polemika“ a „politika“. To nám pomáha pochopiť presný obsah slova „boj“. Pôvodne nešlo o skutočnú vojnu so zbraňami. Šlo o politický boj, propagandistickú kampaň, o snahu pošpiniť niečí charakter. Satan viedol túto vojnu prostredníctvom zasievania lží o Božom charaktere. Preto je opísaný ako „zvodca celého sveta“ a označený za „luhára a otca lži“. (Zj 12,9; Ján 8,44)

Ezechiel hovorí, že Lucifer bol zvrhnutý z neba, pretože „zhrešil“. (Ez 28,16)

Ján definuje hriech ako „bezzákonnosť“. (1 Ján 3,4)

Pavol definuje Boží zákon ako „lásku“. (Rim 13,10)

Keď sa Lucifer vzbúril proti Božiemu zákonu, v skutočnosti sa vzbúril proti Božej láske. Vzniesol obvinenie proti Bohu a proti zákonu lásky, na základe ktorého Boh vládne vo vesmíre. Biblia hovorí, že „Boh je láska“, preto aj jeho zákon vychádza z princípu lásky. (1 Ján 4,8; Mat 22,37–40) Satan sa rozhodol žiť bez lásky. Rozhodol sa vytvoriť kráľovstvo, ktoré bude existovať bez lásky. Boha sa snaží predstaviť ako bytosť, ktorá slúži iba sebe. Boží zákon predstavuje ako zoznam svojvoľných pravidiel, ktoré sú presadzované zo sebeckých pohnútok. Ellen Whiteová vysvetľuje túto základnú otázku veľkého sporu takto: „Nesebeckosť, zásadu Božieho kráľovstva satan nenávidí, ba priam popiera jej existenciu. Od začiatku veľkého sporu sa snažil dokázať, že Božie zásady konania sú sebecké a tvrdí to o všetkých, čo Bohu slúžia. Vyvrátiť satanove

argumenty, v tom spočíva dielo Krista a všetkých tých, čo nosia jeho meno.“ (VYCH 90) Pochopili sme teda základnú otázku spojenú s vojnou medzi dobrom a zlom. Teraz sme pripravení nájsť v Písme podrobnejšie informácie v siedmich postupne sa rozvíjajúcich scénach.

PRVÁ SCÉNA:

VLÁDA

Začneme tým, že porovnáme dve biblické vyjadrenia, ktoré spolu vytvárajú rámec pre pochopenie toho, čo sa odohráva v našom svete.

„Boh stvoril človeka na svoj obraz.“ (1 Moj 1,27)

„Boh je láska.“ (1 Ján 4,8)

Pretože láska je vyjadrením Božej podstaty, aj to, čo Boh vytvorí, je stvorené pre lásku. Podľa definície láska je dobrovoľné dávanie seba iným. To znamená, že Boh dal svojmu stvoreniu slobodnú vôľu. V správe o stvorení čítame, že Boh dal ľuďom „vládu“ nad zemou. (1 Moj 1,26) Vláda je dôležitý biblický pojem. Adam a Eva boli stvorení ako bytosti so slobodnou vôľou. Boli stvorení pre lásku. Bola im zverená veľká vláda. Zem bola prostredím, materiálным priestorom, v ktorom sa mohla rozvíjať ich láska k Bohu i jedného k druhému. Planéta Zem im patrila vďaka Božiemu povereniu. Kráľ Dávid to pochopil, preto napísal: „Nebesia patria Hospodinovi, zem dal ľuďom.“ (Ž 115,16)

Boh stvoril ľudí so slobodnou vôľou a za domov im dal zem. Všetko bolo pripravené pre večné, dokonalé šťastie vo vzťahoch. Ale sloboda so sebou prináša aj určité riziko. „Vláda“

ľudstva bola spojená so zaslúbením, aj nebezpečenstvom; sami sa museli rozhodnúť, ktorou cestou sa vydajú.

DRUHÁ SCÉNA:

ABDIKÁCIA – ODOVZDANIE MOCI

Pretože Boh dal Adamovi a Eve zem, mohli sa slobodne rozhodnúť, čo urobia. Stvoriteľ si prial, aby svoju slobodnú vôľu používali na budovanie spoločenstva založeného na nesebeckej láske. Ale ľudia to nedokázali. Je tragédia, že naši prví rodičia prenechali svoje postavenie a autoritu nad zemou cudziemu pánovi, padlému anjelovi. Tomu, ktorý sa kedysi volal Lucifer, nositeľ Svetla. Neskôr bol nazvaný ako satan, odporca alebo protivník. Pád ľudstva bol nielen morálny pád, ale aj pád z právneho hľadiska. Pri páde totiž došlo aj k odovzdaniu moci. Adam a Eva stratili svoju vládu, pretože sa rozhodli vzdať sa jej. Uplatnili svoju slobodnú vôľu. Satan sa stal „vládcom tohto sveta“ (Ján 12,31) a „bohom tohto veku“. (2 Kor 4,4)

Satan nemá právny nárok na náš svet. Nie je právoplatným pánom zeme. Jeho víťazstvo nad ľudstvom bol vojnový čin založený na podvode. Našich prarodičov priviedol do vzbury tým, že poprel, že ich Boh miluje, čím zničil ich schopnosť milovať Boha. Odvtedy sa nádej ľudstva upína k novému zjaveniu skutočného Božieho charakteru nesebeckej lásky.

Na satanovo uchvátenie moci Boh odpovedal tak, že okamžite začal pripravovať protiofenzívu. Chcel získať zem späť pre ľudstvo. Hoci Boh a jeho odporcovia stoja na dvoch stranách jedného konfliktu, Božia protiofenzíva

nepoužíva rovnaké zbrane ako satanovo kráľovstvo. Boh nepoužíva zvod a silu, ale pravdu a lásku.

TRETIA SCÉNA:

ZASLÚBENÝ BOJOVNÍK

Keď vypukol vesmírny spor, obe strany začali okamžite formovať svoje sily a vytvárať vlastnú stratégiu boja. Stvoriteľ začal boj na zemi tým, že vyhlásil vojnu zlu a dal zaslúbenie. V rozhovore s Adamom a Evou Boh satanovi povedal: „Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou, medzi твоjim potomstvom a jej potomstvom; ono ti rozšliape hlavu, ty mu však zraníš päť!“ (1 Moj 3,15) Boh oznamuje, že na zem príde Bojovník, ktorý v snahe dosiahnuť víťazstvo bude nepriateľom zranený, ale nakoniec predsa rozdrví satanovi hlavu.

V tomto texte Boh vysvetľuje, že zaslúbený Záchranca vstúpi medzi ľudí cez ustanovenú „rodovú líniu“. Zo všetkých národov bude vybraná konkrétna skupina ľudí, prostredníctvom ktorej Spasiteľ vstúpi do vojny ako človek. Najdôležitejšie je pochopiť, že toto prorocké zaslúbenie informovalo svet dopredu, že Boh dobyje kráľovstvo tmy tým, že zostúpi k ľuďom v pokore a s obetavou láskou.

ŠTVRTÁ SCÉNA:

ORGANIZOVANÉ SILY

Taktickou odpoveďou na satanovo nepriateľské uchvátenie moci bolo, že Boh urobil niečo mimoriadne, premyslené a nevyhnutné. Mojžiš vysvetľuje:

„Keď Najvyšší určoval národom dedičstvo, keď rozdeľoval ľudských synov, vyznačoval hranice národom

a Izraelitom podľa ich počtu. Podielom Hospodina je jeho ľud, Jákob je jeho najdrahším dedičstvom. Našiel ho v puste krajine, v púšti, kde pustota zavýja. Úzkostlivo sa oňho staral, chránil ho ako zrenicu oka. Ako orol bdie nad svojím hniezdom a nad mláďaťom sa vznáša, rozprestrie krídla, zachytí ho a nesie na perutiach, tak aj Hospodin sám viedol svoj ľud, nebol s ním nijaký cudzí boh.“ (5 Moj 32,8–12)

Verše 15 až 17 tento obraz dopĺňajú:

„(Izrael) zavrhol Boha, ktorý ho utvoril, potupil Skalu svojej spásy. Cudzími bohmi ho podnecovali k žiarlivosti a ohavnosťami ho dráždili. Obetovali démonom, čo nie sú Boh, bohom, ktorých nepoznali, bohom, ktorí nedávno povstali, ktorých sa vaši otcovia nebáli.“ (5 Moj 32,15–17)

V tomto texte vidíme, že Boh ustanovil medzi národmi svoj vyvolený ľud. Izrael bol nazvaný „Hospodinovým podielom“ na zemi, nebol s nimi žiadny „cudzí boh“. Je dôležité všimnúť si, že podľa Mojžišových slov „bohmi“ pohanských národov nebol nikto iný než „démoni“ alebo padlí anjeli, ktorí pôsobili v prestrojení za bohov. Žalm 106,37.38 potvrdzuje, že to boli „démoni“, kto stáli za „modlami“ pohanských národov: „Obetovali svojich synov i svoje dcéry démonom; prelievali nevinnú krv, krv svojich synov a dcér, ktoré obetovali kanaánskym modlám, a zem bola poškvrnená krvou.“

Izrael bol Bohom vymedzené územie v našom svete ovládanom démonmi. Vďaka nemu potom vzniesol ná-

rok na celé ľudstvo. Izrael bol Bohom vybraný, aby bol onou „líniov“, prostredníctvom ktorej príde zasľúbený Bojovník-Spasiteľ do nášho sveta, aby vyslobodil ľudstvo zo satanovej moci. Tým, že Boh spomedzi národov vybral Izrael, prejavil snahu získať zem späť spod nadvlády démonov.

PIATA SCÉNA:

NEOZBROJENÝ BOJOVNÍK

Sľúbený Bojovník sa na zemi objavil ako bezmocný a od iných závislý dieťa. Vychovávali ho skromní vidiečania. Po určitom čase začal svoj útok na kráľovstvo tmy. Systematicky sa snažil ničiť uchvatiteľovu hlavu bez toho, aby do ruky vzal zbraň alebo použil násilie. Ježiša môžeme nazvať „neozbrojeným Bojovníkom“, pretože prišiel, aby opäť získal zem prostredníctvom pravdy a lásky, bez podvodov a násilia. Satan musel uznať, že Ježiš je tým, kým skutočne bol. Bol to Ježiš, kto tvoril dejiny. Satan so sebaistou aroganciou, ktorá v ňom rástla počas tisícročných víťazstiev, trúfalo vzniesol nárok na zem ako na svoje kráľovstvo. Potom ju ponúkol Ježišovi, ak sa mu pokloní:

„Potom ho diabol vyviedol na vysoký vrch, ukázal mu v okamihu všetky kráľovstvá sveta a povedal: Tebe dám všetku túto moc a slávu, lebo patrí mne, a dám ju tomu, komu chcem. Ak sa mi teda pokloníš, to všetko bude tvoje.“ (Luk 4,5–7)

Ježiš odmietol pokloniť sa. Vedel, že satan nemôže viesť, čo príde. Zaslepený voči Božiemu charakteru nebol schopný pochopiť, že Ježiš útočí na jeho temnú ríšu mocou, ktorá mu

bola cudzia – mocou obetavej a ne-sebeckej lásky. Ježiš predstavil svoju identitu i poslanie a ľuďom vysvetlil, čo sa odohráva pred ich očami: „Keď dobre vyzbrojený muž stráži svoj dvor, jeho majetok je v bezpečí. Ale keď ho prepadne silnejší ako on a premôže ho, ten mu odoberie zbraň, na ktorú sa spoliehal, a korisť rozdelí.“ (Luk 11,21–22)

V tomto malom podobenstve je silným mužom satan. Ten „silnejší“ je Ježiš. Boj stále pokračuje. Rozhodujúca bitka práve nastáva. Nikto netuší, čo hodlá urobiť spravodlivý kráľ neba.

Nikto nevezme do ruky skutočnú zbraň.

Nikto nepovedie mocnú armádu.

Jediný čin stačí na to, aby stratené ľudstvo získal späť.

Ježiš dopredu hovorí o obeti, ktorú prinesie na Golgote. Vysvetľuje, ako zvíťazí nad nepriateľom: „Teraz je súd nad týmto svetom, teraz bude knieža tohto sveta vyhodенé von. A ja, keď budem vyzdvihnutý zo zeme, všetkých pritiahnem k sebe. To povedal, aby naznačil, akou smrťou má zomrieť.“ (Ján 12,31–32) Ježiš satana „odzbrojil“ tým, že bol pokorný, žil dokonalým životom lásky a bol ochotný obetovať sa na kríži. Boh zjavil svoju lásku v Kristovi, a tým vyvrátil všetky satanove lži o Bohu. Apoštol Pavol to vysvetľuje takto: „(Ježiš) odzbrojil a verejne odhalil kniežatstvá a mocnosti a cez Krista nad nimi zvíťazil.“ (Kol 2,15) Láska, nie sila, zvíťazila nad zlom.

Boj medzi dobrom a zlom bol víťazne vybojovaný v Kristovi, v jeho vrcholnom čine obetavej lásky. Toto

víťazstvo je potrebné teraz zvestovať „všetkým národom“. (Mat 28,19) Boj sa preniesol do ľudského srdca. Je potrebné, aby zvíťazil každý človek. Každá dedina i mesto má počuť, že Ježiš je víťaz. To nás privádza ku skutočnému misijnému poslaniu cirkvi.

ŠIESTA SCÉNA:

CIRKEV BOJUJÚCA A VÍTAZNÁ

Predmetom veľkého sporu medzi dobrom a zlom nie je len zem pod našimi nohami. Skutočný boj sa odohráva aj na území veľkom niekoľko centimetrov, ktoré sa nachádza v našom vnútri. Nie je žiadnym tajomstvom, že Boh sa usiluje získať našu myseľ – naše „čelo“. (Zj 14,1) Inými slovami, Boh chce získať „územie“, ktoré je sídlom našich duševných schopností, emócií a vôle. Apoštol Ján hovorí, že práve sem, na čelo, chce Boh napísať „svoje meno“. To bude znamením, že Boh prebýva v našom vnútri. Naše vnímanie je ovplyvňované celým radom okolností. V skutočnosti sme však stvorení preto, aby sme boli „Božím príbytkom v Duchu“. (Ef 2,22)

Každá ľudská myseľ je:

- Pevnosťou, v ktorej je kráľovský trón – a Ježiš je pravý Kráľ.
- Územím večnej pravdy – a Ježiš je pravda.
- Príbytkom svätého vzťahu – a Ježiš je ten, kto nás naozaj miluje.

Aj veľký nepriateľ Boha a človeka chce prebývať v ľudskom srdci. Usiluje o to, aby obsadil centrum našich duševných schopností a emócií. Zúfalo sa snaží naplniť naše srdce a myseľ pocitom viny. Chce vtlačiť morálnu skazenosť tam, kde by mala byť čistota.

Chce, aby panovalo nepriateľstvo tam, kde by mala vládnuť láska, aby démoni tváriaci sa ako bohovia vládli tam, kde by mal prebývať Duch Svätý.

Apoštol Pavol zaujímavým spôsobom opisuje povahu našich zbraní:

„Veď hoci žijeme v tele, nevedieme boj podľa tela. Zbrane nášho boja nie sú telesné, ale od Boha majú moc zboriť hradby. Nimi rúcame ľudské výmysly a každú povýšenosť, čo sa dvíha proti poznávaniu Boha, a nimi viažeme každú myšlienku na poslušnosť Kristovi.“ (2 Kor 10,3–5) Zbrane, ktorými bojujeme, sa používajú v našej mysli. Tu sa tvoria naše myšlienky a pocity, tu sídli naše poznanie. Nepriateľ bojuje proti nám tým, že uvádza argumenty, ktorými nám chce zabrániť skutočne poznať Boha. Keď dovolíme, aby sa jeho teologické lži usídlili v našej mysli, umožníme mu vytvárať v našom vnútri svoje „oporné body“. Platí to aj opačne. Ak dovolíme, aby jeho argumenty boli účinne odstránené a nahradené pravdou, je porazený a človek je oslobodený.

Poslaním cirkvi je zoznámiť ostatných s nádherným Božím charakterom obetavej lásky, ako bola zjavená v Ježišovi Kristovi. Sme vyzvaní, aby sme svoje schopnosti, energiu a zdroje použili na to, aby sme pre Krista získali územie, ktoré sa nachádza v našich srdciach a domovoch. Ježiš chce získať späť sídlo našich duševných schopností, citov aj vôle, ktoré obsadil satan. Ako jeho cirkev by sme mali robiť to isté. Mali by sme rozširovať územie Božieho kráľovstva prostredníctvom odpustenia, súcitu, zvestovania evanjelia, starostlivosti o chudobných,

oslobodzovania zotročených a ľuďom prejavovať lásku, akú k nim pociťoval Ježiš Kristus.

SIEDMA SCÉNA:

OBNOVENIE PŮVODNEJ VLÁDY

„Potom nastane koniec, keď odovzdá kráľovstvo Bohu Otcovi, keď zruší vládu všetkých kniežat, mocností a síl.“

(1 Kor 15,24) Apoštol Pavol chce, aby sme pochopili, že dejiny sveta neodvratne spejú k svojmu koncu. Všetko násilie, nadvláda, útlak a vojny zaniknú. Bude nastolené kráľovstvo večnej lásky a slobody. Prorok Micheáš opisuje budúcnosť slovami: „Keď sa však raz zmenia časy, bude vrch Hospodinovho domu pevný na čele vrchov a bude vyšší než pahorky. Potom sa pohnú k nemu národy... Potom si prekujú meče na pluhové radlice a ošpepy na vinárske nože. Nepozdvihne národ proti národu meč a nebudú sa už učiť vojne... Hospodin bude kraľovať nad nimi na vrchu Sion odteraz až naveky... Vráti sa k tebe predchádzajúca vláda, kráľovstvo pre dcéru Jeruzalema.“ (Mich 4,1–8)

Aký nádherný obraz!

Boh je proti vojne a násiliu. Túži po mieri a láske. Jeho hlavným cieľom je ukončiť vládu všetkých násilných režimov a ustanoviť večné kráľovstvo slobody. „Prvá vláda“, ktorú Adam s Evou stratili, bude obnovená. Boh hovorí, ako k tomu dôjde: „Nikde na mojom svätom vrchu nebudú robiť zle ani škodiť, lebo zem sa naplní poznáním Hospodina, ako sa more naplní vodami.“ (Iz 11,9) Prostredníctvom svojej zachraňujúcej milosti si Boh najprv získa vnútorné územie, ktoré

sa nachádza v našom srdci. Potom získa späť územie celej zeme a navždy ho obnoví. „A ten, čo sedel na tróne, povedal: Hľa, všetko tvorím nové. A dodal: Napíš, že tieto slová sú verné a pravdivé.“ (Zj 21,5) Keď nastane tento deň, Božie mesto, nový Jeruzalem, zostúpi z neba do nášho sveta. Planéta Zem sa stane novým hlavným mestom vesmíru.

„A videl som, ako z neba od Boha zostupuje sväté mesto, nový Jeruzalem, pripravené ako nevesta ozdobená pre svojho ženícha. Od trónu som počul mohutný hlas: Pozri, Boží stánok medzi ľuďmi. Boh bude s nimi prebývať a oni budú jeho ľuďom; on sám, ich Boh, bude s nimi. Zotrie im z očí každú slzu a smrť už viac nebude, ani smútok, ani nárek, ani bolesť už nebude, lebo čo bolo skôr, sa pominulo.“ (Zj 21,2–5)

Ellen Whiteová opisuje túto nádhernú scénu takto:

„Kde sa rozmohol hriech, tam sa ešte viac rozhojnila Božia milosť. Sama zem – pôda, ktorú satan pokladá za svoju – má byť nielen vykúpená, ale aj zvelebená. Náš malý svet, ktorý sa zlorečenstvom hriechu stal jedinou temnou škvrnou slávneho Božieho stvorenia, bude v Božom vesmíre poctený nad všetky iné svety. Tu, kde Boží Syn býval ako človek, kde kráľ slávy žil, trpel a zomrel, bude po obnove všetkého prebývať Boh s ľuďmi.“ (Túžba vekov, str. 14)

K tomu vlastne všetko smeruje.

Vďaka Božej milosti chcem, aby ma Ježiš vzal na novú zem, aby som sa stal občanom obnoveného Božieho kráľovstva. A ty?

DISKUSNÉ OTÁZKY

1. Čítali sme, že „každé biblické učenie, ak je správne pochopené, funguje ako lupa, vďaka ktorej môžeme vidieť Božiu dobrotu a lásku“. Diskutujte o tom, či to platí aj o vašom spôsobe myslenia.
2. Lucifer neverí, že Boh koná s láskou. Ako to dokazuje Luciferova vzbura proti Bohu? Môžeme z jeho spôsobu vyjadrovania zaznamenať u Iz 14 dokázať, že je presvedčený, že Boh je sebecký a despotic-
ký?
3. Aký je rozdiel medzi vládou, ktorú dal Boh Adamovi a Eve (a tým aj nám), a nadvládou, ktorú uplatňuje diabol? Myslíte si, že je možné, aby sa aj dobrí ľudia (napr. vedúci zboru, možno aj my sami) snažili získať nadvládu nad inými namies-
to toho, aby svojim blízkym pomáhali? Diskutujte o tom.
4. Autor niekoľkokrát použil výraz „duševná, emocionálna rovina a centrum vôle“. Akými spôsobmi Boh a diabol bojujú o tieto časti nášho vnútorného ja? Ako môžeme zistiť, kto tento boj v nás vyhráva? Buďte konkrétni.

SKUPINOVÁ AKTIVITA

1. Pripojte ďalšiu časť vášho osem-
uholníka.
2. Ako skupina alebo v dvojiciach skúste zahrať sedem scén z tejto prednášky: prvá scéna: vláda, druhá scéna: abdikácia -odstúpenie, tretia scéna: zasľúbený bojovník, štvrtá scéna: organizované sily, piata scéna: neozbrojený Bojovník, šiesta scéna: cirkev bojujúca a víťazná, siedma scéna: obnove-
nie pôvodnej vlády. Na každú si vyhradte jednu minútu. Mali by to byť rýchlo zahraté scénky (každý nech použije svoju predstavivosť) alebo môžete vytvoriť živé obrazy, ktoré predstavujú každú fázu veľkého sporu. Nemusíte čakať na koniec prednášky; každý obraz môžete vytvoriť hneď po prečítaní danej scény.

Boží zákon

OSLOBODZUJÚCA LÁSKA

Desatoro má vo vierouke adventistov siedmeho dňa významné miesto. Zatiaľ čo mnoho kresťanov vo svete zastáva skôr antinomializmus – myšlienku, že Boží zákon bol zrušený pri Ježišovej smrti na kríži –, my veríme, že Boží zákon je večný a nemenný.

Narážame tu na vážny problém. V snahe brániť význam Božieho zákona máme niekedy tendenciu zredukovať túto tému na zhromažďovanie argumentov proti antinomializmu. Hľadáme dôkazové texty, ktorých jediným cieľom je dokázať ostatným kresťanom, že majú zachovávať zákon. Pri zbieraní „dôkazov“ sa nám občas podarí vytvoriť obrovský teologický problém.

Dovoľte mi, aby som to vysvetlil.

Vykúpenie v Ježišovi Kristovi

Ellen Whiteová má k tejto téme čo povedať, pretože v minulosti sme ako cirkev na zákon nazerali nesprávne a nevhodne ho používali. Všimnite si tento zaujímavý výrok:

„Náboženskí predstavitelia zväčša zákon a evanjelium od seba oddeľujú. My sme sa dopustili takmer toho istého, len z iného pohľadu. Nekládl

sme dôraz na Kristovu spravodlivosť a plný význam veľkého plánu vykúpenia. Krista a jeho lásku, ktorej sa nič nevyrovná, sme dali stranou. Namiesto toho sme sa zaoberali teóriami a argumentmi, ktoré mali dokazovať naše poznanie.“ (Faith and Works, str. 15.16)

Nie všetko, čo sa v dejinách dialo v súvislosti s témou zákona, bolo pozitívne. So svojimi bojovo naladenými kázaniami namierenými proti tým, ktorí si zákon nevážili, sme sa sústreďovali na obranu zákona. Radi sme opravovali nesprávne chápanie iných, až sme si vytvorili svoje vlastné. „Nekládli sme dôraz na Kristovu spravodlivosť a plný význam veľkého plánu spasenia. Krista a jeho lásku, ktorej sa nič nevyrovná, sme dali stranou.“

Ellen Whiteová stále znovu varovala, že ako hnutie sme zaujali nesprávny postoj k Božiemu zákonu. V jednej chvíli bola z neustálej obhajoby zákona taká unavená, že povedala: „Nech sa zákon postará sám o seba. Tak dlho sme sa zaoberali zákonom, že sme vyschli ako vrchy Gilboa, bez rosy alebo dažďa. Verme v zásluhy Ježiša Krista z Nazareta.“ (Sermons and Talks, zv. 1,

str. 137) Vidíme, že bola unavená z častých kázaní obhajujúcich zákon. Nešlo o to, že sa o tom často hovorilo, ale skôr o to, že sme si vytvorili vážny teologický problém. Kázali sme o zákone takým spôsobom, že sme pritom obetovali naše chápanie evanjelia. Stratili sme zo zreteľa zásluhy Ježiša Krista.

„Opakovane mi bolo ukázané, aké nebezpečenstvo nám hrozí, ak budeme načúvať falošnému výkladu učenia o ospravedlnení z viery. Celé roky mi bolo ukazované, že satan usilovne pracuje, aby zmiatol naše chápanie tejto otázky. Často sme sa zaoberali Božím zákonom a predkladali ho zhromaždeniam bez toho, aby sme poukazovali na Ježiša Krista a jeho vzťah k zákonu. Pripomína to Kainovu obeť.“ (*Faith and Works*, str.18)

Ach nie! Adventistické kázanie porovnávať s Kainovou obeťou!

Inými slovami, v snahe brániť zákon sme sa dostali do nebezpečenstva, že budeme ľuďom predstavovať zákonný postoj. Ellen Whiteová bola touto situáciou znepokojená, preto pokračovala: „Niet témy, ktorej by sme sa mali venovať viac, častejšie ju opakovať a všetkým pripomínať, než to, že hriešny človek svojimi najlepšími činmi nemôže získať akékoľvek zásluhy. Spasenie získavame jedine skrze vieru v Ježiša Krista.“ (*Faith and Works*, str.19) Wow!

Skúste si predstaviť takúto sériu evanjelizačných prednášok.

Ďalej pokračuje:

„Máme ľuďom jasne a jednoducho povedať, že svojimi skutkami nemôžeme ovplyvniť naše postavenie pred

Bohom ani dar spasenia, ktorý sme od neho dostali. Keby si niekto mohol za vieru a skutky tento dar kúpiť, Stvoriteľ by bol zaviazaný svojmu stvoreniu. Hrozilo by nebezpečenstvo, že lož by sa prijímala ako pravda. Keby si niekto mohol zaslúžiť spasenie niečím, čo je schopný urobiť, bol by na tom rovnako ako kresťan, ktorý musí za svoje hriechy nejakým spôsobom zaplatiť alebo ich odčiniť. Spasenie by tak bolo sčasti dlhom, ktorý si môžeme zaslúžiť ako mzdu. Ak si človek svojimi skutkami nemôže zaslúžiť spasenie, potom je spasený jedine z milosti, ktorú hriešny človek prijíma vierou v Ježiša. Spasenie je dar, za ktorý nemusíme nič platiť. O ospravedlnení z viery je zbytočné viesť akékoľvek diskusie.“ (*Faith and Works*, str.19–20)

Je v tom skrytý určitý háčik. Napriek výrokom Ellen Whiteovej máme tendenciu brániť sa silným dôrazom na ospravedlnenie z viery. Zrejme to pramení z obavy, že by to oslabilo náš argument v prospech poslušnosti Božieho zákona. Ak premýšľame zákonne, čisté evanjelium o Božej milosti sa zdá byť pre zákon nebezpečné. Mysel naplnená zákonom uvažuje nasledovne, prinajmenšom pociťuje takéto obavy: *Ak je spasenie zadarmo ako dar Božej milosti a prijíma sa iba vierou a ak zachovávaním zákona nezískame žiadne zásluhy, prečo potom máme dodržiavať zákon?*

Obávame sa, že ak dobrá správa bude príliš dobrá – keď budeme hovoriť, že spasenie je zadarmo, ľudia nebudú mať dôvod zachovávať Boží zákon. Ono je to ale presne naopak. Ak evanjelium nepochopíme, je nám

oveľa príjemnejšie o tom vôbec ne-
uvažovať a stále sa venovať biblickým
textom o dôležitosti zachovávanía
zákona. Ale predstava, že poslušnosť
vzniká zo zmyslu pre povinnosť, a tak
vlastne prispieva do určitej miery
k nášmu spaseniu, v skutočnosti nie
je o poslušnosti. Je to skrytá forma
vzbury, ktorá sa skrýva za maskou
poslušnosti. Ale nielen to. Je to urážka
Boha, pretože zľahčuje Božiu milosť.
Predpokladá totiž, že si svojou snahou
zaslúžime Božiu priazeň. Boh nie je
nebeský automat, do ktorého vhodí-
me správnu mincu a dostaneme, čo
chceme. Boh nie je ani pohanské bož-
stvo, ktorého priazeň sa dá získať tým,
že budeme konať dobré skutky.

Ani náhodou!

Je úžasné, že nemôžeme urobiť
vôbec nič, aby sme si zaslúžili Božiu
priazeň. Nie je to preto, že by bolo
ťažké získať Boha na svoju stranu, ale
preto, že On už na našej strane stojí!
Boh prekypuje ochotou, neuveriteľ-
nou láskou a bohatou milosťou. Ne-
existuje nič, čo by sme mohli urobiť,
aby sme si zaslúžili jeho milosť. Preto
apoštol Pavol zvestoval to, čo nazý-
va „vykúpením v Ježišovi Kristovi“.
(Rím 3,24) Význam tejto zvesti by sa
mal hlboko zapísať do našich srdc.
Spasenie je v osobe a diele Ježiša Kris-
ta splnenou realitou. Nie je nič, čím by
sme k tomu mohli prispieť. Kristus už
všetko vykonal.

Všetko je hotové!

Úloha je splnená!

Ježiš prišiel na tento svet ako člo-
vek, žil dokonalý život, obetoval sa na
kríži, bol slávne vzkriesený a vystúpil
do neba, kde sedí po pravici Otca.

Preto môžeme považovať spasenie za
dokonanú vec. Ježiš žil medzi nami
ľuďmi životom čistej nevinnosti a do-
konalaj spravodlivosti. Keď vykonal
toto úžasné dielo, objavilo sa na poza-
dí starého úplne nové ľudstvo.

Spasenie je úplne zdarma v Kris-
tovi!

To je evanjelium.

To je dobrá správa.

To je radostná zvešť.

To je úžasné posolstvo.

Ale vo chvíli, keď sa snažíme k „vy-
kúpeniu v Ježišovi Kristovi“ niečo do-
plniť, napríklad tým, že zachováame
zákon, už to nie je dobrá správa.

Ako je to teda so zákonom?

Som rád, že sa pýtate. Každý roz-
mýšľajúci adventista by si mal položiť
túto otázku.

Litera zabíja, ale Duch dáva život.

Pozrime sa do druhého listu Ko-
rintským, do tretej kapitoly. Ak ste ad-
ventisti, pravdepodobne ste sa týmto
textom nikdy poriadne nezaoberali.
Nehodí sa totiž k tomu, ako pozeráme
na Boží zákon. Je takmer isté, že ste
na tento text nepočuli nijaké evanjeli-
začné kázanie, možno okrem nejakej
„odpovedi“ na otázku, ale asi s dodat-
kom, ktorý náležite objasnil náš po-
stoj. Veríme, že naša cirkev je Bohom
povolaná hovoriť o Božom zákone.
Nemennosť Božieho zákona je jedným
z vieroučných bodov. Lenže tento text,
ktorý je životným dielom apoštola Pav-
la, sa trochu vymyká adventistickému
učeniu o zákone. Apoštol Pavol v ňom
vyslovuje to najlepšie biblické učenie
o zákone. Napriek tomu sa tento text
len zriedka, ak vôbec, objavuje ako
téma adventistického kázania. Jed-

noducho nevieme, čo máme s týmto textom robiť. My sa snažíme povedať o zákone jedno, apoštol Pavol niečo iné. Som presvedčený, že to, čo apoštol Pavol napísal pohanom o zákone v 2 Kor 3, je životne dôležité aj pre nás.

Začneme veršom 6. Apoštol Pavol jasne hovorí, čo je cieľom jeho misijného snaženia a čo by malo byť dôležité aj pre nás. Hovorí, že Boh nás urobil „schopnými byť služobníkmi novej zmluvy, nie litery, ale Ducha; lebo litera zabíja, ale Duch oživuje“. Boží služobníci (teda všetci, ktorí veríme v Ježiša Krista) by mali zvestovať „novú zmluvu“. To je posolstvo, ktoré nás Boh povolal zvestovať. Inými slovami, mali by sme hovoriť o Božom zákone vo svetle novej zmluvy.

Prečo je to dôležité?

Pretože, ako hovorí apoštol Pavol, „litera zabíja“. Keď budeme hovoriť o zákone ako o zozname morálnych pravidiel, ktoré je potrebné dodržiavať, budíme dojem, že zachovávanie zákona nám umožňuje vstupovať do Božej prítomnosti a získať si jeho priazeň, lásku a prijatie. To je duchovne nebezpečné.

Litera zabíja.

O zákone je potrebné hovoriť v súvislosti s Božou milosťou. Bez toho má litera zákona schopnosť ničiť.

Litera zabíja.

Zákon bez evanjelia ničí náš pohľad na Boha. Vzbudzuje v nás skôr silno emocionálnu povinnosť *niečo pre Boha konať, ako žiť s pocitom vďačnosti voči Bohu za to, čo pre nás urobil.*

Litera zabíja.

Apoštol Pavol pokračuje ďalej a vysvetľuje, čo myslel vo verši 7 tým, že

zákon „služí smrti“ a vo verši 9 tým, že je to „služba ospravedlnenia“. Pavol tu hovorí predovšetkým o duchovnej smrti, nie o fyzickej. Zákon slúži smrti tým, že v našom svedomí vyvoláva pocit „odsúdenia“. V liste Rimanom 3,20 to apoštol Pavol zhrnuje takto:

„Veď zo zákona pochádza poznanie hriechu.“

Zákon pôsobí ako morálne zrkadlo, ktoré nám ukazuje náš hriech. Stavia ho do protikladu k dokonalej, nesebeckej láske. My sa pozrieme na zákon a povieme si: „To je koniec! Vôbec nie som taký, aký by som mal byť. Som celkom odpísaný. Morálne som celkom zlyhal.“ To je pravda. Sme vinní. Zákon nám to jasne ukázal. *Poznanie viny cez zákon neprináša žiadny život, pretože vina nie je dostatočná motivácia pre skutočnú zmenu v živote.* Ak zostaneme v psychologickom zajatí vlastnej viny a budeme sa snažiť získať od Boha spasenie na základe požiadaviek zákona, jediné, čo okúsime, je duchovná smrť.

Litera zabíja.

Ak sa budeme dostatočne silno snažiť dodržiavať ho, nevyhnutne skončíme v jednom alebo druhom postoji:

1. Buď sa z nás stanú samospravidliví farizeji, ktorí kontrolujú správanie iných a odsudzujú tých, ktorí to nedokážu,

2. alebo motivovaní strachom z vlastného odsúdenia sa budeme snažiť a snažiť a snažiť zachovávať Boží zákon, až nakoniec túto snahu zúfalo vzdáme.

„Litera zabíja.“

Apoštol Pavol však hovorí, že „Duch oživuje“. Duch Svätý zvláštnym

spôsobom pôsobí pri kázaní o novej zmluve. Práve pri ňom vzniká a silnie skutočný duchovný život. Vyplyva to z veršov 7 až 11, kde apoštol Pavol ďalej rozvíja túto myšlienku:

„Ak teda služba smrti vyrytá písmenami do kameňa bola taká slávna, že synovia Izraela nemohli hľadiť Mojžišovi do tváre pre jej jas, aj keď pominuteľný, o čo slávnejšia bude služba Ducha? Ak bola teda služba odsúdenia slávnou, omnoho viac oplýva slávou služba ospravedlnenia. Lebo to, čo bolo raz slávne, stratilo svoju slávu pre vznešenejšiu slávu. Ak je slávne to, čo je pominuteľné, omnoho slávnejšie je to, čo zostáva.“ Pavol tu predstavuje hlboké myšlienky. Keď pochopíme, čo hovorí, pocítíme úľavu a oslobodenie. Poďme to rozkódovať.

Po prvé, vieme, že apoštol Pavol hovorí o morálnom zákone, nie o zákone ceremoniálnom, pretože konkrétne hovorí, že zákon bol „vyrytý do kameňa“. Nech chcel Pavol povedať čokoľvek, týkalo sa to Desatora. S úžasným vzhľadom do veci pokračuje a hovorí, že zákon daný prostredníctvom Mojžiša na hore Sinaj mal určitý druh „žiary“. To bolo objavné. Pavol odhalil životne dôležitú pravdu. Áno, zákon má vymedzenú oblasť pôsobenia. Je obmedzený v tom, čo môže zjaviť a čo môže dosiahnuť. Preto apoštol Pavol hovorí, že „žiara“ zákona pominula. Musela uvoľniť priestor niečomu inému.

Takýto opis desiatich prikázaní sa nám nemusí páčiť. Zdá sa nám to zvláštne a znepokojivé, že niekto takto v Biblii hovorí o Božom zákone. Reflex, ktorý sme si ako adventisti

vybudovali, nám velí takýmto textom sa buď celkom vyhnúť, alebo ich obísť. Pavol to však opakuje a zdôrazňuje – a nielen tu, ale aj v iných listoch. Charakterizuje zákon ako niečo prechodné, kým príde niečo lepšie. V liste Rimanom 7,4 apoštol Pavol hovorí: „Tak aj vy, bratia moji, zomreli ste zákonu skrze Kristovo telo, aby ste patri-li inému, tomu, ktorý bol vzkriesený z mŕtvych, aby sme prinášali ovocie Bohu.“ Vo verši 6 vysvetľuje: „Ale teraz sme boli oslobodení od zákona, pretože sme zomreli tomu, čo nás zväzovalo, takže teraz slúžime novým spôsobom Ducha, a nie starým spôsobom litery.“ V Rim 10,4 dodáva: „Veď cieľom zákona je Kristus, aby spravodlivosť dosiahol každý, kto verí.“ V liste Galatským 3,24.25 znova objasňuje: „A tak zákon bol naším vychováva-ateľom po Krista, aby sme boli ospravedlnení z viery. Ale keď prišla viera, už nepodliehame vychovávateľovi...“

Vyslovili sme niekoľko veľmi dôležitých myšlienok. Kristus je koniec alebo cieľ zákona pre tých, ktorí veria. Zákon je naším vychovávaateľom, ktorý nás privádza ku Kristovi. Veriaci umiera zákonu prostredníctvom smrti Ježiša Krista a potom prežíva oslobodenie od zákona. Ako adventisti potrebujeme premýšľať o tom, čo apoštol Pavol hovorí o zákone. Inak nebudeme schopní kázať evanjelium zrozumiteľne a v moci Ducha Svätého. Skrátka, kresťanské cirkvi nepochopili, čo chce Pavol o zákone povedať. Výsledkom je, že veľa ľudí popiera dôležitosť zákona. Ďalší odmietajú zákon úplne. Z historického hľadiska došlo k objaveniu Božieho zabudnutého

zákona vtedy, keď sa na scéne dejín objavil adventizmus. Ako spoločenstvo sme správne položili znovu dôraz na Desatoro ako na niečo nemenné a večné. Pri všetkej snahe o to, aby sme zamietli nepriateľský postoj voči zákonu, sme však nepochopili väčšinu toho, čo o zákone učí apoštol Pavol. Preto nás musel náš prorok opakovane napomenúť, že Boží zákon nezvestujeme správnym spôsobom. Mali by sme sa snažiť správne pochopiť, čo apoštol Pavol napísal o Desatore. To však znamená, že sa budeme musieť vyhnúť nepriateľskému postoju k zákonu na jednej strane i zákonnému postoju na druhej strane. Len tak totiž objavíme úžasné pohľady na evanjelium, ktoré sme dosiaľ nevideli. Spôsob, akým apoštol Pavol hovorí o zákone, je hlboký, mocný a krásny. Napriek tomu je do značnej miery dosiaľ neobjavený a veľa sa o ňom nehovorí.

Vráťme sa späť do 2 Kor 3.

Po tom, čo Pavol povedal, že zákon má určitú slávu, dodáva, že musí ustúpiť niečomu slávnejšiemu: „Ak bola teda služba odsúdenia slávnou, omnoho viac oplýva slávou služba ospravedlnenia.“ Pavol hovorí jasne: Je sláva, ktorá sa objavila na svete v osobe Ježiša Krista, ktorá prevyšuje zákon napísaný na kamenných doskách. A to o toľko, že v tomto porovnaní vlastne „sláva nebola slávou“. Keď anjeli uvideli práve narodeného Mesiáša, volali: „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom, ktorých on miluje.“ (Luk 2,14) Ježiš pred svojím ukrižovaním povedal: „Príšla hodina, aby bol oslávený Syn človeka.“ (Ján 12,23) Tu sa hovorí o „slá-

ve“, ktorá „prevyšuje“ pôvodnú slávu. *Sláva hory Sinaj je zatienená slávou Golgoty.*

V Kristovi svet dostáva niečo, čo zákon nikdy dať nemôže. Apoštol Pavol nám teraz povie, čo to je. Všimnime si verš 9: „Ak bola teda služba odsúdenia slávnou, omnoho viac oplýva slávou služba ospravedlnenia.“ Boh zachraňuje hriešnikov tým, že im poskytuje „spravodlivosť“ bez toho, aby ich „odsúdil“. Duch Svätý pôsobí v rámci novej zmluvy a vyzdvihuje dielo Ježiša Krista. Zároveň prehovára k našim srdciam a uisťuje nás, že sme v Božích očiach spravodliví. To je veľká pravda o ospravedlnení z viery, čo je obdobou toho, čo apoštol Pavol nazýva „novou zmluvou“. V liste Rimanom 4,17 to apoštol Pavol vyjadril takto: Boh „povoláva k jestvovaniu to, čoho niet“. Boh ma nazýva spravodlivým, hoci vie, že som hriešny. Považuje ma za nevinného, aj keď vie, že som vinný. To nie je právny výmysel. Tento stav vzniká na základe vzťahu! Boh sa na mňa pozerá, ako keby som nikdy nezhrešil. Nerobí to preto, aby môj hriech ospravedlňoval alebo aby ma stále mohol ovládať. Boh ma chce oslobodiť od hriechu na úrovni môjho najhlbšieho ja.

V 2 Kor 5,19 Pavol vyjadruje rovnakú pravdu inými slovami: „Veď Boh v Kristovi zmieril svet so sebou. Nepočítal ľuďom ich previnenia a nám uložil ohlasovať slovo zmiernenia.“ Boh ukazuje, že v Kristovi sa už s nami zmieril. Jeho srdce je naplnené odpustením, ktoré je zdarma. Nemúsime urobiť vôbec nič, aby nám Boh odpustil. On to už urobil. Boh miluje

dokonalou láskou každého hriešnika na svete. To jediné, čo každý z nás musí urobiť, je chopiť sa jej, uveriť jej a zmieriť sa s Bohom. Povedzme to ešte inak. Objektívna realita spasenia je už vykonaný čin v osobe a diele Ježiša Krista. My k tomu nemôžeme ničím prispieť. Subjektívny zážitok tejto objektívnej skúsenosti nastáva vo chvíli, keď ju prijímame vierou, keď hovoríme ÁNO Božej láske, jeho odpusteniu a jeho prijatiu, ktoré sa prejavilo v živote, smrti a vzkriesení. Viera nevytvára nijaké nové skúsenosti, iba prijíma fakty zjavené v Ježišovi Kristovi.

Znova sa vráťme do 2 Kor 3 a všimnime si záver Pavlovho výkladu dvoch pohľadov na zákon. Čítajme verše 12 až 18:

„Keď teda máme takúto nádej, vystupujeme s plnou otvorenosťou, nie ako Mojžiš, ktorý si kládol na tvár závoj, aby synovia Izraela nezbadali koniec tej pominuteľnej žiary. Ich myseľ však na tom otupela. Až do dnešného dňa totiž ostáva ten istý závoj pri čítaní Starej zmluvy, a nie je odhalený, pretože iba v Kristovi sa odstraňuje. A tak až dodnes, kedykoľvek čítajú Mojžiša, leží na ich srdci závoj. No keď sa hocikto obráti k Pánovi, závoj je odňatý. Pán je Duch, a kde je Pánov Duch, tam je sloboda. Keď my všetci s odhalenou tvárou akoby v zrkadle pozeráme na slávu Pána, premieňame sa na taký istý obraz v stále väčšej sláve – a to všetko mocou Pána, ktorý je Duch.“

Apoštol Pavol tu opisuje, ako ľudia poznávajú Bibliu, ale pritom im Božie slovo vlastne nič nehovorí. Poznajú

síce text Biblie, ale duchovne v ňom nevidia nijaké svetlo. Poznajú slová, ale nepoznali SLOVO. Poznajú kapitolu, verše a fakty, ale nevnímajú hlbšie skutočnosti, ku ktorým tieto fakty smerujú. „*Keď čítajú Mojžiša, leží na ich srdci závoj.*“ Áno, apoštol Pavol hovorí o ľuďoch starého Izraela. Ale nehovorí iba o nich. Hovorí aj o každom človekovi žijúcom v modernej dobe, ktorý o „pravde“ veľa vie, káže o zákone a pretože pozná všetku pravdu, považuje sa za „bohatého, toho, kto má (v teológii) všetko, a nič už nepotrebuje. V skutočnosti je však „*biedny, úbohý, chudobný, slepý a nahý*“.
(Zj 3,17)

Kázať pravdu bez toho, aby sme hovorili o Pravde, to je zaslepenosť! Ale svieti tu veľké svetlo – v Kristovi! „*Závoj bol odstránený v Kristovi,*“ vyhlasuje Pavol. „*Avšak, ak sa obráti k Pánovi, závoj je odstránený.*“ „*Na odhalenej tvári nás všetkých sa zrkadlí slávna žiara Pánova.*“ Nie je to bežný pohľad do zrkadla, ako keby bol Ježiš jedným vieroučným bodom v rade ďalších! Nie je to šiesta téma v sérii dvadsiatich štyroch kázaní!

Nie!

Apoštol Pavol chce, aby sme sa zahľadeli do zrkadla. Vyzýva nás, aby sme pohliadli na Krista a usilovne o ňom premýšľali. Aby sme Ježišovi venovali svoju plnú, sústredenú, nedeliteľnú, intelektuálnu, emocionálnu a teologickú pozornosť. Keď to urobíme, On nám presne povie, čo sa stane – budeme „*premieňaní k jeho obrazu v stále väčšej sláve*“. Už predtým Pavol vysvetlil, že existujú dve slávy: sláva toho, čo sa odohralo na Sinaji,

a sláva Golgoty. Sláva zákona, ktorý slúžil k odsúdeniu, a sláva Ducha, ktorý dáva dar spravodlivosti. Sláva zákona, ktorý prináša smrť, a sláva novej zmluvy, ktorá prináša život. Teraz hovorí, že keď sa pozeráme na Ježiša, prejdeme základnou, nevyhnutnou a vrcholnou premenou od jednej slávy k druhej, *od budovania vzťahu k Bohu prostredníctvom zákona k budovaniu vzťahu s Bohom prostredníctvom Ježiša Krista, čím získame spasenie.*

Pavol nám predložil dve odlišné možnosti:

1. Skúsenosť Starej zmluvy, ktorá nebola Božím zámerom. Súčasťou tohto zážitku je pocit odsúdenia, ktorý motivuje k poslušnosti. Ide však o poslušnosť navonok, ktorá je len povrchná, pokrytecká a odsudzujúca. Skúsenosť Starej zmluvy je charakterizovaná vonkajším tlakom na zachovávanie zákona preto, aby nás Boh prijal.

2. Skúsenosť Novej zmluvy sa nesie hlbokým vedomím Božej lásky ako motivácie k poslušnosti. Táto skúsenosť vytvára skutočnú vnútornú poslušnosť Božiemu zákonu. Poslušnosť, ktorá je úprimná a nikoho neodsudzuje. Túto skúsenosť charakterizuje pocit oslobodenia, vedomie, že Boh ma prijal skôr, než som začal dodržiavať zákon. Dáva mi to novú vnútornú silu odovzdať sa mu a žiť podľa jeho rád a príkazov.

Apoštol Pavol nikdy zákon neodsúdil. Iba vymedzil oblasť, v ktorej zákon pôsobí. Nepopieral platnosť zákona ako takého, ale dôrazne odmietol zákon ako prostriedok spasenia. Zákon slúži jedinému účelu. Biblia

jasne hovorí, čo to je: „A tak zákon bol naším vychovávateľom po Krista, aby sme boli ospravedlnení z viery.“ (Gal 3,24) Apoštol Pavol, popredný predstaviteľ farizejov, prežil vrcholné teologické zjavenie: sláva zákona je nahradená slávou živého Krista. Pavol prežil výrazný posun a nabáda k tomu každého – k posunu „od slávy k sláve“, od slávy zákona k sláve evanjelia. Keď prežijeme tento posun, adventizmus sa stane účinnou teologickou revolúciou a splní Boží zámer. Že sa to stalo, zistíme podľa toho, že „preváži jediný záujem, jediný predmet pohltí všetko ostatné – Kristus, naša spravodlivosť“. (Review and Herald, 23. decembra 1890)

DISKUSNÉ OTÁZKY

1. Čítali sme, že existujú dva prístupy, ktoré môžu ľudia zaujať voči zachovávaní zákona, aby získali spasenie, Božiu lásku a jeho priazeň:
 - Nekompromisná „poslušnosť“, ktorá vedie k farizejstvu a odsudzovaniu iných.
 - Neustála snaha a zlyhávajúce, ktoré končí zúfalstvom.
2. Ku ktorému postoju máš bližšie? Pochopil si princípy, o ktorých sa hovorí v tejto prednáške – teda, že naše spasenie je iba v Kristovi, mimo zákon, a naša radostná poslušnosť je prejavom vďačnosti za to, že nás Boh prijal? Ak to tak prežívaš, porozprávaj ostatným príbeh zmeny, ku ktorej došlo vďaka tomu, že si sa odovzdal Kristovi. Ak si v situácii, že to práve začínaš chápať, chváľ Boha a sleduj, čo sa bude diať. Tvoj život sa celkom zmení!
3. Apoštol Pavol hovorí, že v zákone je skrytá sláva. Vymenuj dva spôsoby, ktorými ti Desatoro prináša slávu. Pavol pokračuje slovami, že viac slávy spočíva v Kristovi a jeho dokonalom dare spasenia. Vymenuj dva spôsoby, ktorými sláva tohto daru prevyšuje slávu zákona v tvojom živote.
4. Čo je podľa teba oným „závojom“, ktorý bráni úprimne veriacim kresťanom vidieť pravdu o milosti a zákone?
5. Vymenuj tri spôsoby, ako môžeš stále hľadiť na Krista vo svojom každodennom živote. Využívaj tieto tri cesty na to, aby si mal pred sebou neustále Kristovu milujúcu tvár.

SKUPINOVÁ AKTIVITA

1. Doplň alebo ozdob svoj osemuholníkový model o novú tému.
2. Podľa veľkosti skupiny sa môžete na túto aktivitu rozdeliť buď do miniskupiniek, alebo na dvojice. Znova napíšte Desť prikázaní a použite pri tom pozitívny jazyk. Ak Boh povie, že niečo nemáme „robiť“, čo to pre nás znamená? Napíšte prikázanie ako zasľúbenie.

Sobota

ODPOČÍVAJÚCA LÁSKA

V predchádzajúcej prednáške sme objavili dôležité myšlienky o Božom zákone. Ten, od koho sme sa učili, bol apoštol Pavol. Po prvé, videli sme, že správne pochopiť úlohu zákona môžeme len v kontexte Novej zmluvy. Akékoľvek kázanie o tom, že by sme mali zachovávať zákon bez toho, aby sme hovorili aj o evanjeliu milosti, nás posúva zlým smerom. Po druhé, zistili sme, že zákon je naším vychovávateľom, ktorý nás privádza ku Kristovi, aby sme boli ospravedlnení vierou, nie poslušnosťou zákonu. Úlohou zákona je odhaliť náš hriech a poukázať na potrebu Spasiteľa. Zákon však nehrá nijakú úlohu v našom spasení. Po tretie, zistili sme, že zákon je zahalený určitým druhom slávy. Apoštol Pavol opisuje túto slávu ako schopnosť poukazovať na to, čo zasluhuje odsúdenie, čo nám pomáha uvedomiť si našu hriechnosť. Ale teraz Pavol hovorí, že sláva, ktorú mal zákon, je zatienená väčšou slávou Kristovej spravodlivosti, ktorú ponúka Svätý Duch.

V dobe, keď sa formovala adventistická teológia a misia, sme si to takto neuvedomovali. Zamestnávali

sme sa obranným postojom v snahe dokázať ostatným kresťanom, že Boží zákon je večný, preto by ho mal každý zachovávať – vrátane prikázania o sobote. Mali sme sklon vnímať ľudí, ktorí zachovávali nedeľu, ako teologických „oponentov“, ktorých je potrebné zahrnúť argumentmi, aby začali dodržiavať Desatoro. Výsledkom bolo, že naša vlastná teológia nás viedla zlým smerom. K zákonu sme nepristupovali správne. Ellen Whiteová si vtedy všimla, že ako adventisti sme mali v očiach ostatných kresťanov zlú povest'. Dojem, ktorý sme ako adventisti vyvolali, zhrnuje slovami: „Adventisti siedmeho dňa hovoria stále o zákone, ale neučia ani neveria nič o Kristovi.“ (*Testimonies to Ministers*, str. 91–92)

K tomuto výroku sa ešte vrátíme a budeme sa zaoberať jeho historickým kontextom. Teraz si všimnime závažnosť tohto tvrdenia. Žiadna cirkev nechce mať takúto povest'. Sme povolaní zvestovať svetu večné evanjélium – dobrú správu o spasení milosťou prostredníctvom viery v Krista, nie cez skutky zákona. Ellen Whiteová nás varuje, že robíme presne to, čo by sme robiť nemali: vyvolávame dojem, že sa

nám Kristus úplne stratil z dohľadu. Trvá to až dodnes.

Každý adventistický kazateľ aj evanjelista z času načas čelí obvineniu, že sme zákonníci. Spravidla sa to snažíme vyvrátiť. Víťazí naše laodicejské hodnotenie, že sme bohatí, máme stále viac vieroučného „tovaru“ a vlastne nič nepotrebuje. Ellen Whiteová naše „zákonníctvo“ nepierala. Veľkú časť svojej prorockej služby strávila tým, že nás upozorňovala, že o zákone kážeme nesprávnym spôsobom. Zlyhali sme v úsilí kázať evanjelium zrozumiteľne. Jej slová vyzývajú aj dnešnú cirkev k tomu, aby zmenila smer: „Stále znova som videla nebezpečenstvo, že Boží ľud sa bude zaoberať falošnými myšlienkami o ospravedlnení z viery. Roky mi bolo ukazované, že satan v tejto veci vynaložil veľké úsilie, aby zmiatol našu myseľ. Veľmi sme zdôrazňovali Boží zákon. Hovorili sme o ňom takmer bez poznania Ježiša Krista a jeho vzťahu k zákonu. Pripomína to Kainovu obeť.“ (1888 *Materials*, str. 810)

„Naši členovia nehovoria dosť o Kristovi. Mnohí, ktorí tvrdia, že veria pravde, nevedia z vlastnej skúsenosti nič o viere v Krista... Služba Bohu musí byť naplnená životodarnou mocou. Misijní pracovníci musia okúsiť nový život, aby vyšli a vydali jasný hlas pomocou oživujúcej moci zoslanej z neba, ktorá sa dá nájsť jedine v kázaní o Ježišovi Kristovi – o jeho láske, odpustení a milosti.“ (1888 *Materials*, str. 842.844–855)

Mnoho podobných výrokov zaznelo na zasadaní Generálnej konferencie v roku 1888. Boh sa snažil priniesť

evanjelium do adventistickej teológie prostredníctvom dvoch mladých mužov – Elleta Josepha Waggonera a Alonza T. Jonesa. V jednom z najvýznamnejších výrokov, ktoré Ellen Whiteová napísala, zhodnotila ich kázanie takto:

„Prostredníctvom bratov Waggone-
ra a Jonesa poslal Boh vo svojej veľkej milosti svojmu ľudu najvzácnejšie posolstvo – posolstvo o vyvýšenom Spasiteľovi, obeti za hriechy celého sveta. Bratia predstavili ospravedlnenie z viery v plnom svetle. Vyzvali ľudí, aby prijali Kristovu spravodlivosť, ktorá sa prejavuje poslušnosťou všetkým Božím prikázaniam. Mnohí stratili zo zreteľa Ježiša. Znova potrebujú nasmerovať svoj pohľad na neho, na jeho zásluhy a jeho nemennú lásku k ľuďom. Ježišovi bola daná všetka moc, preto môže dávať bohaté dary. Bezmocným ľuďom môže dať drahocenný dar svojej spravodlivosti. To je posolstvo, ktoré Boh prikázal zvestovať svet. Je to posolstvo troch anjelov, ktoré má byť zvestované mocným hlasom. Bude ho sprevádzať veľké zoslanie jeho Ducha.“ (Testimonies to Ministers, str. 91–92)

V tejto súvislosti dodala: „Cirkev dostala jasné a zrozumiteľné posolstvo evanjelia o Božej milosti, aby svet nehovoril, že adventisti siedmeho dňa hovoria len o zákone, nie o Kristovi a dôvere v neho.“ (Testimonies to Ministers, str.91) Aký nádherný náčrt toho, čím sa adventizmus môže stať! Predstavte si, aké by to bolo úžasné, keby prvé, na čo si ľudia spomenú, keď počujú o adventistoch siedmeho dňa, bolo: „Áno, táto cirkev stále

hovorí o Božej láske ku každému človeku.“

Bolo by to úžasné, však?

Ľudia by rýchlo naplnili naše zbory. Došlo by k vyliatiu neskorého dažďa bez toho, aby sme sa o to príliš snažili. Hlásali by sme totiž posolstvo, ktoré by Duch Svätý mohol stvrdiť svojou mocou. V tejto prednáške objavíme, ako nám jeden z našich vieroučných bodov môže otvoriť oči a prebudiť medzi nami skutočné oživenie. Toto prebudenie bude založené na jedinej pravde, na ktorej môže stáť – na posolstve ospravedlnenia z viery, ktoré sa nazýva dobrou správou, evanjeliom.

Vieroučný bod, o ktorom som sa zmienil, je biblická pravda o sobote.

Často máme tendenciu zúžiť tému soboty na otázku, ktorý deň je správne zachovávať.

Spýtajte sa v bežnom adventistickom zbore: „Máme pravdu, čo sa týka soboty?“ odpoveďou bude nadšené „áno!“

Ale potom sa spýtajte: „Aká je pravda o sobote?“ A ľudia budú odpovedať asi takto:

„Dňom odpočinku je siedmy deň, nie prvý deň týždňa!“

„Je to sobota, nie nedeľa!“

„Katolícka cirkev zmenila deň odpočinku zo soboty na nedeľu!“

To všetko je pravda a je to dôležité, ale to nie je všetko, čo sa dá o sobote povedať. Ak obmedzíme sobotu iba na snahu dokázať ľuďom, že by mali dodržiavať štvrté prikázanie, nepochopili sme, čo v skutočnosti sobota znamená. Poďme znova preskúmať učenie o sobote a pozrime sa, aký poklad sa v nej skrýva.

ODPOČINOK SKRYTÝ V PRÍBEHU

Poďme sa pozrieť tam, kde má sobota svoj pôvod – do Prvej knihy Mojžišovej. Text 1 Moj 2,1–3 nebude me citovať ako dôkaz, že sobota má svoj začiatok v záhrade Eden, a preto platí pre všetkých ľudí, nielen pre Židov. Pozrime sa na správu o sobote v kontexte príbehu, kde je o nej prvá zmienka. Objavíme tak nádhernú pravdu, ktorá je tam ukrytá. V prvej kapitole Biblie vidíme, že Boh postupuje pri stvorení ako pri tvorbe umeleckého diela: najprv *formuje* hmotný priestor a potom tento priestor *plní* životom. Prvé tri dni Stvoriteľ *formuje* priestor tým, že pri stvorení rozdeľuje hmotné prvky. Ďalšie tri dni *naplňa* tento priestor živými organizmami. Prvý deň Boh *sformoval* nebo a zem a oddelil svetlo od tmy; štvrtý deň *naplnil* tento priestor slnkom, mesiacom a hviezdami. Druhý deň Boh *sformoval* vodu a oblohu a piaty deň *naplnil* tento priestor rybami a vtákmi. Tretí deň Boh *sformoval* priestor suchej zeme a šiesty deň *naplnil* zem zvieratami a človekom. Potom nastáva vyvrcholenie celého stvorenia: Boh stvoril sobotu a naplnil ju sám sebou. Siedmy deň je jedinečný priestor, pretože nemá materiálnu povahu. Ide o priestor vzťahu. Nie je teda naplnený materiálными vecami, ale skôr požehnaním Božej prítomnosti v spoločenstve.

„Takto boli dokončené nebesia, zem i všetky ich zástupy. Siedmeho dňa Boh dokončil svoje dielo, ktoré konal, a siedmy deň si Boh odpočinul od všetkého, čo utvoril. Boh požehnal siedmy deň a posvätil ho, lebo v ten deň Boh prestal vykonávať celé svo-

je stvoriteľské dielo, ktoré utvoril.“
(1 Moj 2,1–3)

Tu sa nehovorí o odpočinku v dôsledku fyzického vyčerpania, po ktorom je potrebné vyspať sa, ale o odpočinku v zmysle uspokojenia, prežívania radosti. Boh nie je unavený; on je šťastný, radostný a spokojný. Boh stále dával a dával a dával; vynakladal svoju tvorivú energiu. Keď svoju úlohu splnil, teší sa zo vzájomnej lásky a spoločenstva so svojím stvorením. Rovnaký zámer má aj s nami. Máme byť najprv „požehnaní“ tým, že budeme od Boha *prijímať* vo chvíli odpočinku. Potom máme svoju energiu vydať na to, aby sme sa odovzdali Bohu a ľuďom. Preto Boh „posvätil“ siedmy deň. Toto slovo doslova znamená, že ho *urobil jedinečným, odlišným*. Boh nám dal sobotu ako jedinečný priestor v čase pre radosť zo vzájomného spoločenstva medzi sebou a s ním. Sobota má byť trvalou pripomienkou, že podstatou nášho vzťahu s Bohom je princíp vzájomnej lásky.

Ale to nie je všetko. Tento príbeh bude ešte krajší.

Ľudia boli stворení na konci šiesteho dňa, po tom, čo Božie dielo stvorenia už bolo dokončené. Neboli prítomní pri diele stvorenia, ani neboli svedkami toho, ako Boh tvorí. Predstavte si scénu: Adam sa prebudí k životu. Stvoriteľ sa k nemu skláňa. Ich tváre sú od seba vzdialené len niekoľko centimetrov. Nadviažu očný kontakt. Aký úžasný okamih! Boh povedal niečo ako: „*Ahoj! Vitaj v živote! Ja som ťa stvoril a učinil som všetku krásu, ktorú vidíš okolo seba.*“ Je dôležité, aby v ta-

komto okamžiku nasledovala viera, dôvera a presvedčenie, že to, čo mu Boh hovorí, je pravda. Apoštol Pavol v Židom 11,1 k tomu dodáva: „Viera je podstatou toho, v čo dúfame, a zdôvodnením toho, čo nevidíme.“ Vo verši 3 vysvetľuje: „Vo viere chápeme, že Božie slovo stvárnilo svet tak, že z neviditeľného povstalo viditeľné.“

Adam nevidel Boha tvoriť, ale dôveroval, spoľahol sa a našiel úžasný pokoj v tom, ktorý sa mu prihovárал. Schopnosť veriť bola súčasťou jeho prirodzenosti. Cítil, že je milovaný. Božia láska v ňom prebúdza dôveru. Potom Boh stvoril Evu. Neotočil sa k Adamovi a nepovedal: „Sleduj!“ – a bang! – zrazu sa pred Adamovými očami objavila Eva. Nie. Hospodin Adama uspal a potom stvoril Evu. Eva, rovnako ako Adam, sa prebudila do života s vierou. Keď Adam druhýkrát otvoril oči, znova dôveroval slovám svojho Tvorcu, že najkrajšia bytosť zo všetkých, ktorá práve stojí pred ním, bola stvorená Božou stvoriteľskou mocou. A tak tam stáli, muž a žena, v nádhernej záhrade, ktorú vierou prijali ako dar so všetkým, čo ich obklopovalo. Navyše, sobota bola ich prvým celým dňom života. Najprv odpočívali, premýšľali o svojej závislosti od svojho Tvorcu a potom, naplnení jeho láskou, šli ďalší deň pracovať a starať sa o záhradu.

Príbeh stvorenia, ktorý postavil Adama a Evu do úlohy tých, ktorí prijímajú dokončené dielo, v sebe nesie silné posolstvo: *Ako ľudské bytosti sme boli stворení najprv odpočívať, až potom pracovať. Sme mentálne, emocionálne a vzťahovo stворení tak, že naj-*

prv od Boha *prijímame*, až potom sme schopní *dávať späť* Bohu a iným. „My milujeme, lebo on nás miloval prvý.“ (1 Ján 4,19) To je podstata vzťahu medzi Stvoriteľom a stvorením.

SPOJENIE STVORENIA A VYKÚPENIA

Náš prvý objav o sobote je teda ten, že sobota je pamätníkom Božieho dokončeného diela stvorenia. Pripomína nám naše postavenie v stvorení. Sme tí, ktorí mu dôverujú a prijímajú jeho lásku. Sobota je tiež pamätník vykúpenia. Existuje jeden logický dôvod, prečo je sobota pamätníkom stvorenia i vykúpenia. Obe tieto veci sú vykonané jedine Božou stvoriteľskou mocou. Spasenie je vlastne dielo Božieho opätovného stvorenia. V príbehovej línii Písma je niečo, čo môžeme opísať ako prepojenie stvorenia a vykúpenia. Pozrime sa, ako sa táto myšlienka postupne v Písme rozvíja.

Stará zmluva začína slovami: „Na počiatku stvoril Boh nebo a zem.“ (1 Moj 1,1). Príbeh stvorenia potom pokračuje príkazmi: „Nech je svetlo!“ atď. Jánovo evanjelium v Novej zmluve začína slovami: „Na počiatku bolo Slovo, to Slovo bolo u Boha a to Slovo bolo Boh.“ (Ján 1,1) Potom nasleduje príbeh vykúpenia. V 1 Moj 1, v prvom výroku o stvorení, sa hovorí: „Nech je svetlo. A bolo svetlo.“ (1 Moj 1,3) Ján o vykúpení napísal: „V ňom bol život a život bol svetlom ľudí. A to svetlo vo tme svieti, ale tma ho nepohltila.“ (Ján 1,4.5)

V 1 Moj sa ďalej píše: „Siedmeho dňa Boh dokončil svoje dielo, ktoré konal, a siedmy deň si Boh odpočinul od všetkého, čo utvoril.“ (1 Moj 2,2)

Keď sa Ježiš blížil ku koncu svojej služby spasenia, Ján vo svojom evanjeliu zopakoval slová z 1 Moj 2 a povedal Otcovi: „Ja som ťa oslávil na zemi tým, že som dokonal dielo, ktoré si mi dal vykonať.“ (Ján 17,4) Keď visel na kríži, zvolal: „Je dokonané!“ (Ján 19,30) Ďalší verš hovorí, že keď Ježiš vyhlásil svoje dielo spasenia za „dokonané“, bol deň prípravy, čiže piatok. V sobotu odpočíval v hrobe. Vidíme, že Biblia nám podáva vzájomne prepojené príbehy – príbeh stvorenia a príbeh nového stvorenia. Sobota predstavuje v oboch príbehoch určité vyvrcholenie. Toto zistenie je úžasné a veľmi prekvapivé. Keď sa na sobotu pozeráme v jej prirodzenom kontexte, nedovoľuje nám to vidieť sobotu v jej „zákonníckom“ ponímaní. Tým, že sobota zdôrazňuje nielen dokončené dielo stvorenia, ale tiež dokončené dielo vykúpenia, vlastne popiera spasenie zo skutkov a celú našu dôveru upriamuje na Krista. Je smutné, že sme to všetko preskočili a hovorili len o tom, že sobota je správny deň odpočinku. Keby sme sa držali toho, že sobota je pripomienkou Božej zachraňujúcej milosti, chránilo by nás to pred „zákonníctvom“ a naše svedectvo svetu by bolo oveľa účinnejšie.

Farizeji v Ježišovej dobe zmenili sobotu na legalistické pravidlo, ktorým tlkli ľudí po hlave, súdili ich a zväzovali. My sme urobili rovnakú chybu, len z nášho uhla pohľadu a v našej dobe. Kedysi som počul, ako sa kazateľ spýtal mladého adventistu: „Čo pre teba znamená sobota?“ Chlapec sa na chvíľu zamyslel a odpovedal: „Sediť, mlčať a kresliť si, inak

skončím so znamením šelmy na čele.“ Aj keď to niektorí môžu považovať za vtip, mnohým adventistom pripomína táto odpoveď ich vlastný pocit zo soboty. Ellen Whiteová nás vyzývala, aby sme sa pozerali na zákon vo svetle evanjelia. Pri jednej príležitosti povedala: „Na desať prikázaní by sme sa nemali pozeráť ako na zoznam zákazov, ale ako na milosť.“ (*Selected Messages*, zv.1, str.235)

Pri inej príležitosti napísala: „Desať prikázaní: „Budeš..., nebudeš..., je vlastne desať zaslúbení.“ (*Bible Echo*, 17. júna 1901) Platí to aj o štvrtom prikázaní. Sobota nie je o tom, čo každý týždeň v priebehu 24 hodín nesmieme robiť. Je o tom, čo pre nás Boh urobil a robí svojou súcitnou milosťou. Ak sobotu pochopíme v kontexte celého biblického príbehu, stane sa trvalou pripomienkou toho, že v otázke spasenia sme celkom závislí od Ježiša. Potom nezostane nijaký priestor pre „zákonnícky“ prístup.

NEVYNÚTENÁ MILOST'

Asi nás neprekvapí, že Ježiš definoval spasenie ako niečo, čo sa prejaví úľavou. Prestaneme sa báť, že naša snaha zaslúžiť si Božiu priazeň nie je dostatočná. „Poďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení; ja vám dám odpočinúť. Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom, a nájdete odpočinutie pre svoje duše.“ (Mat 11,28.29) „Práca“, od ktorej Ježiš ponúka „odpočinok“, nie je fyzická práca, ale emocionálny strach z úsilia, ktoré vyplýva z falošného obrazu Božieho charakteru, ktorý nás vedie k tomu, že

Božie prijatie si musíme zaslúžiť. Na toto Ježiš poukazoval, keď povedal, že ponúka odpočinutie našim „dušiam“. V pôvodnom jazyku Novej zmluvy, gréčtine, je použitý výraz „psyché“. Doslova Ježiš hovorí: „*Ja chcem oslobodiť vašu myseľ od námahy.*“ Ponúka nám oveľa dôležitejší odpočinok, ktorý skutočne potrebujeme. Odpočinie si, keď si uvedomíme, že Boh nás miluje a že nás spasil svojou milosťou. Nezachránil nás totiž preto, že sme urobili dosť na to, aby sme si zaslúžili jeho lásku.

Keď vstupujeme do odpočinku, ktorý Ježiš ponúka, zisťujeme, že Boh vôbec nie je tvrdý ani prísny. Naopak. Čím viac Boha poznávame, tým viac cítime, že slúžiť mu nie je „ťažké“. Prečo? Za tým je láska. Láska spôsobí, že človek prehodnotí, čo je ťažké. Zamilovaný človek nepozná tieto slová. Ellen Whiteová to vyjadrila slovami: „V žiadnom prípade sa nespoliehajme na seba ani na svoje dobré skutky. Ak prideme ku Kristovi ako nedokonalé, hriešne bytosti, v jeho láske nájdeme odpočinutie. Boh prijíma každého, kto k nemu príde s plnou dôverou v zásluhy ukrižovaného Spasiteľa. V srdci vytryskne láska. Možno to nebude citová extáza, ale trvalá, pokojná dôvera. Nič pre nás nebude ťažké, pretože jarmo, ktoré nám naloží Kristus, je ľahké. Povinnosť sa stáva radosťou a obeť potešením.“ (*Faith and Works*, str.35) No teda! Tak toto je úžasné!

Dokážete si predstaviť lepšiu zážitosť?

Keď Ježiš hovorí: „Poďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení; ja vám dám odpočinúť“, ponúka

najslobodnejší život, aký si viete predstaviť.

Nevynucovaná láska je základný princíp Božieho charakteru. Na tomto princípe stojí Božie kráľovstvo. Prostredníctvom proroka Jeremiáša Boh vyhlásil, ako veľmi nás miluje. Oznamoval nám, čo urobí pre to, aby nás zachránil: „Zďaleka sa mi zjavil Hospodin: Miloval som ťa večnou láskou, preto som ti zachoval priazeň.“ (Jer 31,3)

Všimnite si logický vzťah medzi tým, čo k nám Boh cíti a ako sa k nám správa. Pretože nás miluje, usiluje sa pritiahnuť nás k sebe svojím milosrdenstvom. Nenúti nás svojou veľkou mocou, ani s nami nemanipuluje svojou vznešenou múdrosťou. Boh má jediný cieľ – pritiahnuť nás k sebe a dať nám silu.

To je všetko.

Aj tak je to veľa.

Je to úžasné.

Boh pre nás nemôže urobiť viac. Máme totiž slobodu povedať Bohu NIE. Preto si Boh vytýčil veľmi nebezpečný cieľ: zachrániť nás od hriechu, a pritom nám nechať slobodnú vôľu, ktorú môžeme stále používať.

Aký úžasný je náš Boh!

Ellen Whiteová výstižne napísala: „Boh... nepoužíva nijaké násilie, ale hriech v ľudskom srdci nahrádza láskou.“ (Myšlienky z hory blahoslavenstiev, str. 80) Milosť je forma Božej lásky, ktorú Boh uplatňuje voči hriešnikom. Duch milosti nás oslobodzuje a plní úžasom. Pre svoje spasenie nemôžem urobiť vôbec nič. Keď si to uvedomím, stále môžem povedať NIE. Napriek tomu na Boží plán ho-

vorím ÁNO. Ak však verím – intelektuálne aj emocionálne – akejkolvek forme nesprávneho učenia o spasení zo skutkov, som morálne ochromený a porazený. Pracujem pre Boha s pocitom viny a vina oslabuje moju vôľu. Ellen Whiteová nám zanechala takéto povzbudenie aj varovanie: „Vlastné ja by nemalo byť stredom pozornosti a nemali by sme prepadať úzkosti ani strachu o to, či budeme spasení. To všetko nás odvracia od Zdroja sily. Zver zachovanie svojho života Bohu a dôveruj mu. Hovor a premýšľaj o Ježišovi. Nech sa vlastné ja stratí v ňom. Zbav sa všetkých pochybností, zažeh svoje obavy. Povedz s apoštolom Pavlom: *„Nežijem už ja, ale žije vo mne Kristus. A nakoľko teraz žijem v tele, žijem vo viere v Syna Božieho, ktorý si ma zamiloval a seba samého vydal za mňa“* (Gal 2,20). Spočín v Bohu.“ (Cesta ku Kristovi, str. 48)

Vedomie, že moje spasenie nezávisí od mojej snahy, ale od toho, čo vykonal Kristus, mi dáva pocit bezpečia. To je odpočinok, ktorý ponúka Kristus. Dáva nám viac, ako len tento odpočinok – s odpočinkom prichádza aj energia! Vďaka odpočinku v Kristovi získavam prostredníctvom jeho milosti povzbudenie, energiu a motiváciu k láske. Láska je jediný skutočný základ mojej poslušnosti. Som motivovaný zvnútra. Sobota mi zrazu dáva väčší zmysel než kedykoľvek predtým.

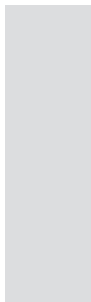
Samozrejme, teologický zmysel.

Ale aj emocionálny zmysel.

A tiež nový zmysel vo vzťahoch.

Ocitol som sa tvárou v tvár Bohu, ktorý ma miluje, podporuje a prijíma nie preto, že som urobil niečo, čím by

som si to zaslúžil, ale jednoducho preto, že je dobrý. Keď si to uvedomím, môžem nájsť odpočinok. Taká je pravda o sobote.

DISKUSNÉ OTÁZKY

1. Určite poznáme príbehy adventistov siedmeho dňa (možno nás samých?), ktorí odsudzovali a boli neláskaví. Podelte sa o skúsenosti tých, ktorých poznáte osobne a ktorí, naopak, svojím správaním ukázali slávu Božej nepodmienečnej lásky.
2. Prednáška hovorí, že Boh stvoril siedmy deň a naplnil ho sám sebou. Ale Boha môžeme nájsť každý deň. Čím je Božia prítomnosť v sobotu odlišná? Prečo si to myslíte?
3. Považujete sami seba za tých, ktorí odpočívajú, aby potom mohli pracovať, alebo za tých, ktorí najprv pracujú a potom odpočívajú, aby sa zotavili z vyčerpávajúcej práce? Čo by sa vo vašom živote stalo, keby ste prijali prvý prístup?
4. Čo si myslíte o tom, že príbeh o stvorení a príbeh o vykúpení veľmi úzko spolu súvisia? Je dôležité, že sobota je stredobodom oboch príbehov? Ako vás táto myšlienka zmenila?

SKUPINOVÉ AKTIVITY

1. Pripojte ďalšiu časť alebo vyfarbite váš osemuholníkový model.
2. Rozdeľte sa do troch rovnako veľkých skupín. Jedna skupina bude zhromažďovať argumenty proti sobote. Druhá skupina prinesie argumenty v prospech soboty. Úlohou tretej skupiny bude nájsť spôsob, ako použiť princípy obsiahnuté v tejto prednáške k povzbudeniu prvej skupiny, aby zažila odpočinok a uvoľnenie. Jeden z návrhov, ako to môžete zorganizovať (ak máte čas): Na začiatok vezmite jedného zo skupiny 1 a zo skupiny 2 a nechajte ich, aby v priebehu 30 sekúnd až 1 minúty predniesli svoje argumenty. Spýtajte sa osoby zo skupiny 1, či sa jeho názor zmenil. Potom pozvite zástupcov zo skupiny 3, aby povzbudili človeka zo skupiny 1, a znovu sa ho pýtajte. Skupiny môžu pracovať aj ako celky v rovnakom poradí: najprv argumenty skupiny 1, potom argumenty skupiny 2 a až potom sa skupina 3 pokúsi povzbudiť a dať ostatným dar potrebného odpočinku.

Svätýňa

MILOSTIVÁ LÁSKA

Ellen Whiteová mala ako dievča veľmi živý sen o veľkom chráme. Napísala: „Snívalo sa mi, že vidím chrám, do ktorého sa náhli množstvo ľudí. Keď sa naplnil čas, zachránení boli iba tí, ktorí vošli do tohto chrámu.“ Vo sne pocítila naliehavú potrebu vojsť do tejto budovy. Bála sa však, že sa jej ostatní budú posmievat'. S veľkou obavou váhavo vstúpila do chrámu. Keď vošla dnu, zistila, že budova je navrhnutá s neobvyklým a prekvapivým architektonickým prvkom: „Keď som vstúpila do budovy, videla som, že rozľahlý chrám stojí iba na jednom veľkom stĺpe.“

Zaujímavé!

Veľká budova, ktorá stála na „jednom veľkom stĺpe“. Keď rozmyšľala, čo to asi znamená, všimla si čosi pri stĺpe. „K stĺpu bol priviazaný zranený a krvácajúci Baránok. My, ktorí sme tam boli, sme vedeli, že tento Baránok bol ranený a zbitý pre nás.“ (*Early Writings*, str.78–79)

Teraz sme pochopili podstatu videnia.

Boh ukázal Ellen Whiteovej, že celý chrám pravdy, ktorý zjavil adven-

tistom, podopiera „jeden veľký stĺp, ktorým je Kristov kríž“. Pohľad uprený na kríž bude základom pre správne pochopenie celej teológie. Ani v jednom bode našej pravdy nesmieme zastrieť jasný pohľad na Ježiša Krista. V súvislosti s týmto videním Ellen Whiteová napísala, že kríž „je centrálnym stĺpom, na ktorom spočíva váha večnej slávy, ktorá je pripravená pre tých, ktorí prijali Kristov kríž. Okolo neho a pod ním – tým nesmrteľným pilierom – nikdy nezvífazi a nepovstane žiadny hriech.“ (*SDA Bible Commentary*, zv.7A, str. 457)

Pri inej príležitosti túto myšlienku ešte zdôraznila: „Jedinou veľkou ústrednou pravdou, ktorú by sme mali mať vždy na mysli pri hľadaní v Písme, je ukrižovaný Kristus. Každá ďalšia pravda odvodzuje svoj vplyv a moc od tejto témy.“ (*The Faith I Live By*, str. 50)

Ellen Whiteová veľmi konkrétne a jasne vysvetlila všetko dôležité o pravde žiariacej z Golgoty. Kristov kríž, na ktorom trpel a zomrel naplnený dokonalou láskou k ľudstvu, je hlavný stĺp, na ktorom stojí celá vieroučná pravda. Vo chvíli, keď zredu-

kujeme pravdu na zoznam skutočných vieroučných bodov, o ktorých vieme argumentovať a dokazovať ich, oslabili sme pravdu o jej moc. Ak si však uvedomíme, že každé učenie je okno do Božej lásky, zažiarí skutočná krása a uplatní sa skutočná moc.

Po tomto krátkom úvode sme pripravení hovoriť o ďalšom vieroučnom bode, ktorý nazývame *svätyňa*.

MÁME PRED SEBOU CESTU

Keď sa kráľ Dávid pozrel na svätyňu, *videl cestu*. V Žalme 77,14 napísal: „Bože, tvoja cesta je svätá (angl. preklad – svätyňa)!“ To je úžasná myšlienka, preto sa jej budeme držať. Slovo, ktoré je tu preložené, znie v hebrejčine *derek*, čo znamená *chodník* alebo *cesta*. Slovo vyjadruje myšlienku ísť určeným smerom, teda odniekadiaľ niekam. Logickou otázkou je, odkiaľ a kam. Ak sa pozrieme na základný tvar svätyne, smer cesty nám bude okamžite jasný. Urobme rýchlu prehliadku svätyne, aby sme získali základnú predstavu o ceste. Potom sa na všetko pozrieme podrobnejšie. (Teraz by mal vedúci buď namaľovať na tabuľu obraz svätyne, alebo ukázať jej plán. Navštívte www.gcyyouthministries.org pre powerpointovú prezentáciu k tejto prednáške.)

Po prvé, izraelský tábor je miesto, kde ľudia žijú v stanoch. Stany sú postavené okolo svätyne. Na každej strane – na severe, juhu, východe a západe tábora tri izraelské kmene. Svätyňa stojí uprostred tábora. Boh povedal Mojžišovi: „Nech mi urobia svätostánok, aby som mohol bývať medzi vami.“ (2 Moj 25,8) Každý

môže vidieť svätyňu zďaleka, zo svojho „dvorčeka“. Je doslova „uprostred nich“, je uprostred ich mesta, ktoré putuje púšťou. Nie je to však iba budova, ktorá je „medzi nimi“. Svätyňa hostí prítomnosť samotného Boha vo forme jeho slávy – šekiny. K tejto myšlienke sa ešte vrátíme. Teraz chcem zdôrazniť len to, že Boh chce byť so svojím ľudom. Chce im umožniť, aby aj oni boli s ním, aj keď kvôli ich bezpečiu musí svoju prítomnosť zahaľovať.

Keď prechádzame táborem smerom k svätyni, zistíme, že svätyňa je obklopená vysokou bielou stenou. Biela farba symbolizuje morálnu čistotu, spravodlivosť a nevinnosť. Posolstvo vysokej bielej steny je zjavné: sme na druhej strane nevinnosti, sme mimo spravodlivosti. Sme hriešnici, ktorí sú oddelení od Boha. Nepodobáme sa jeho charakteru. Sme oddelení, pretože nemáme dostatok lásky. Potom zbadáme, že z východnej strany Boh urobil v stene vchod – dvere nádeje. Vstupný priestor sa podobá krásnej opone utkanej z modrej, fialovo-purpurovej a karmínovej látky, spojenej s bielou. Keď cez oponu vstúpime do vnútra, ocitneme sa pred veľkým bronzovým oltárom. Nachádza sa tu kňaz, ktorý vykonáva obrad. Vidíme kľačiaceho muža, ktorého ruky spočívajú na hlave malého baránka. Takmer drví poddajné zvieratko. Muž vyznáva svoje hriechy a symbolicky prenáša svoju vinu na nevinnú obeť. Potom kňaz podá tomuto mužovi nôž. Jediným rýchlym pohybom je hrdlo baránka prerazané a z rany vyteká krv. Časť z nej zachytí kňaz do misky.

Obeť potom položí na oltár a spáli na prach.

Teraz na našej symbolickej ceste postúpime ďalej. Sledujeme, ako si kňaz umýva ruky a nohy v bronzovej nádobe na nádvorí, ktorá sa volá umývadlo. Kňaz vstupuje s miskou krvi do prvej časti stánku nazývanej svätyňa. Vpravo vo svätyni môžeme vidieť zlatý stôl s dvoma radmi čerstvo napečených chlebov. Vľavo vidíme sedemramenný svietnik, pričom na každom ramene horí mihotavý plamienok. Keď sa pozrieme dopredu, uvidíme pred sebou zlatý oltár s horiacim kadidlom, ktorý naplňa celý priestor príjemnou vôňou. Potom si všimneme, že kňaz robí niečo, čo je naplánované a zámerné: ponorí svoje prsty do misky s krvou a postrieka oponu, ktorá visí za kadidlovým oltárom. Pritom počíta: raz, dva, tri, štyri, päť, šesť, sedem. Presne sedemkrát ponorí prsty do krvi a pokropí oponu.

Sme zvedaví, čo sa nachádza za oponou. A tak postupujeme ďalej, do druhej časti stánku, ktorá sa nazýva svätyňa svätých. V tejto časti sa nachádzajú zaujímavé predmety. Je tu ozdobená obdĺžniková truhla zvaná truhla zmluvy. Vo vnútri sa nachádzajú dve kamenné dosky, na ktoré Boh vlastným prstom napísal Desatoro. Na vrchnej strane truhly je pevný zlatý poklop, nazývaný „zlútovnica“. Na každom konci truhly je socha jedného zlatého cheruba. Sú to tzv. zastierajúci cherubi. Keď sa rozhlíadneme, všimneme si, že opona aj strop sú ozdobené vyšíťmi zlatými anjelmi. Najpôsobivejšie zo všetkého je miesto nad truhlou, kde medzi dvomi che-

rubmi žiari jasné svetlo. To je šekina – sláva, viditeľná prítomnosť Boha.

Naša prehliadka svätyne mala tri základné kroky alebo fázy:

1. nádvorie,
2. svätyňa,
3. svätyňa svätých.

Zhrnieme si, čo sme doteraz zistili.

Svätyňa predstavuje cestu pre pútnikov, ktorí túžia opäť získať bezprostredné spoločenstvo s Bohom. To je Boží plán pre obnovu dôvery medzi ním a nami!

JEŽIŠ JE CESTA

Pri pohľade do Novej zmluvy zistujeme, že každý predmet vo svätyni odkazoval na Ježiša a predstavoval nejaký aspekt jeho spásnej služby hriešnikom. Keď otvoríme evanjelium Jána, všimneme si, že o Ježišovi sa hovorí jazykom svätyne. Tak je to napríklad u Jána 1,14: „To Slovo sa stalo telom a prebývalo medzi nami a my sme videli jeho slávu, slávu, akú má od Otca jednorodený Syn, plný milosti a pravdy.“ Slovo preložené ako „prebývalo“ doslova v origináli znamená „stan“ alebo „svätyňa“.

Ján hovorí, prečo Kristus prišiel – aby sme mohli uvidieť Božiu „slávu“. To je, samozrejme, odkaz na šekinu (slávu), ktorá prebývala vo svätyni svätých v starozmluvnej svätyni. Jánov zámer je jasný. Chce povedať, že Ježiš je ten, na koho odkazovali symboly svätyne. Ako sme videli, Boh povedal Mojžišovi: „Nech mi urobia svätostánok, aby som mohol bývať medzi vami.“ (2 Moj 25,8)

Ten istý Boh sa ukazuje vo svete medzi nami v stánku tela a krvi. Pro-

stredníctvom neho ľudia vstupujú do svätyne svätých, do bezprostrednej prítomnosti Božej slávy.

Keď budeme čítať ďalej, text Jánovho evanjelia nám bude stále jasnejší. V Ján 2,19–21 čítame: „Ježiš im odpovedal: Zbúrajte tento chrám a ja ho za tri dni postavím. Židia však hovorili: Štyridsaťšesť rokov stavali tento chrám a ty ho postavíš za tri dni? No on hovoril o chráme svojho tela.“ Tu vidíme, že Ježiš sa výslovne stotožňuje s „chrámom“, na ktorý poukazoval starozmluvný chrám. Prišiel na svet, aby ukázal, čo všetko svätyňa symbolicky predstavovala.

Pamätáte si ešte, čo sme čítali v Žalme 77,14? „Bože, tvoja cesta je svätá.“ U Jána 14,6 čítame, že Ježiš sám o sebe povedal: „Ja som cesta, pravda i život. Nik neprichádza k Otcovi, ak len nie skrze mňa.“ Ježiš hovorí, že je „cesta“, ktorú predstavovala svätyňa. Dôležitý je cieľ, ku ktorému smerovala cesta svätyne a na ktorý ukazuje aj Ježiš. Tým cieľom nie je miesto, ale osoba. Ježiš hovorí, že on je „cestou k Otcovi“. Svätyňa nevyjadruje suché teologické fakty. Predstavuje nám cestu stále hlbšej skúsenosti s Bohom. Tou cestou je Ježiš. Doslova každý symbol vo svätyni ukazoval na neho a na jeho veľké dielo spasenia. To všetko vykonal, aby sme mohli obnoviť dôverný vzťah s Bohom, ktorý symbolizuje svätyňa svätých. Sledujte, ako to všetko teraz prepojíme.

Do každej z týchto troch častí svätyne sa dalo vstúpiť iba cez oponu. Ježiš sám o sebe povedal: „Ja som dvere. Kto vojde cezo mňa, bude spasený.“ (Ján 10,9) Apoštol Pavol

potvrdil, že prostredníctvom Ježiša máme novú a živú „cestu, ktorú nám otvoril cez oponu, čiže cez svoje telo“.

(Žid 10,20)

- Hlavným obradom vo svätyni bolo obetovanie baránka na bronzovom oltári. Keď Ján Krstiteľ ukazoval na Ježiša ako obeť za naše hriechy, povedal: „Hľa, Baránok Boží, ktorý sníma hriech sveta.“ (Ján 1,29)
- Umývadlo sa používalo na obradné umývanie a ukazovalo na Ježiša ako „živú vodu“. (Ján 4,11) To nám pripomína, že Ježiš „nás zachránil nie pre skutky spravodlivosti, ktoré sme urobili my, ale podľa svojho milosrdenstva, kúpeľom znovuzrodenia a obnovy v Duchu Svätom“. (Tit 3,5)
- Chlieb na stole vo svätyni ukazoval na Ježiša, ktorý povedal: „Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nebude hladovať a kto verí vo mňa, nebude smädný. Nikdy.“ (Ján 6,35)
- Sedemramenný svietnik bol zdrojom svetla vo svätyni. Ježiš o sebe povedal: „Ja som svetlo sveta. Kto mňa nasleduje, nebude chodiť v tme, ale bude mať svetlo života.“ (Ján 8,12)
- Kadidlový oltár ukazoval na konkrétny aspekt kresťanskej skúsenosti: „Dostal mnoho kadidla, aby ho pridal k modlitbám všetkých svätých na zlatý oltár, ktorý je pred trónom.“ (Zj 8,3) Prijemná vôňa kadidla vo svätyni symbolizovala naše modlitby, ktoré vystupujú k Bohu prostredníctvom Ježiša Krista.
- Desať prikázaní, Božích desať zákonov sebaobetavej lásky, bolo

schovaných v truhle zmluvy. Symbolizovala Božiu túžbu zapísať princípy jeho lásky do srdca a mysle ľudí: „Svoje zákony vložím do ich srdca a vpíšem im ich do mysle.“ (Žid 10,16)

Ježiš opísal svoju cestu od nebeského Otca do nášho sveta a späť slovami: „Vyšiel som od Otca a prišiel som na svet; a znova opúšťam svet a idem k Otcovi.“ (Ján 16,28) Ježiš zostúpil zo svätyne svätých do nášho hriešneho a rozdeleného sveta. Získal si naše tvrdé srdcia a vrátil sa späť do nebeskej svätyne svätých. Vyzýva nás, aby sme ho nasledovali po ceste, ktorú nám ukázal.

Čo je teda zmyslom učenia o svätyňi? Príbeh o Ježišovi! Svätyňa hovorí o tom, že Ježiš pracuje rôznym spôsobom v náš prospech, aby nás spasil. Svätyňa je rozprávanie o Ježišovi, ktorý nás krok za krokom privádza späť k nebeskému Otcovi.

DEJINY SPÁSY

Pozrime sa na svätyňu aj z iného uhla pohľadu. Povedali sme, že svätyňa symbolicky predstavuje cestu veriaceho človeka. Ale svätyňa predstavuje aj celkové dejiny spásy. Nádvorie s obetným oltárom sústreďuje našu pozornosť na rok 31 po Kr., keď bol Ježiš ukrižovaný namiesto nás. Po svojom zmŕtvychvstaní vystúpil do neba, aby sa stal nebeským Veľkňazom vo svätyňi, „pravom stánku“ v nebesiach. Táto fáza jeho služby začala v roku 31. po Kr. a pokračovala až do roku 1844, keď Ježiš vstúpil do nebeskej svätyne svätých, aby začal záverečnú fázu svojej veľkňazskej služby.

Počas židovského roku boli dva základné obrady, ktoré zobrazovali celé dejiny vykúpenia: *denná a výročná obeť*. Denné obete sú opísané v 4 Moj 1–4. Bol to jednoduchý, ale významný rad obradných úkonov. Celý proces sa sústreďoval okolo kňaza, ktorý vykonával pravidelné obete za hriechy ľudu a symbolicky prenášal ich hriechy do svätyne tým, že krvou kropil oponu pred svätyňou svätých. Symbolizovalo to dokonalú obeť za hriech, ktorú prinesie Kristus na križi. V tejto dennej symbolickej službe sa skrýval dôležitý prvok. Okolité pohanské národy v tej dobe prinášali ľudské obete. Inšpirovali ich démoni, ktorí sa vydávali za bohov. (5 Moj 32,16–17; Ž 106,37) Na rozdiel od týchto národov Boh chcel Hebrejov prostredníctvom svätyne naučiť, že Boh obetuje sám seba, bude trpieť a zomrie za ľudstvo.

Boh chcel ľuďom oznámiť úžasnú pravdu, že spasenie sa nedá získať žiadnou nami prinesenou obeťou. Boha nemôžeme uzmierniť, pretože on nás už miluje. Nemusíme ho presvedčať svojimi skutkami, aby nás spasil, pretože on sa už rozhodol zachrániť nás, nech by to stálo čokoľvek. Dennodenne sa opakoval obrad, ktorý stále znova ľuďom pripomínal, že Boh je ochotný priniesť pre naše spasenie akúkoľvek obeť. Neustále im pripomínal, čo Boh povedal: „*Milujem vás tak veľmi, že som ochotný trpieť a zomrieť, aby som vás zachránil z hriechu a smrti.*“

Výročná slávnosť je opísaná v 3 Moj 16. V posledný deň ročného obetného cyklu sa zavŕšila symbolika obetnej služby. Sviatok sa volal *Jom Kippur, Deň zmierenia*. Počas tohto

vrcholného dňa prebiehal zvláštny obrad, ktorý symbolizoval konečné vyriešenie problému hriechu – úplné zmierenie a úplné odstránenie zla. Keď sa celý Izrael zhromaždil pred svätynou, k veľkňazovi priviedli dvoch capov. Jeden bol určený „pre Hospodina“, druhý „pre Azázela“. Hospodinov cap bol zabitý a znova odkazoval na Kristovu obeť na kríži ako jediný prostriedok spasenia. Ako keby im Boh hovoril: „Ja, nie vy! Ja pripravím obeť pre vaše spasenie, nie vy.“ Časť krvi z capa určeného pre Hospodina priniesol veľkňaz do svätyně svätých a sedemkrát ňou pokropil „zlúťovnicu“ nad Božím zákonom, ktorý národ porušil. Tým naznačil, že došlo k záverečnému a plnému zmiereniu za všetky hriechy Izraela, ktoré vyznal v priebehu roka pri každodenných obetiach. Deň zmierenia pripomína záverečný neodvolateľný súd v prospech ľudí, v prospech ich spasenia, v prospech ich dokonalého postavenia pred Bohom.

Potom vzal veľkňaz druhého capa určeného pre Azázela, ktorý ale nebol zabitý. Vyhnali ho do neobývanej zeme, aby sám „zahynul na púšti“. Keďže tento cap nebol Hospodinovým capom a pretože jeho krv nebola vyliata ako obeť, Azazel musí symbolizovať niekoho, kto nesie zodpovednosť za existenciu zla a pád ľudstva. Starozmluvný židovský ľud pochopil, že Azazel predstavuje satana, pôvodcu zla a púšťača ľudstva. Tento názor zastávajú židovskí učenci dodnes.

Povedali sme, že Deň zmierenia ukazuje na záverečný súd, počas ktorého bude uzavretý prípad každého

človeka. Satan, pôvodca zla, ponesie dôsledky. Ľudia sa často obávajú konečného súdu. Napriek tomu sa práve tu stretávame s jedným z najkrajších obrazov Boha, aký si vieme predstaviť.

SÚD

Apoštol Ján predstavuje súd na základe niekoľkých dôležitých myšlienok. Jeho zdôvodnenie vychádza z evanjelia. V 1 Ján 3,20–21 je napísané: „Lebo ak nás srdce obviňuje, Boh je väčší ako naše srdce a vie všetko. Milovaní, ak nás srdce neobviňuje, máme istotu v Bohu.“ Po prvé, Ján chce, aby sme vedeli, že vnútorný pocit odsúdenia je prirodzený a má svoj pôvod v hriechu. Naše srdce nás odsudzuje, a tak je to správne. Veď sme hriešni. V našom svedomí sa rodí pocit viny za zlé veci, ktoré sme urobili. Potom Ján hovorí: „Boh je väčší ako naše srdce.“ To znamená, že Božia láska je mocnejšia ako odsúdenie, ktoré cítime kvôli svojim hriechom. Boh vie o mne a o tebe všetko. Napriek tomu nás miluje. Keď tomu veríme, odsúdenie v našich srdciach ustúpi a pocítíme „dôveru voči Bohu“.

V 4. kapitole Ján túto myšlienku ďalej rozvíja: „Kto vyznáva, že Ježiš je Boží Syn, v tom ostáva Boh a on ostáva v Bohu. A my sme poznali a uverili v lásku, ktorú má Boh k nám. Boh je láska a kto ostáva v láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom. Láska medzi nami dosiahla dokonalosť v tom, že máme dôveru v deň súdu. Veď aký je on, takí sme aj my na tomto svete. V láske niet strachu, ale dokonalá láska vyháňa strach, lebo: kto má strach, bojí sa trestu, a kto sa bojí, nie je do-

konalý v láske. My milujeme, lebo on nás miloval prvý.“ (1 Ján 4,15–19)

Aký úžasný obraz!

V Deň zmierenia nemusíme mať strach! Bohu môžeme naozaj dôverovať.

Ako sa to môže stať?

Čo tu Ján hovorí, je pre správne pochopenie témy súdu nesmierne dôležité. Chce, aby sme vedeli, že keď sme zakotvení v Božej láske, keď „sme poznali lásku, ktorú má Boh k nám a veríme jej“, potom „máme plnú istotu v deň súdu“. Božia láska „zaženie strach“ z nášho srdca a naplní celý emocionálny priestor v našom vnútri. Nejdem na súd s tým, že sa spolieham na vlastnú spravodlivosť, ale úplne na Kristovu spravodlivosť. To je slávne tajomstvo svätyne svätých. Radostná pravda Dňa zmierenia. Keď vstúpime do najvnútornejšieho priestoru, vidíme, že Boží zákon, ktorý je na súde spravodlivým meradlom, je prikrytý „zľutovnicou“. A „zľutovnica“ je pokropená krvou.

V tejto symbolike je ukrytá veľká pravda výroku: „Kristus – naša spravodlivosť“. Zákon, ktorý ukazuje náš hriech a oznamuje našu vinu, je prikrytý Božou milosťou. Ježišov život bola dokonalá spravodlivosť. Vďaka nemu ma Boh považuje za spravodlivého. Ježiš za mňa zomrel. Jeho krv bola preliata kvôli mne. To znamená, že Božia láska prikrýva môj hriech a vinu. Apoštol Pavol vyznáva: „Kde sa však rozmohol hriech, tam sa ešte väčšmi rozmohla milosť.“ (Rim 5,20) Je to neuveriteľne dobrá správa!

S jasným svetlom Božej milosti je však spojené určité nebezpečenstvo.

Jakub nás varuje, že existuje spôsob, ako môžeme na súde zabrániť uplatneniu Božej milosti v náš prospech. Čiže, ak budeme nemilosrdní voči iným: „Bez milosrdenstva čaká súd na toho, kto nepreukázal milosrdenstvo. Milosrdenstvo však víťazí nad súdom.“ (Jak 2,13) *Ak odsudzujem ľudí za ich hriechy, ukazujem tým, že som neprijal Božiu milosť prejavenu mne za moje hriechy.* Na súde je pre mňa pripravená Božia milosť. Nebudem však schopný vidieť ju, ak mi ju zastrie moja vlastná neústupčivosť. Ak som nemilosrdný voči iným, vytváram vo svojom vnútri mentálne a emocionálne prekážky, ktoré mi znemožňujú prijať Božiu lásku. Odsudzovať iných za zlé správanie znamená znižovať svoju schopnosť prijať alebo vnímať Božiu milosť. Je to jedna z najnebezpečnejších vecí, akú môže človek robiť.

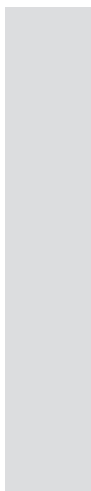
Pravda o súde je výzva na prijatie a prejavovanie milosti. Je to veľmi dobrá správa, ak sa, samozrejme, nerozhodneme odsudzovať iných. Ale prečo ísť touto cestou? Veď je tu iná nádherná cesta, ktorá sa vďaka Kristovi vinie pred každým z nás:

- cez dvere poznania jeho lásky;
- k obetnému oltáru, kde môžeme prijať úplné odpustenie svojich hriechov;
- a potom pokračovať ďalej k umývadlu, kde bude očistené naše svedomie plné výčitiek;
- až do svätyne, kde budeme nasýtení chlebom života, aby sme odzrkadľovali svetlo Božej dobroty, ktoré vychádza z Ježiša, a vysielali modlitby vďačnosti k Bohu, ktoré

sa zmiešajú s vôňou Kristovej spravodlivosti;

- až sa nakoniec dostaneme do svätyne svätých, aby sme postúpili Boží súd v prítomnosti jeho večnej priazne a aby svoj zákon lásky vpísal do našich srdc.

Teda! Vydajme sa na cestu, ktorá je pred nami vďaka Božej milostivej láske.

3. Ak je to možné, vytvorte v miestnosti šesť zastavení, možno s vecami, ktoré symbolizujú prvú oponu, potom oltár a umývadlo, druhú oponu, chlieb, svietnik a kadidlo, tretiu oponu, ktorá nás dovedie k truhle zmluvy. Ticho a s modlitbou prejdite spolu túto cestu. Vstúpte do dverí jeho lásky, zastavte sa pri obetnom oltári, kde prijmete úplné odpustenie všetkých svojich hriechov. Prejdite okolo umývadla, kde ste boli očistení od svojho nečistého svedomia, a potom vstúpte do svätyne, kde sa nasýtite chlebom života, aby ste žili a odrážali svetlo Božej dobroty, ktorá plynie z Ježiša. Povzneste svoje modlitby vďačnosti k Bohu, aby sa spojili s vôňou Kristovej spravodlivosti. Nakoniec vstúpte do svätyne svätých, aby ste boli súdení milosrdným Bohom a aby svoj zákon lásky mohol vpísať do vášho srdca.

DISKUSNÉ OTÁZKY

1. Povedali sme, že odsudzovať iných je „najnebezpečnejšia vec, akú môže človek robiť“. Čo ak sa takto nesprávaš voči iným, ale voči sebe? Je to lepšie? Prečo áno, alebo prečo nie?
2. Podelte sa o príbehy zo svojho života, ktoré sú príkladom toho, že ste:
 - a) Prišli do nádvorja Božej lásky.
 - b) Vstúpili do svätyne modlitby a spoločenstva s ním.
 - c) Vstúpili do svätyne svätých, kde ste mali plný vzťah s Bohom vesmíru.

SKUPINOVÉ AKTIVITY

1. Pripojte ďalšiu časť alebo vymaľujte váš osemuholníkový model.
2. Vytvorte svätyňu z papiera alebo v inej miestnosti pomocou rôzneho nábytku. Zariadenie svätyne si môžete aj jednoducho namaľovať. Ak si vyberiete túto metódu, nech každý namaľuje svoju vlastnú verziu a vezme si ju domov, aby ju používal pri svojich osobných pobožnostiach. V priebehu týždňa sa môžete o svoje myšlienky podeliť.

Smrť a peklo

OBETAVÁ LÁSKA

V tomto modlitebnom týždni študujeme niekoľko vieroučných bodov Cirkvi adventistov siedmeho dňa. Presvedčili sme sa, že každá biblická pravda ukazuje na veľkú Božiu pravdu vtelenú v Ježišovi Kristovi. Každé pravé biblické učenie slúži ako lupa, prostredníctvom ktorej môžeme jasnejšie vidieť Boží charakter obetavej a nesebeckej lásky. Ellen Whiteová povedala, že adventistické poslanstvo „zjavuje Boží láskyplný charakter“. (Kristove podobenstvá, str. 335) Akékoľvek učenie, ktoré stojí v rozpore s tvrdením, že „Boh je láska“ (1 Ján 4,8), je nesprávne.

O zmysle biblického štúdia Ellen Whiteová hovorí: „Mali by sme skúmať Bibliu, pretože hovorí o Ježišovi. Keď čítate Bibliu, vidíte jedinečnú krásu Ježišovho charakteru. Zamilujete si muža z Golgoty. Na každom kroku môžete svetu hlásať: „Jeho cesty vedú k blaženosti a všetky jeho chodníky k pokoju.“ (Life Sketches, str. 293)

Ellen Whiteová hovorí, že študovať Bibliu je veľmi dôležité. Prečo?

Pretože zjavuje jedinečnú krásu Ježišovho charakteru!

Čo sa stane, keď sa v Písme stretnete s Ježišom? Zamilujete si ho. Problém je, že často študujeme a kážeme z Biblie, a pritom nemyslíme na Ježiša. Alebo sa o ňom len tak okrajovo zmienime. V tejto veci by sme mali mať jasno: Ježiš nie je časťou nášho poslania. *Ježiš je celé naše poslanstvo.* Ak Ježiš nie je stredobodom nášho poslania, potom nekážeme „pravdu“ bez ohľadu na to, akí sme vynaliezaví. Aj učenie o stave mŕtvych je biblická pravda, prostredníctvom ktorej môžeme zjaviť Božiu úžasnú lásku v Kristovi. Je smutné, že toto učenie sa zredukovalo na textové argumenty, ktoré majú dokázať, že ľudia po smrti nič nevnímajú a že nikto hneď po smrti neodchádza priamo do neba ani do pekla. Povedzme to celkom jasne: biblické texty sú dôležité, ale prečo sú dôležité? Pretože dokazujú, že mŕtvi sú skutočne mŕtvi? Nie! Sú dôležité preto, že biblická pravda o smrti otvára okno, ktoré nám pomôže pochopiť skutočnú podstatu Kristovho utrpenia a smrti na Golgote. Jeho utrpenie zjavuje pravú podstatu Božej lásky, ktorá nám vyráža dych.

Zamerajme sa na túto dôležitú tému a sledujme, čo zistíme.

SMRŤ PODĽA BIBLIE

Biblia učí, že existujú dva druhy smrti. V knihe Zjavenie Jána je napísané, že existuje niečo, čo sa nazýva „druhá smrť“. (Zj 2,11; 20,6.14; 21,8) Logicky môžeme odvodiť, že ak existuje druhá smrť, musí existovať aj prvá smrť. U Mat 10,28 Ježiš vysvetľuje základný rozdiel medzi týmito dvoma druhmi smrti: „Nebojte sa tých, čo zabíjajú telo, ale dušu nemôžu zabiť. Bojte sa skôr toho, kto môže aj dušu aj telo zahubiť v pekle.“ Prvá smrť sa týka nášho tela. Je to bežná smrť, ktorou umiera každý človek. Ako adventisti siedmeho dňa to chápeme tak, že prvá smrť uvedie človeka do stavu podobného tvrdému spánku, keď nič nevníma. Po prvej smrti človek neodchádza do neba ani do pekla. Prvá smrť však nie je definitívny koniec. Z prvej smrti bude človek vzkriesený, či je dobrý alebo zlý. Ježiš jasne vyhlásil: „Nečudujte sa, že prichádza hodina, keď všetci v hrobách počujú jeho hlas a tí, čo robili dobre, budú vzkriesení pre život, kým tí, čo páchali zlo, budú vzkriesení na odsúdenie.“ (Ján 5,28.29) Boh v nejakej forme uchováva identitu človeka, hoci je jeho telo celkom bez života. Biblia o tom hovorí: „Prach sa vráti do zeme, tak ako bol, a duch sa vráti k Bohu, ktorý ho dal.“ (Kaz 12,7)

Výrazom „prach“ sa myslí ľudské telo, ktoré sa po smrti rozkladá ako organická hmota. „Duch“, ktorý sa vracia k Bohu, je komplex celej osobnosti. Zahrnuje myšlienky, pocity, motivácie – všetko, čo určuje jedinečnú identitu a morálny charakter jednotlivca. Boh ho uchováva v stave neve-

domia do okamihu vzkriesenia, keď obnoví fyzické telo spolu s duchom. Tak vznikne opäť „živá bytosť“.

Ellen Whiteová to vysvetľuje takto: „Naša osobná identita je uchovaná do dňa vzkriesenia. Nie je to hmota, ktorá bola uložená do hrobu. Toto zázračné Božie dielo je pre človeka tajomstvom. Duch – identita a charakter človeka – sa pri smrti vracia k Bohu. Keď nastane vzkriesenie, každý človek bude mať svoj vlastný charakter. Boh v určenom čase povolá mŕtvych a opäť im vdýchne dych života. Suché kosti ožijú.“ (Heaven, str.40)

Je to niečo podobné, ako keď vezmete z počítača hard disk, na ktorom sú zaznamenané všetky informácie, ktoré majiteľ počítača zhromaždil. My tieto informácie vezmeme a odložíme ich na chvíľu stranou. Neskôr nainštalujeme všetky tieto informácie do nového počítača. Keď človek zmrie prvou smrťou, telo sa rozpadne na prach. Boh uchová informácie o konkrétnej podobe jednotlivca kvôli okamžiku vzkriesenia, keď dostane buď dar nesmrteľnosti, alebo bude odsúdený na druhú smrť.

Čo je druhá smrť? Ako k nej dôjde?

Vráťme sa do Matúša 10,28, kde Ježiš rozlišuje medzi prvou a druhou smrťou: „Nebojte sa tých, čo zabíjajú telo, ale dušu nemôžu zabiť. Bojte sa skôr toho, kto môže aj dušu aj telo zahubiť v pekle.“ Slovo preložené ako duša je v gréckom origináli „psyché“. Tento výraz označuje myseľ so všetkým, čo k nej patrí. Povedali sme, že je to charakter človeka, jeho identita. Zatiaľ čo prvá smrť sa týka iba tela a biologických aspektov živej bytosti,

druhá smrť znamená úplné vymazanie tela i duše človeka z existencie. Je to konečný zánik bezbožných ľudí, ktorí „budú, akoby ich nikdy nebolo bývalo“. (Abdiáš 16)

Je veľmi dôležité pochopiť, ako dochádza k druhej smrti a čo ju spôsobuje. Ježiš to celkom jasne naznačil u Jána 5,29. Bezbožní ľudia povstanú k životu z prvej smrti v okamžiku, ktorý Ježiš nazýva „vzkriesenie k odsúdeniu“. Odsúdenie je psychologický fenomén. Ide o mentálny a emocionálny proces, keď sa človek stretáva s realitou vlastnej viny pri narušení vzťahov, za ktoré je zodpovedný. Keď sú vzkriesení bezbožní ľudia, nebudú druhýkrát zničení iba fyzicky. Veľmi zreteľne uvidia úplný záznam svojho života, ktorý je v kontraste so svetlom Božej sebaobetavej lásky.

Zjavenie 20 opisuje túto scénu takto: „Videl som veľký biely trón i toho, ktorý na ňom sedel. Spred neho utiekla zem i nebo a už nebolo pre ne miesta. Videl som mŕtvych, veľkých i malých; stáli pred trónom. A otvorili sa knihy. Aj iná kniha sa otvorila, kniha života. A mŕtvi boli súdení podľa toho, čo bolo napísané v knihách, podľa ich skutkov. Aj more vydalo mŕtvych, ktorí boli v ňom. Aj smrť a podsvetie vydali mŕtvych, ktorí boli v nich. A každý bol súdený podľa svojich skutkov. Smrť a podsvetie boli zvrhnuté do ohnivého jazera. Toto je druhá smrť, ohnivé jazeró. Ak sa našiel niekto, kto nebol zapísaný v knihe života, bol hodený do ohnivého jazera.“ (Zj 20,11–15)

To je nesmierne smutný text Písma, pretože opisuje konečné zničenie bezbožných. Každého z nich Boh

veľmi miloval. Každému z nich bola v Kristovi Ježišovi daná možnosť žiť večne. Každý z nich však vytrvalo odmietal Božiu lásku až do okamihu vlastného zničenia. Mali by sme si v tomto texte všimnúť, ako bezbožní „prežívajú“ druhú smrť. Zmienim sa o štyroch základných aspektoch:

1. Druhá smrť začína plným zjavením všemohúceho Boha, ktorý sedí na „veľkom bielom tróne“ a „tvár“ má obrátenú k prekvapeným ľuďom. Apoštol Pavol nazýva túto udalosť „deň hnevu a zjavenia Božieho spravodlivého súdu“. (Rim 2,5) Hnev sa objavuje po *zjavení* Boha. Ľudia si uvedomia, čím všetkým sa previnili.

2. Keď sa bezbožní postaví pred Boha, nebude pre nich „miesto“. To sú nepochybne najsmutnejšie slová v ľudských dejinách. Druhá smrť sa prejavuje úplnou osamotenosťou. V najhlbšom slova zmysle tu ide o komplexné „nepatrienie“ nikam. Bezbožní, ktorí stoja pred Božím trónom a hľadajú na Boha, si veľmi intenzívne uvedomia, že do Božieho kráľovstva nepatria. Pre nich v nebi „nie je miesto“. Tí, ktorí sa nechceli vzdať svojho sebecka, sa nehodia do vesmíru, v ktorom vládne sebaobetavá láska. Nemôžu existovať ani žiť v spoločenstve tých, ktorí žijú jedni pre druhých. Nedokážu ich ani pochopiť. Nádhra dávania a prijímania je nad ich schopnosti. Nevedia to oceniť. Hriech spôsobil, že ich srdce je v láske veľmi povrchné. Vzbura v nich narušila jemné impulzy ich vnútra. Sebecko potlačilo ich ľudskú citlivosť.

Druhá smrť konfrontuje bezbožných s realitou ich úplnej bezvýznam-

nosti, pretože život bez Darcu života nemá zmysel. Jediné, čo pociťujú, je celková osamelosť. Bez Boha si nemôžu uvedomovať vlastnú hodnotu, ktorú nám Boh dal, keď nás stvoril na svoj obraz. *Život zameraný na seba nakoniec vedie k tomu, že človek začne sám seba nenávidieť.* Sebeckto je vo svojej podstate izolácia od všetkých ostatných. Je to strata schopnosti prijímať a dávať lásku. Vo vesmíre, kde základným životným princípom je obetavá láska, „pre takýchto ľudí niet miesta“. Títo ľudia sa budú utápať v ľútostivom opovrhovaní samých seba, až to prerastie do silného pocitu úplnej opustenosti.

3. Keď sa bezbožní postavajú pred Boha, „otvorí sa knihy“ a budú „súdení podľa toho, čo bolo napísané v knihách, podľa ich skutkov“. Inými slovami, musia čeliť plnej realite svojich hriechov a vine, ktorú nesie ich svedomie. O tom Ježiš hovoril, keď povedal, že budú vzkriesení „k odsúdeniu“. Každý sebecký skutok ich života sa premietne pred ich očami ako živý obraz. Druhá smrť stavia človeka pred nekompromisnú realitu jeho hriechov. Kedysi spáchaný hriech sa v našej myslí stáva živou skutočnosťou. Je zaznamenaný vo svedomí a je potrebné ho vyriešiť – odpustením alebo utrpením. Odpustenie je možné iba vďaka Božej milostivej láske. Jedinou alternatívou k odpusteniu je utrpenie. Boh môže odpustiť iba tak, že sám podstúpil utrpenie, ktoré prináša hriech.

Tiaž hrozného odsúdenia, ktoré prináša hriech, plnou váhou doľahne na životnú silu človeka. Všetci ľudia sú hriešnici. Všetci podliehajú odsúdeniu.

Toto odsúdenie nakoniec vloží neznesiteľnú vinu na tých, ktorí odmietnu prijať uzdravujúcu a odpúšťajúcu Božiu lásku. Vedomie Božej lásky a prijatia je jediná sila, ktorá má schopnosť vyvážiť moc hriechu a zabrániť zničeniu človeka. Aby sme pochopili, čo má Biblia na mysli, keď hovorí: „A otvorili sa knihy... a mŕtvi boli súdení“, skúste si predstaviť, aké by to bolo, keby ste si plne uvedomovali každý hriech, ktorý ste spáchali – každú zlú myšlienku, pocit i čin. Plne by ste vnímali všetky hriechy naraz s každým nepríjemným detailom, ktorý sa dotýka vášho vnútra. Žiaľ, nie je vám ponúknuté nijaké východisko. Až potom pochopíte strašný obraz úplnej absencie milosti. Bez myšlienky na odpustenie. Bez vedomia prijatia. Bez obrazu Boha, ktorý ochotne odpúšťa každý hriech.

Ako by vyzeral takýto okamih vo vašom živote? Viem, že by vyzeral podobne ako môj. Žiadne slová nedokážu opísať rozochvenosť mysle pri takomto utrpení. Jediný dôvod, prečo nemusíme čeliť realite našej viny, je plán spasenia. Realizoval ho milujúci Stvoriteľ, čím ľudské svedomie zahalil závojom milosti. Pôsobí ako ochrana pred plnými dôsledkami hriechu.

4. Keď bezbožní uvidia záznam svojho života s plnou váhou svojej viny, budú zničení ohňom. Boh je v celej Biblii spájaný s ohňom.

— Mojžiš sa stretol s Bohom pri horiacom kre. (2 Moj 3,2)

— Boží zákon je nazvaný „ohnivým zákonom“. (5 Moj 33,2; Roh.)

— Hospodinova „sláva“ je opísaná ako „stravujúci oheň“. (2 Moj 24,17)

— Boží trón je opísaný ako ohnivý; vyteká z neho ohnivá rieka. (Dan 7,9.10)

— Božia láska je prirovnaná k žiare ohňa. (Pies 8,6)

— Apoštol Pavol uvádza, že „náš Boh je stravujúci oheň“. (Žid 12,29)

Boh je opísaný ako stravujúci oheň z jediného dôvodu. Jasná realita jeho nesebeckej lásky stojí v absolútnom protiklade k tomu, čo je opakom lásky. Bytosti sústredené na seba nemôžu vstúpiť do Božej prítomnosti bez toho, aby pod devastujúcou váhou svojich previnení prežili duševný a emocionálny rozklad. Ellen Whiteová ide priamo k jadru veci a hovorí: „Hospodin povedal Izraelovi: Obrátim svoju ruku proti tebe, vytavím tvoju trosku ako lúčavka a odstránim všetko tvoje olovo.“ (Iz 4,4; 1,25) Pre každý hriech „náš Boh je zožierajúcim ohňom“. (Žid 12,29) Duch Boží spaľuje hriech v každom, kto sa ochotne podriaďuje jeho moci. Ak ľudia zotrvávajú v hriechu, stotožňujú sa s ním. Potom Božia sláva, ktorá ničí hriech, musí zničiť aj ich.“ (Túžba vekov, str. 64)

Ľudia boli stvorení ako dokonalé a nevinné bytosti. Žili v Božej bezprostrednej prítomnosti a tešili sa z toho. (1 Moj 1–2) Keď do nášho sveta vstúpil hriech, jediné, čo sme mohli v Božej prítomnosti prežívať, boli muky v dôsledku svojich vín. (1 Moj 3,7–10) Boh Mojžišovi vysvetlil: „Mňa nemôžeš vidieť, lebo mňa nikto nemôže vidieť a zostať pritom nažive.“ (2 Moj 33,20) Nie je to vyhrážka: „Ak ma zahliadneš, zabijem ťa“, ale skôr: „Ak ma zahliadneš, zomrieš, pretože tvoja hriešnosť ne-

znesie moju svätosť.“ Hriech v Božej prítomnosti nemôže prežiť. Na konci nášho príbehu Písmo hovorí o vykúpených: „Budú hľadiť na jeho tvár a jeho meno bude na ich čelách.“ (Zj 22,4) Mocou Božej milosti dôjde k obnove nevinnosti na ich „čelách“, v ich myšliach. Tak budú môcť vykúpení žiť v Božej prítomnosti bez pocitu viny.

To však neplatí o bezbožných. Biblia hovorí, že všetky ľudské bytosti, spravodliví aj bezbožní, sa budú musieť postaviť pred ohnivú skutočnosť Božej prítomnosti. Obe skupiny okúsia oheň, ale odlišným spôsobom. Tí, ktorí sú obnovení do nevinnosti, vstúpia do Božej prítomnosti a budú sa pri ňom cítiť ako doma. Pre bezbožných bude Božia prítomnosť „stravujúcim ohňom“. Záverečné zničenie bezbožných opisuje Ellen Whiteová takto: „Z Božej strany to nie je prejav nejakej despotickej moci. Tí, čo pohrdli Božou milosťou, zožnú, čo zasiali. Boh je zdroj života, a ak niekto slúži hriechu, odcudzuje sa Bohu a vylučuje sa zo života, je „odcudzený Božiemu životu“. Kristus hovorí: „Všetci, čo ma nenávidia, milujú smrť“. (Ef 4,18; Prís 8,36) Boh im dáva životnú príležitosť, aby rozvinuli svoju povahu a prejavili svoje zásady. Potom zožnú následky vlastného rozhodnutia. Satan a jeho pomocníci svojím odbojom narušili súlad s Bohom do tej miery, že im je sama Božia prítomnosť spaľujúcim ohňom. Zahynú od slávy večnej lásky.“ (Túžba vekov, str. 536)

To, čo sme práve zistili, je pravda o pekle. Peklo je obdoba druhej smrti. Boh neodsúdi bezbožných na večný

trest v plameňoch podsvetia ani na život na nejakom odlúčenom mieste vo vesmíre. Budú vzkriesení, aby videli záznam svojho života pri záverečnom účtovaní. Potom zahynú naveky, „akoby ich nikdy nebolo bývalo“. (Abdiáš 16) To najdôležitejšie pritom však je, že nikto nemusí okúsiť druhú smrť, pretože Ježiš ju už za nás podstúpil – a zvíťazil. On sám okúsil druhú smrť každého človeka. No smrť ho nemohla zadržať, pretože bol bez hriechu.

Aká láska!

Keď sme pochopili podstatu druhej smrti a rozdiel medzi prvou a druhou smrťou, sme pripravení premýšľať o tom, čo podstúpil pre nás Ježiš a aký zápas vybojoval v Getsemanskej záhrade a na kríži. Prvá i druhá smrť sú dôsledky hriechu. Prvá smrť je dočasná. Spôsobujú ju fyzické príčiny, napríklad choroba, tragédia alebo staroba. Druhá smrť sa neodohráva iba na fyzickej úrovni, ale aj na psychologickú. Je spôsobená smrteľnou mocou viny. Prvá smrť v určitom zmysle vlastne nie je smrť. Ježiš ju nazýva spánkom. Spomeňte si napríklad na mladú dievčinu, ktorú Ježiš vzkriesil. Keď vstúpil dnu po tom, čo ho rodičia požiadali, aby prišiel a uzdravil ju, povedal Ježiš smutným hlasom: „Neplačte! Neumrela, ale spí.“ (Luk 8,52) Všimnite si, že Ježiš nielen povedal, že dievča spí, ale šiel o krok ďalej. Jasne povedal: „Neumrela.“ Oni však nepochopili, čo tým chcel povedať. „Oni ho vysmiali, lebo vedeli, že umrela.“ (Luk 8,53) Ježiš neprijal ich názor. Vedel, že dievča zomrelo prvou smrťou. Vedel tiež, že nie je mŕtva v konečnom kontexte druhej smrti. Aby dokázal,

čo tým myslel, prebudil dievča zo spánku prvej smrti.

Biblia hovorí: „Lebo mzdou hriechu je smrť.“ (Rim 6,23) Nemyslí sa tým iba prvá smrť. Keď Biblia hovorí, že „Kristus zomrel za naše hriechy“ (1 Kor 15,3) a že šiel na kríž, aby „okúsil smrť za každého“ (Žid 2,9), nemyslí tým iba prvú smrť. Konečnou mzdou hriechu je druhá smrť. Z toho vyplýva, že Ježiš nás mohol zachrániť iba tým, čo sám podstúpil a získal pre nás. Keby Ježiš prežil iba prvú smrť, potom by nás mohol zachrániť iba od prvej smrti; my sami by sme museli čeliť druhej smrti. Úžasná správa však je, že Ježiš naplno podstúpil hroznú realitu druhej smrti. Všimnime si, že keď Ježiš a jeho učeníci vstúpili do Getsemanskej záhrady, stalo sa niečo neuveriteľné.

Nie, to je slabé slovo.

Stalo sa niečo oveľa viac ako neuveriteľné. Celé dejiny vyvrcholili v jedinom osudovom okamihu, ku ktorému smeroval každý deň a každá udalosť. Práve teraz, v budúcej relatívne krátkej chvíli, sa zjaví Božia láska v utrpení a smrti Ježiša Krista. A svet – a samozrejme ani vesmír – už nikdy nebude taký, ako predtým.

Sledujte.

Ježiš klesá pod ťarchou neviditeľného bremena. Učeníci vidia, že niečo nie je v poriadku. Ježiš im vysvetľuje, čo sa s ním deje: „Moja duša je smutná až na smrť.“ (Mat 26,38) Ježiš odhaľuje podstatu svojho utrpenia. Všimnite si, že používa rovnaké slovo, aké použil predtým na opis druhej smrti. To preto, aby ju odlíšil od prvej smrti: „Nebojte sa tých, čo zabíjajú telo, ale

dušu nemôžu zabiť. Bojte sa skôr toho, kto môže aj dušu aj telo zahubiť v pekle.“ (Mat 10,28) Slovo preložené ako „duša“ je v gréckom texte *psyché*. Toto slovo Ježiš použil, aby vysvetlil, čím prechádza. V Getsemane Ježiš hovorí, že umiera na úrovni „psyché“ svojej bytosti. Umiera vo vnútri, v dôsledku smrteľnej moci nášho hriechu a viny.

Neumiera v dôsledku nejakého fyzického problému. A napriek tomu umiera! Nikto mu násilím neberie krv z tela. A napriek tomu krváca! Lukáš hovorí: „V smrteľnej úzkosti sa modlil ešte vrúcnejšie a jeho pot stekal na zem ako kvapky krvi.“ (Luk 22,44) Potí sa krvavým potom v dôsledku intenzívneho vnútorného zápasu, ktorý v ňom vyvolal náš hriech. Izaiáš 53 ponúka prekvapivý pohľad na to, čo pre nás Ježiš podstúpil. Vo verši 6 je napísané: „Všetci sme blúdili ako ovce, každý išiel svojou cestou, ale Hospodin na neho uvalil neprávosti nás všetkých.“ Potom vo verši 10 hovorí: „... položí svoj život ako obeť za vinu...“ A nakoniec sa pozrime do verša 12 (Roh): „...pretože vylial svoju dušu na smrť a počítaný bol s priestupníkmi, kým on niesol hriech mnohých a primlúval sa za priestupníkov.“

To je úplne ohromujúca správa. Znamená totiž, že Ježiš vstúpil do temnej ríše nášho hriechu a viny. Niesol ju celú namiesto nás vo svojom svedomí, ako keby sa previnil on sám. Z Getsemanskej záhrady sa Ježiš vlečie na Golgotu, kde klince prebývajú jeho ruky a nohy. Jeho telo bolo mučené. Napriek tomu nevyšlo z jeho úst žiadne slovo o fyzickej bolesti. To preto, že jeho duševné utrpenie bolo také

veľké, že celkom zatienilo jeho fyzickú bolesť. Pozorne si prečítajte každý riadok z nasledujúceho citátu Ellen Whiteovej: „Mnohí umierali pomalou mučivou smrťou, iní zas zomreli na kríži. Čím sa líši ich smrť od smrti Božieho drahého Syna? Je pravda, že zomrel mučivou smrťou na kríži; ale aj iní podobne fyzicky trpeli pre jeho drahé meno. Prečo teda bolo Kristovo utrpenie horšie ako utrpenie tých, ktorí preňho položili svoj život? Keby Kristus trpel iba fyzickou bolesťou, jeho smrť by nebola o nič bolestnejšia než smrť ostatných mučeníkov.

Ale telesná bolesť bola len malou časťou zápasu Božieho drahého Syna. Na Ježiša boli vložené hriechy sveta. Cítil Otcov hnev a znášal trest za prestúpenie zákona. To zlomilo jeho božské srdce. Pocit, že jeho Otec skryl svoju tvár – vedomie, že ho drahý Otec opustil – naplnilo jeho vnútro zúfalstvom. Muž trpiaci na Golgote naplno pocítil a uvedomil si, ako hriech oddeľuje Boha od človeka. Bol obklopený silami temnoty. Neprenikol k nemu jediný lúč svetla, ktorý by osvietil jeho budúcnosť.“ (*Testimonies for the Church*, zv.2, str.214)

Telesná bolesť bola len malou časťou zápasu Božieho drahého Syna? Ani jediný lúč svetla neosvietil jeho budúcnosť? Čo to znamená? Ako teda Ježiš trpel pre mňa a pre teba? Ellen Whiteová vyjadruje túto hlbokú myšlienku: „Spasiteľ nemohol dohliadnuť za brány hrobu. Nádej mu nezaručovala víťazstvo nad hrobom ani neprinášala svedectvo o tom, že Otec túto obeť prijme. Obával sa, že hriech je Bohu taký odporný, že ich

odlúčenie môže byť večné.“ (Túžba vekov, str. 528)

Zvláštne! V čase, keď naša vina naplnila jeho srdce nepreniknuteľnou emocionálnou temnotou, Ježiš nedoviedol za brány hrobu. Ale zrazu nastáva úžasná vec. Ježiš nezostáva uväznený v hrobe. Neocitol sa v bezvýchodiskovej situácii. Dve vety, ktoré povedal pred smrťou na kríži, naznačujú, že nebol porazený: „Otec ma preto miluje, že dávam svoj život, aby som ho opäť prijal. Nik mi ho neberie, ja ho dávam sám od seba. Mám moc dať ho a mám moc zasa ho prijať. Taký príkaz som dostal od svojho Otca.“ (Ján 10,17–18)

V Getsemanskej záhrade Ježiš povedal Petrovi: „Alebo si myslíš, že nemôžem požiadať svojho Otca a že on by mi hneď neposlal viac ako dvánásť plukov anjelov?“ (Mat 26,53) Nezabudnime, čo to všetko znamená. Ježiš čelil nebezpečenstvu večnej smrti kvôli mne a tebe, ale neustúpil ani o krok. Bol doslova ochotný zomrieť navždy a už nikdy nebyť zjednotený so svojím Otcom len preto, aby nás zachránil. Preto nie div, že apoštol Pavol nazval to, čo sa stalo na Golgote, Kristovou láskou, „ktorá prevyšuje poznanie“. (Ef 3,19) Keď Ježiš na kríži obetoval svoj život, prejavil úžasnú čistotu a krásu. Boh doslova miluje ostatných viac ako seba. Táto myšlienka je vzácna pravda, ktorú o smrti a pekle prinášajú adventisti siedmeho dňa. Pochopiť túto pravdu nám často bráni falošné učenie o prirodzenej nesmrteľnosti a večných mukách. Nieкто by mohol namietat: „Ale Ježiš nemohol okúsiť druhú smrť, pretože druhá

smrť je večná záhuba, z ktorej už nieje vzkriesenie.“ Práve tu sa však objavuje dobrá správa: Ježiš nielen okúsil druhú smrť, On nad ňou zvíťazil vo chvíli, keď ju podstúpil.

Apoštol Pavol vyhlasuje: „Boh ho však vzkriesil a zbavil múk smrti, lebo ho nemohla držať vo svojej moci.“ (Sk 2,24) Všimnite si, že „smrť nemohla“ udržať Ježiša. Prečo? Z jednoduchého dôvodu: „Ostňom smrti je totiž hriech a silou hriechu je zákon.“ (1 Kor 15,56) *Ale Ježiš nikdy nezhrášil.* Vo chvíli najväčšieho pokušenia, aby zachránil sám seba, nás napriek tomu miloval. Za našu záchranu bol ochotný zaplatiť akúkoľvek cenu. Túto sebaobetavú lásku prežíval v plnej bezúhonnosti až do Getsemane a po Golgotu. Táto láska vytvorila dokonalý súlad s Božím zákonom. Jedine vďaka láske Ježiš zvíťazil nad druhou smrťou. Preto nebolo možné, aby ho druhá smrť udržala vo svojej moci. Jeho vzkriesenie je dôkazom jeho víťazstva nad naším hriechom, našou vinou a našou smrťou.

Do očí sa mi tlačia slzy. Úcta naplňa moje srdce, keď si uvedomím význam Spasiteľovej obete.

Ako ma mohol tak veľmi a nezištne milovať?

Je Boh skutočne taký?

Naozaj to môže byť pravda, že všemohúci Boh vesmíru je neuveriteľne nádherný?

Golgota odpovedá hlasným ÁNO!

DISKUSNÉ OTÁZKY

1. Aká je tvoja vnútorná reakcia na toto posolstvo? Odlišuje sa od tvojich predchádzajúcich predstáv o smrti a súde? Vysvetli.
2. V texte sa hovorí o tom, že vinní ľudia sa stretávajú „v dôsledku svojich hriechov s narušenými vzťahmi“. Čo má autor podľa teba na mysli? Sú to tie najväčšie hriechy? Prečo áno a prečo nie? Vysvetli.
3. Skutočne si Bohu vyznal hriechy, ktoré si spáchal? Ak nie, ešte stále to môžeš urobiť. Ak áno, skutočne si prijal do svojho srdca Ježiša, ktorý prikryl tieto hriechy? Prežiješ také odpustenie, ako keby si nikdy nezhrešil? Čo ti pomohlo bezvýhradne prijať Božiu lásku? Vymenuj konkrétne spôsoby, ako môžeš ďalej odovzdávať nádherný dar úplného odpustenia.

SKUPINOVÉ AKTIVITY

1. Doplň alebo vyfarbi svoj osemstranný model.
2. Potrebné pomôcky: Nechaj kolovať niekoľko USB diskov, hard diskov či DVD-ROM a diskutujte o tom, aké sú užitočné. „Vedia“ niečo? Môžu niečo urobiť? Ako sa dajú znova použiť? Je to ako so smrťou, alebo nie?
3. Niektí môžu dopredu pripraviť z nejakého filmu o Ježišovi scénu z Getsemanskej záhrady. Sledujte spolu úryvok z tohto filmu a potom diskutujte o tom, aké pocity (nie myšlienky) to vo vás vyvolalo.

Koniec času

LÁSKA, KTORÁ NEPOUŽÍVA NÁTLAK

Ako adventisti siedmeho dňa sme podľa biblických prorociev ľuďom doby konca. Proroctvá a udalosti doby konca teológovia nazývajú eschatológia. V prvom rade veríme, že hnutie, ktorého sme súčasťou, bolo v Biblii predpovedané. Po druhé veríme, že žijeme v záverečnej fáze ľudských dejín. Sú to silné vyjadrenia, ktoré môžu ľuďom buď ukázať cestu, alebo ich viesť do zmätku. Záleží to od toho, ako sa s nimi rozprávame. Ellen Whiteová rozpoznala, že existuje potenciálne nebezpečenstvo, ktorému sa musíme vyhnúť v našich kázaniach o udalostiach poslednej doby:

„Krátkosť času ukazuje na naliehavosť, s akou by sme sa mali usilovať o spravodlivosť. Je dôležité, aby sa Kristus stal naším priateľom. To však nemá byť hlavná motivácia, pretože to zaväňuje sebeckom. Musíme mať azda hrôzu Božieho dňa stále pred očami, aby sme sa prinútili robiť správne veci? Nemalo by to tak byť. Ježiš nás priťahuje. On je našou motiváciou, pretože je plný lásky, milosti a súcitu. Chce, aby sme sa stali priatelia.“ (Signs of the Times, 17. marca 1887)

To je dôležité varovanie pre tých, ktorí sú povolaní zvestovať posolstvo doby konca!

Kazatelia by nemali predstavovať biblické proroctvá spôsobom, ktorý vzbudzuje strach. Boh nezjavuje udalosti doby konca preto, aby nás vydesil, ale aby sme sa pripravili. Nechce nás vystrašiť, ale posunúť dopredu. Nechce v nás vzbudiť obavy, ale prebudiť v nás nádej a pokoj. Ak si chceme dať do poriadku veci s Bohom len preto, že mi už nezostáva veľa času, Boha vlastne nepoznám a nemám k nemu žiadny vzťah. Ide mi len o to, aby som si zachránil vlastnú kožu. Aj keď sa môže zdať, že slúžime Bohu, slúžime vlastne sami sebe. Existuje iba jediný legitímny dôvod k službe Bohu. Ellen Whiteová to vyjadrila takto: „Ježiš je našou motiváciou.“ Jeho láska je hnacou silou, ktorá nás vedie k tomu, aby sme zvestovali posolstvo o dobe konca. Ak uvidíme nesebeckú lásku jeho charakteru, prestaneme sa sústreďovať na seba a budeme milovať blížnych.

Pozrime sa, čo na túto tému povedal kráľ Dávid: „Len jedno som žiadal od Hospodina, len o to sa snažím, aby

som smel bývať v jeho dome po všetky dni svojho života, aby som mohol rozjímať o dobrote Hospodina a obdivovať jeho chrám. Veď ma schová vo svojom úkryte v deň pohromy. Ukryje ma v skrýši svojho stánku, postaví ma vysoko na skalu.“ (Žalm 27,4–5)

Všimnite si, že Dávid sa nezameriava na dobu súženia, ale skôr na krásu Božieho charakteru. Vďaka tomu prežíva pocit bezpečia a nemá strach z prichádzajúcich súžení. Takto by sme mali pristupovať aj k udalostiam poslednej doby. Každý z nás sa musí sám seba opýtať, či má k Bohu rovnaký vzťah ako Dávid. Sme skutočne okúzlení krásou Božieho charakteru? Ak to tak nie je, mali by sme sa usilovať o to, aby sme prežívali Božiu lásku tak jasne a skutočne, že v nás tento pohľad vzbudí vďačnú lásku k nášmu úžasnému Stvoriteľovi. Bez tejto skúsenosti s Bohom vyvolávajú udalosti poslednej doby v našich ustrašených srdciach len strach pred Bohom.

Nemôžeme správne vykladať udalosti doby konca, ak dovolíme, aby nám tieto udalosti zahabili pohľad na Ježiša. Ak sa tak stane, náš obraz budúcich udalostí bude pokrivený do nesúvislého sledu desivých špekulácií a falošných poplachov vypočítaných tak, aby ľuďom naháňali strach. Mali by sme radšej hľadať zdroj istoty u Krista. Zameranie sa na udalosti doby konca rozvinie v človeku nezdravú chuť odhaliť „tých zlých,“ zväčší hrozbu prichádzajúceho nebezpečenstva a vyvolá neistotu, či zvládne prežiť dobu súženia. Eschatológia je dôležitou súčasťou nášho posolstva. To je isté. Ale ako všetky ostatné vieroučné

body, aj tento by mal byť oknom, prostredníctvom ktorého uvidíme Božiu lásku. Pozrime sa teda na udalosti doby konca z tejto perspektívy.

HLAVNÁ DYNAMIKA

UDALOSTÍ DOBY KONCA

Naše skúmanie eschatológie začneme jednoduchou otázkou: Čo stojí v pozadí udalostí, ku ktorým dôjde v závere ľudských dejín?

Ježiš nám odpovedá v Jánovom evanjeliu 16,1–4: „Toto som vám povedal, aby ste sa nepohoršovali. Vylúčia vás zo synagóg, ba prichádza hodina, keď sa každý, kto vás zabije, bude nazdávať, že tým slúži Bohu. A budú to robiť preto, lebo nepoznali Otca ani mňa. Ale povedal som vám to preto, aby ste si spomenuli, keď príde tá hodina, že som vám to hovoril.“

No teda!

Neprehliadnite, čo nám tu Ježiš hovorí, pretože je to veľmi dôležité. Ježiš vlastne hovorí: „Takto to bude vyzeráť na konci svetových dejín. Budú tu tí, ktorí vo svojom vnútri majú obraz Boha, ktorý ich vedie k tomu, aby v Božom mene zabíjali. Ich teologické presvedčenie ich povedie k násilným činom. Zapoja sa do masového prenasledovania a budú si pritom myslieť, že tým slúžia Bohu.“ Keby však poznali Boha takého, aký skutočne je, nikdy by v jeho mene nepoužívali násilie. Vidíte tie dôsledky? To znamená, že najdôležitejšou otázkou, na ktorú si musíme odpovedať, je to, aký obraz Božieho charakteru nosíme vo svojom srdci. Posolstvo, ktoré musíme svetu aktívne zvestovať, je správne zjavenie Božieho charakteru!

Prečo?

Pretože podľa Ježiša máme sklon nesprávne interpretovať Boží charakter, a to až do takej miery, že budeme v jeho menej používať násilie. Tento teologický postoj skutočne prevažoval v ľudských dejinách. Viedol k takému rozsiahlemu používaniu násilia, že časť svetových dejín nazývame „doba temná“. V starej dobe v pohanských náboženstvách ľudia verili, že božstvá požadujú utrpenie, aby sa zmiernil ich hnev. Človek sa musel podrobiť rozhodnutiam náboženských vodcov, ktoré mu ubližovali alebo dokonca ho obrali o život. Inokedy to zase znamenalo ísť v Božom mene do vojny. V niektorých prípadoch priniesť ľudské obete. Takýto prístup by sme mohli nazvať teológiou uzmierovania.

Základná myšlienka takejto teológie je veľmi jednoduchá a hrozivo temná – podľa nej je Božím základným postojom voči ľuďom odsudzovanie a hnev. Pokiaľ Bohu neponúkame nejakú formu obeti, aby sme jeho hnev zmiernili, postihnú nás ničivé sudy. Pri hľadaní zmierenia je možné použiť aj individuálne skutky pokánia: emocionálne ponížovanie, fyzické ubližovanie si, platenie peňazí cirkvi alebo vykonávanie rôznych skutkov predpísaných náboženským systémom. Takéto konanie môže mať formu krížovej výpravy proti hriešnikom, pri ktorej sa človek alebo skupina ľudí stane obeťou prinesenou Bohu. Boh Biblie – jediný pravý Boh – však starozmluvnému Izraelovi vyslovene povedal, že nie je Bohom, ktorý vyžaduje zmierenie:

„Veď ma opustili, toto miesto mi odcudzili, pálili tam kadidlo cudzím

bohom, ktorých nepoznali ani ich otcovia, ani judskí králi a toto miesto naplnili nevinnou krvou. Baálovi budovali výšiny, kam svoje deti prinášali Baálovi ako spaľovanú obeť, čo som im neprikázal, nenariadil, ba ani mi to na myseľ neprišlo.“ (Jer 19,4–5)

Všimnite si posledný výraz: „Ani mi to na myseľ neprišlo.“ Teológia uzmierovania Boha je Bohu úplne cudzia. Je však hlboko zakorenená v ľudskej psychike, pretože je prirodzeným produktom našej viny. Pocit viny v nás spôsobuje, že zlé veci, ktoré sa nám stávajú, vnímame ako Božie tresty, ktoré nás majú priviesť k hľadaniu Božej priazne prostredníctvom rôznych obetí. Dôkladne sa nad tým zamyslime, pretože sa nachádzame pred veľkým zjavením konečných udalostí. Ježiš bol vlastne ukrižovaný náboženskými ľuďmi, ktorí verili v spasenie zo skutkov. Mali vo svojom srdci obraz Boha, ktorého si treba získať a uzmierniť. Náboženský vodcovia si uvedomili, že strácajú nad ľuďmi kontrolu. Na základe snahy zmieriť si Boha došli k pragmatickému rozhodnutiu, ktoré prirodzene vyplývalo z ich pokriveného obrazu o Bohu: „Nechápete, že je pre vás užitočnejšie, aby zomrel jeden človek za ľud, akoby zahynul celý národ.“ (Ján 11,50)

Mysleli si, že ak zabijú Ježiša, vyhnú sa prichádzajúcej katastrofe. Podobne bude záverečné prenasledovanie v ľudských dejinách vyplývať z prekrúteného obrazu Boha. Prenasledovatelia si svoje konanie zdôvodnia tým, že prostredníctvom násilného politicko-náboženského systému slúžia Bohu. Ježiš jasne povedal, o čo

ide, keď ľudia v Božom mene používajú násilie voči iným ľuďom: „A budú to robiť preto, lebo nepoznali Otca ani mňa.“ Inými slovami, poznať Boha ako Boha znamená zavrhnúť používanie násilia v jeho mene.

Práve sme pochopili hlavnú otázku, ktorá bude hrať rolu v udalostiach doby konca. Svet bude rozdelený na prenasledovateľov a prenasledovaných. Každý človek bude konať podľa predstavy o Bohu, ktorú má vo svojom srdci.

Poďme ešte trochu ďalej.

ROZDIELNE DRUHÝ MOCI

V Matúšovom evanjeliu, 24. kapitole Ježiš predstavuje zoznam toho, čo nazývame znameniami doby konca. V štrnástom verši hovorí o záverečnom a najdôležitejšom znamení zo všetkých: „A toto evanjelium o kráľovstve sa bude hlásať po celom svete na svedectvo všetkým národom. A potom príde koniec.“ V tomto vyjadrení Ježiš použil veľmi konkrétny a známy výraz vtedajšej doby. Keď vyslovil slovo „evanjelium“, v gréčtine euaggelion (čítaj evangelion), použil bežný termín pre vojenské víťazstvo. Ak staroveká ríša vyhrala nejakú bitku, na zvestovanie tejto „dobrej správy“ použili slovo euaggelion. Toto slovo, bežne používané pre vojenské víťazstvo, Ježiš zámerne použil v inom význame. Chcel poukázať na príchod nového druhu kráľovstva, ktoré bude založené na inom druhu moci. Jeho kráľovstvo sa nedá s ničím porovnať. Je vlastne v úplnom protiklade k našim štruktúram moci vo svete.

Ježiš prišiel do nášho sveta a založil svoju cirkev na princípe nenásilnej

lásky. V bežnom jazyku svojej doby Ježiš opísal vzťahový rozmer svojho kráľovstva slovom agapé. Sám predstavil najvyšší prejav tohto princípu: „Veď Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale mal večný život.“ (Ján 3,16)

Boží spôsob existencie definuje úplné dávanie.

Na kríži Boh dal sám seba, trpel a zomrel, aby ukázal svoju lásku voči nám. Táto láska je jedinou mocou, ktorú použil pre naše spasenie. Kríž ukazuje, že Boh sa snaží pritiahnuť ľudí k sebe tým, že použije úžasnú moc svojej lásky. Platí to však aj opačne. Nemá záujem o povrchné podriadenie sa s použitím nátlaku. Ježiš uplatňoval princíp nenásilnej lásky v medziľudských vzťahoch nielen vo všeobecnejšej rovine, ale aj vo vzťahoch v cirkvi. Pozrime sa do Matúšovho evanjelia 20,25–28: „Viete, že vládcovia panujú nad národmi a mocnári ich utláčajú. Medzi vami to tak nebude! Ale kto sa chce stať medzi vami veľkým, bude vašim sluhom. Kto sa chce stať medzi vami prvý, bude vašim otrokom. Ani Syn človeka neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a dať svoj život ako výkupné za mnohých.“

Ježiš chcel, aby takto vyzerala jeho cirkev. Takto mala pôsobiť. Prostredníctvom takejto cirkvi chce Ježiš predstaviť svetu svoj charakter. Ježiš je zástanca slobody a odporca násilia. Jeho život, smrť a učenie vychádzali zo systému založeného na vzťahoch. Pri konaní s druhými ľuďmi nepoužíval manipuláciu. Jeho kráľovstvo sa stavalo proti vnucovaniu teologických

prístupov, emocionálnych myšlienok alebo občianskych povinností vo vzťahu človeka k Bohu. Keď Ježiš odišiel z tohto sveta, založil svoju cirkev na princípe lásky a slobody. Jeho učeníci šírili jeho kráľovstvo dvoma spôsobmi: (a) kázaním evanjelia alebo dobrej správy o Božej nenásilnej láske ako jedinom skutočnom základe pre vzťah človeka s Bohom a (b) prežívaním jeho lásky v cirkvi, v spoločenstve ľudu zmluvy. To znamená, že muži a ženy sa môžu pripojiť k cirkvi len na základe dobrovoľnej odpovedi na Božiu lásku.

Cirkev nemá byť systémom, ktorý vnucuje svoju vierouku prostredníctvom zákona, ale skôr zmluvným spoločenstvom, ktoré ukazuje príťažlivú krásu Božieho charakteru. Poslaním cirkvi je pozývať iných s možnosťou slobodného prijatia či odmietnutia. Nenásilná láska je základným princípom evanjelia. Vďaka tomu dokážeme pochopiť, že každý politický a náboženský systém, ktorý sa pokúša použiť v Kristovom mene násilie, je v skutočnosti antikristom. To nás privádza k proroctvám knihy Daniel a Zjavenie.

DANIEL A ZJAVENIE

Knihy Daniel a Zjavenie hovoria Ježišovi príbeh o tom, ako sa zvod a násilie snažia zvíťaziť nad láskou a pravdou. To je základný princíp vložený do biblických proroctiev. Ak ho nepochopíme, môžeme sa úplne minúť cieľa.

Tak to poďme spolu rozlúsknuť.

Daniel nám ukazuje rad svetových ríš. Každá si robí nárok na nadradenosť použitím brutálnej sily. Každá z nich tiež musí zaniknúť, keď sa ujme

vlády nová ríša. Daniel popisuje tento cyklus násilia v ôsmej kapitole, verše 4–9: „Videl som toho barana kľať na západ, sever i juh. Nijaké zviera pred ním neobstálo a nik sa nemohol vyslobodiť z jeho moci. Robil, čo sa mu páčilo, a rozmáhal sa. Keď som sa díval, zo západu prichádzal cap ponad celú zem, ale zeme sa nedotýkal. Ten cap mal výrazný roh medzi očami. Prišiel až k dvojrohému baranovi, ktorého som videl stáť pri rieke, a v návale svojej sily sa na neho vyrútil. Videl som, ako sa prihnal k baranovi, rozzúrnil sa naň, barana nabral a zlomil mu obidva rohy. Baran nemal silu odolať mu. Cap ho zrazil na zem a podupal ho. Nikto nezachránil barana z jeho moci. Cap sa veľmi rozmohol. Keď bol na vrchole svojej moci, veľký roh sa mu vyломil a na jeho mieste vystúpili štyri nápadné rohy na štyri svetové strany. Z jedného z nich vyšiel ďalší malý roh, ktorý sa neobyčajne zväčšoval smerom na juh, východ a k Nádhernej krajine.“

Daniel nám predstavuje, ako sa stupňuje vyvyšovanie seba:

- „rozmáhal sa“ (8,4),
 - „veľmi sa rozmohol“ (8,8),
 - „neobyčajne sa zväčšoval“ (8,9).
- Všimnite si jazyk násilia a moci:
- „v návale sily“ (8,6),
 - „prihnal sa“ (8,7),
 - „rozzúrnil sa naň a nabral ho“ (8,7),
 - „zrazil ho na zem“ (8,7),
 - „podupal ho“ (8,7).

Každé kráľovstvo vystriedalo predchádzajúce použitím sily. Keď Daniel v proročkej línii popisuje posledné kráľovstvo, vo verši 24 a 25 ôsmej kapitoly hovorí: „Bude oplývať silou,

a nielen silou. Spôsobí nezvyčajnú skazu a vydará sa, čo bude konať. Zničí mocných. Aj proti svätému ľudu bude namierená jeho dômyselnosť a bude úspešný pre seť v jeho ruke. Vo svojom srdci sa bude vypínať a nenápadne zničí mnohých. Keď sa však postaví proti kniežatu kniežat, bude zlomený bez ľudského zásahu.“

Prostriedkami, ktorými sa tieto kráľovstvá vyvyšujú, sú skaza a zvod. Potom Daniel ukazuje niečo veľké, a pritom úplne odlišné. Tento mocný systém dobýva všetko, čo mu stojí v ceste. Zaútočí dokonca proti „kniežatu kniežat,“ ktorým je Mesiáš. Keď toto kráľovstvo zaútočilo proti Ježišovi, Daniel hovorí, že bolo „zlomené bez ľudského zásahu“. Inými slovami, Ježiš nedobýjal svet spôsobom, ktorý používali ľudské mocenské štruktúry. Používal princípy, ktoré fungovali presne opačne než princípy kráľovstiev tohto sveta. Pozemské kráľovstvá sa uchýľovali k podvodom a násiliu. Jeho zbraňou bola pravda prejavovaná v láske.

V Dan 9 sa dozvedáme viac podrobností o Mesiášovej ceste k víťazstvu. Všimnite si verš 26: „... bude zabitý pomazaný (Mesiáš), a nebude ho.“ Vo verši 27 sa hovorí: „Za jeden týždeň mnohým nanúti zmluvu. Uprostred týždňa zastaví spaľovanú a pokrmovú obeť...“ Toto proroctvo predpovedá Ježišovu smrť ako obeť. Jediný skutočný kráľ sveta dobrovoľne obetoval svoj život na Golgote – „a nebude ho.“ Je to veľmi silné!

Daniel chce, aby sme pochopili, že Kráľ Ježiš používa iný druh moci. Ježiš šiel na kríž aj kvôli svojim nepria-

teľom. Obetoval sa za nás všetkých, za vzdorovité a padlé ľudské bytosti. Strpel, aby sme sa na neho hnevali, a napriek tomu nás neprestal milovať. Toto proroctvo hovorí, že Ježiš bez odporu vydal sám seba zjednotenej moci cirkvi a štátu. Náboženský systém judaizmu a politická moc Ríma sa spojili v snahe zabiť Ježiša. Bol ukrižovaný nábožensko-politickým zoskupením. Aj keď bol Ježiš Bohom a nad svojimi nepriateľmi mal moc, slobodne sa rozhodol podriaďovať sa ich násiliu. V Ján 10,18 Ježiš povedal: „Nik mi ho (môj život) neberie, ja ho dávam sám od seba.“ V Kristovi máme pred sebou Kráľa vesmíru, ktorý dobýva kráľovstvo nášho sveta. Ako to však robí? Tým, že sa obetuje našej nenávisti a hnevu!

Ľudská prirodzenosť a všetky kráľovstvá sveta pôsobia na princípe pudu sebazáchovy za akúkoľvek cenu.

Zabi, inak budeš zabitý.

Oko za oko.

Rana za ranu.

Ty ma udrieš, ja ti to vrátim.

Vyhráva, kto je najsilnejší.

Ježiš vstúpil do tohto uzavretého kruhu násilia a urobil niečo, čo bolo úplne v rozpore s ľudskou prirodzenosťou: miloval tvárou v tvár napriek zlu. Apoštol Peter vo svojom prvom liste (2,23–24) vysvetľuje: „Keď mu zlorečili, on nezlorečil, keď trpel, nevyhrážal sa, ale všetko odovzdal tomu, čo spravodlivo súdi. On sám, na vlastnom tele vyniesol naše hriechy na drevo, aby sme odumreli hriechom a žili vďaka spravodlivosti. Jeho ranami ste boli uzdravení.“ Len láska k nepriateľom má moc zničiť závisť a umožniť, aby sa narodil nový vzťah.

Takýto uzdravujúci proces ponúka kríž. To, čo v Ježišovi vidíme, je láska, ktorú nemôže zničiť závisť a násilie.

Všetky nepriateľské sily lásky sú porazené práve jeho láskou!

Bez ohľadu na to, aký k nemu máme vzťah, nikdy nás neprestane milovať. Keď sa postavíme proti Božej láske, čelíme moci, ktorá je silnejšia než násilie. Môžeme sa na neho nahnevať, ale to ho nezlomí. On sa na nás pozerá pohľadom naplneným odpustením až do chvíle, keď sa náš rozhnevaný zrak poddá jeho láske alebo ju definitívne odmietneme. To je ústredné poslanstvo Danielových prorociet.

Keď sa pozrieme do knihy Zjavenie, vidíme podobný príbeh lásky, ktorá víťazí nad zlom. Apoštol Ján začína knihu Zjavenie tým, že hlavný hrdina zachraňuje a vládne prostredníctvom sebaobetujúcej sa lásky.

„Milosť vám a pokoj od toho, ktorý je, ktorý bol a ktorý príde, aj od siedmich duchov, ktorí sú pred jeho trónom, a od Ježiša Krista, verného svedka, prvorodeného z mŕtvych a vládcu nad kráľmi zeme. Jemu, ktorý nás miluje, oslobodil nás svojou krvou od našich hriechov a urobil nás kráľovstvom, kňazmi svojmu Bohu a Otcovi. Jemu sláva a vláda na veky vekov. Amen.“ (Zjavenie 1,4–6)

Apoštol Ján chce, aby sme pochopili, že Ježiš je Kráľ, ktorému sa nikto nevyrovná. Jeho vláda vychádza zo skutočnosti, že za nás položil svoj život. Toto poslanstvo sa stáva jasnejším, keď Ján opisuje, čo sa deje v trónnej miestnosti vesmíru. Prečítajme si Zjavenie 5,6–7:

„Medzi trónom, štyrmi bytostami a medzi staršími som videl stáť Baránka akoby zabitého, ktorý mal sedem rohov a sedem očí, čo znamená sedem Božích duchov, poslaných na celú zem. Ten prišiel a vzal knihu z pravice Sediaceho na tróne.“

Teraz si všimnite verše 11 až 13:

„A videl a počul som hlas mnohých anjelov okolo trónu, bytostí a starších. Ich počet bol myriady myriád a tisíce tisícov. Volali mohutným hlasom: Hoden je Baránok, ktorý bol zabitý, prijať moc, bohatstvo, múdrosť, silu, česť, slávu a dobrorečenie. A všetko tvorstvo na nebi, na zemi, pod zemou i na mori a všetko, čo je v nich, som počul volať: Sediacemu na tróne a Baránkovi dobrorečenie, česť, sláva a vláda na veky vekov.“

Ježiš stojí v centre týchto udalostí a chvál práve preto, že za nás dal svoj život. Práve na tomto víťaznom pozadí Ježišovej obete predstavuje kniha Zjavenie záverečné udalosti dejín. V protiklade k Bohu, ktorý nás zachránil a vládne mocou nenásilnej lásky, nás Ján varuje, že „veľký drak, starý had, ktorý sa volá diabol a satan“ (Zjavenie 12,9) povedie vojnu proti Ježišovi a jeho nasledovníkom. Prekvapivý okamih v príbehu je zaznamenaný v Zj 11,12: „Ale oni nad ním zvíťazili pre Baránkovu krv a pre slovo svedectva a nemilovali svoj život tak, aby sa zľakli smrti.“ Poslanstvo je jasné. Ježišov ľud zvíťazí nad silou satanovho prenasledovania v dobe konca tak, že odpovie Kristovou láskou, nie násilnou odvetou. V Ježišovom príbehu víťazia skutoční víťazi tým, že niečo stratia. Nenásilná láska je

totiž hlboký tajomný princíp pravého víťazstva.

Láska, ktorá odmieta reagovať na zlo zlom!

Láska, ktorá sa radšej podriaďuje zneužitiu, než aby sama zneužívala!

Láska, ktorá radšej zomrie, než aby nenávidela nenávidiacich!

Ak budeme na nenávisť a násilie odpovedať nenávisťou a násilím, budeme ich viac prehľbovať. Tlak vytvára protitlak. Ak na každý násilný čin odpovieme väčším násilím, rad odvetných činov nikdy neskončí alebo skončí úplným vzájomným zničením oboch súperiacich strán. V trinástej kapitole Zjavenia sa stretávame so šelmou z mora a šelmou zo zeme, ktoré symbolicky znázorňujú pápežstvo a protestantskú Ameriku. Proroctvo nás varuje, že tieto dve sily sa spoja, aby svetu vnútili „znamenie šelmy“.

- Vzniknú zákony o uctievaní Boha, ktoré budú v mene Boha znásilňovať svedomie.
 - Náboženská sloboda bude natoľko potlačená, že šelma podobná Baránkovi bude „hovoriť ako drak“.
 - Protestantská Amerika sa stane politickým motorom, ktorý privedie na svet krízu svedomia a morálky jednotlivých ľudí.
 - Systém nadiktuje, „aby nemohol kupovať ani predávať nikto, kto nemá ako znak meno šelmy alebo číslo jej mena“. (Zjavenie 13,17)
- Inými slovami, systém použije svoje ekonomické sily proti všetkým, ktorí sa bránia jeho nadvláde.

V Zjavení sa objavujú dva druhy moci: moc Baránka proti moci draka. Násilie je moc, ktorú používa satan a ľudia,

ktorí idú za ním. V úplnom protikladu k tomu je moc, ktorú používa Ježiš – je ňou sebaobetavá láska. Láska proti násiliu! Tým je vlastne zhrnutý celý príbeh knihy Daniel a Zjavenie. Zásadná otázka, ktorú si každý človek musí položiť, je: Poznáme skutočne Ježiša ako pravé zjavenie Božieho charakteru? Až sa začnú odohrávať záverečné udalosti svetových dejín, každý z nás bude konať podľa toho, aký obraz Boha má vo svojom vnútri. Každý z nás buď zaujme miesto medzi tými, ktorí porušujú princíp náboženskej slobody v záujme zachovania seba samého, alebo budú stáť verne za slobodou svedomia v súlade s Božou nenásilnou láskou.

A vtedy skončia dejiny tohto sveta.

DISKUSNÉ OTÁZKY

1. Rozprávajte sa o okamihoch, keď ste boli v pokušení použiť nátlak v mene lásky, alebo keď ste videli iných takto konať. Čo bolo výsledkom? Ako si myslíte, že je možné takúto situáciu riešiť?
2. Je možné, aby adventisti upadli do snahy prinútiť druhých (v cirkvi aj mimo nej) veriť alebo konať len určitým spôsobom? Ako môžeme pristupovať a meniť takýto postoj bez toho, aby sme používali nátlak?
3. Je možné zájsť príliš ďaleko v opačnom smere a stať sa „rohožkou“ alebo „fackovacím panákom“, pretože sa snažíme „radšej podvoliť zneužitiu, než sami zneužívať?“ Čo nás chráni pred takýmto postojom?
4. Akým spôsobom si sa v priebehu minulého mesiaca delil o „svoj obraz Boha“?

SKUPINOVÁ AKTIVITA

1. Doplni alebo vyfarbi svoj osemuholníkový model.
2. Nájdite spoločne aspoň jeden spôsob, pri ktorom adventistická skupina alebo jednotlivec používajú nátlak k tomu, aby iní verili alebo nejako konali. Uvedomujete si, že takmer vždy majú dobré pohnútky? Aké sú to?
3. Skúste vymyslieť aspoň dva spôsoby, ako môžu v tom istom prípade použiť princíp nenásilnej lásky. Aký si myslíte, že to prinesie výsledok? Zamyslite sa nad tým, aká by mala byť reakcia osoby alebo skupiny, ak sa ich cieľová skupina nerozhodne ísť Božou cestou. A napokon, ako to môžete praktizovať vo vašom osobnom živote? Buďte konkrétni.

Druhý príchod

TÚŽIACA LÁSKA

Biblická pravda o druhom príchode Ježiša Krista je pre nás adventistov siedmeho dňa veľmi dôležitá. Nesie ju aj v názve našej cirkvi. Okrem toho je táto téma neskutočne úžasná. Slovo „advent“ znamená „príchod“. Keď hovoríme, že sme adventisti, identifikujeme sa za ľudí, ktorým leží na srdci najkrajšia nádej. Naše meno svedčí o tom, že Ježiš, ktorý prišiel na náš svet pred dvoma tisícami rokov – narodil sa z Márie v Betleheme, bol ukrižovaný na rímskom kríži, na tretí deň vstal z mŕtvych a potom vystúpil do neba –, sa znovu vráti, aby ukončil všetko zlo a bolesť a znovu uviedol svet do dokonalého súladu založeného na vzťahoch.

Ak si nedáme pozor, môže sa stať, že nepochopíme, prečo Ježiš príde. Budeme sa totiž príliš zaoberať tým, ako príde. Väčšinu našich evanjelizačných snáh sme zamerali na spôsob jeho príchodu. Chceli sme vyvrátiť učenie o tajnom vytrhnutí. Áno, je potrebné, aby sme jasne zvestovali spôsob príchodu nášho Pána. Ale nemali by sme zanedbávať otázku, prečo vôbec príde. Cieľom nášho zves-

tovania druhého príchodu by nemalo byť len dokázať to, čo sa nestane, ale radšej vykresliť krásny obraz toho, čo bude. Ak naše kázanie o druhom príchode zúžime len na argumenty, že učenie o tajnom vytrhnutí je nebiblické, ochudobňujeme seba aj svet. V našom učení o druhom príchode sa skrýva veľa dobrých správ, o ktoré by sme sa mali podeliť. Rovnako ako ostatné biblické pravdy, aj druhý príchod je okno do Božej lásky. Nahliadnite týmto oknom.

MILUJÚCI BOH

Keď Ježiš prišiel prvýkrát, Ján Krstiteľ v ňom rozpoznal nebeskú lásku, ktorá hľadá svoj pozemský zrkadlový obraz. Neskôr, keď Jánovi nasledovníci žiarlili na tých, ktorí svoju náklonnosť venovali Ježišovi a nie Jánovi, Ján Krstiteľ povedal: „Kto má nevestu, je ženích. Ženíchov priateľ, ktorý stojí a počúva ho, sa veľmi raduje zo ženíchovho hlasu. Tá moja radosť je úplná. On musí rásť a ja sa musím umenšovať.“ (Ján 3,29–30)

Všimli ste si to?

Ján nazval Ježiša „ženíchom“ a seba označil za „priateľa ženícha“.

Ježiš prišiel na náš svet ako Spasiteľ. Chválimo za to Boha, ale... Ježiš neprišiel len preto, aby nás zachránil od hriechu, ale aby nám tiež odhalil Božiu lásku. Cieľom plánu spasenia nie je len vyslobodiť nás z ťažkostí, ale pomôcť nám tiež objaviť, aký Boh je. Naše vykúpenie má cieľ a zámer – zachrániť nás z našej zúfalej situácie a priviesť tam, kde už nebude zlo ani problémy. Z hriechu do lásky! Boh nad nami prejavuje nielen zľutovanie, on po nás túži ako zamilovaný ženích po svojej neveste. To je ten širší kontext.

V knihe proroka Ezechiela, 16. kapitole nám Boh vyrozprával veľmi emocionálny príbeh. Prečítajme si verše 4 až 8: „Vo chvíli tvojho narodenia, v deň, keď si sa narodila, neodrezali tvoju pupočnú šnúru, na očistenie ťa neumyli vodou, ani ťa neposolili soľou, ani ťa nezavinuli do plienok. Oko sa nad tebou nezľutovalo, aby ti vykonali čo len niečo z toho zo súcitu voči tebe, ale pohodili ťa na šire pole, keď si sa narodila. Keď som prešiel okolo teba a videl som ťa trepotiť sa vo vlastnej krvi, povedal som ti, keď si ležala vo svojej krvi: Ostaň nažive! Vzrastaj ako poľný kvet! Ty si aj vyrástla, dospela a dozrela si do veku zrelosti. Prsia sa ti vyvinuli a vlasy ti narástli. Bola si však holá a nahá. Keď som prešiel okolo teba a videl som, že nadišiel tvoj čas, čas lásky, zastrel som ťa okrajom svojho plášťa, zakryl som tvoju nahotu, prisahal som ti lásku a uzavrel som s tebou zmluvu – znie výrok Hospodina, Pána – a tak si sa stala mojou.“

Je úžasné, že všemohúci Stvoriteľ vesmíru dokáže vyrozprávať takýto

príbeh! Boh chce, aby sme niečo pochopili a pocítili. Pozrime sa na tento obraz bližšie. Boh nájde opustené dieťa na poli – nahé, zakrvácané a neumyté. Pupočná šnúra ešte visí z jeho tela, ako keby bolo dieťa bez akéhokoľvek súcitu vytrhnuté z matkinho lona. „Oko sa nad tebou nezľutovalo,“ hovorí Boh. Jeden anglický preklad uvádza: „Nikto ťa nemiloval.“ Aký názorný opis hrozných problémov, v ktorých sme sa ako ľudia ocitli. Nedostatok lásky až príliš dobre vystihuje náš život.

My... potrebujeme... lásku!

Boh vidí našu potrebu.

Vidí, ako sme zatratení.

Vie, že jedine jeho láska nás môže zachrániť.

Nesmieme zabudnúť na Boží súcit. Keď sa na nás pozerá, pozerá sa na niečo konkrétne a zvláštne. Túži po nás a chce, aby sme duchovne dospeli k tomu, že sa do neho zamilujeme. To je odpoveď na Božiu lásku k nám. Ellen Whiteová to pochopila. Ježišova láska je to, čo podľa nej nájdeme na stránkach Biblie:

„Mali by sme skúmať Bibliu, pretože hovorí o Ježišovi. Keď čítate Bibliu, vidíte jedinečnú krásu Ježišovho charakteru. Zamilujete si muža z Golgoty. Na každom kroku môžete svetu hlásať: Jeho cesty vedú k blaženosti a všetky jeho chodníky k pokoju. Mali by sme predstavovať Krista svetu. Máme ukazovať svetu, že máme veľkú nádej, ktorá vyvrcholí nesmrteľnosťou.“ (Life Sketches, str. 293) Teraz sa vráťme k príbehu z Ezechiela 16. Keď Boh vidí, že sme pripravení milovať, hovorí: „Zastrel som ťa okrajom svoj-

ho plášťa, zakryl som tvoju nahotu, prisahal som ti lásku a uzavrel som s tebou zmluvu – znie výrok Hospodina, Pána – a tak si sa stala mojou.“

Úžasné!

Boh tu vlastne hovorí: „Ja ťa tak milujem, že chcem, aby si sa stala mojou ženou.“ Boh nám dáva život – alebo spasenie – tým, že nás miluje a chce, aby sme sa mali dobre. Zaviazal sa voči nám manželským sľubom s nádejou, že mu odpovieme „áno“ a jeho lásku budeme opätovať. To je skutočný cieľ plánu spasenia. Prorok Ozeáš nám pomáha pochopiť ďalšiu vec. Hriešneho človeka opisuje v kontexte sexuálnej promiskuity. „...Zdobila sa náušnicami a šperkmi a chodila za svojimi milencami, na mňa však zabúdala – znie výrok Hospodina.“ (Oz 2,15) Každý hriech je duchovné cudzoložstvo, pretože hriech pramení z nedostatku lásky. Každý hriešnik je vlastne nevernou ženou, ktorá vyhľadáva milostné aféry a zahráva sa s vecami, ktoré odstraňujú Boha z centra jej náklonnosti a citov. Čo s tým Boh urobí? Čo urobí preto, aby nás zachránil? Prinúti nás? Bude s nami manipulovať? Nie.

Nátlak a manipulácia sú v rozpore s princípom lásky. Sú v protiklade k Božiemu charakteru, pretože „Boh je láska“. (1 Jána 4,8) Boh má iný plán. Prostredníctvom proroka Ozeáša Boh hovorí, čo urobí: „Preto hľa! Vyvábim ju, zavediem na púšť a prehovorím k jej srdcu.“ (Oz 2,16) Boh nás chce zachrániť tým, že sa snaží pritiahnúť nás k sebe. To však nie je iba obraz, ktorý sa väčšine ľudí vybaví, keď premýšľajú o Bohu. Je to proroctvo o prichádzajúcom Mesiášovi, Ježišovi

Kristovi, ktorého Ján Krstiteľ nazval ženíchom a ktorý má prísť na zem pre svoju nevestu. Nemali by sme byť prekvapení, keď Ježiš hovorí o svojej smrti na kríži jazykom príťažlivosti v rámci vzťahu: „A ja, až budem zvýšený zo zeme, pritiahnem všetkých k sebe.“ Keď dal svoj život na kríži ako obeť za nás, ukázal hĺbku svojej lásky voči nám. Keď si túto lásku uvedomíme, vzbudí v nás túžbu po Kristovi. Vytvorí v našom srdci príťažlivosť ku Kristovi a privedie nás do vzťahu s ním. Vráťme sa späť do knihy proroka Ozeáša: „V ten deň, znie výrok Hospodina, bude ma volať: Môj muž, a nebude ma viac volať: Môj Baál.“ (Oz 2,18) Aký úžasný Boh! On je tou najmocnejšou bytosťou v celom vesmíre, a predsa odmieta použiť svoju moc. Nechce mať s nami vzťah služobník – pán, ale skôr vzťah manžel – manželka. Inými slovami, túži po dobrovoľnej láske, ktorá bude vyjadrovať náš vzťah k nemu.

Vo veršoch 21 a 22 sa Boh zaväzuje, že bude naším verným duchovným manželom: „Zasnúbim si ťa naveky, zasnúbim si ťa v spravodlivosti, práve, láske a v milosrdenstve. Zasnúbim si ťa vo vernosti a ty spoznáš Hospodina.“ Ježiš prišiel do nášho sveta, aby naplnil toto proroctvo. Stojí pred nami so zaslúbením neochvejnej vernosti. Ponúka nám sám seba. Chce byť s nami naveky spojený. Práve o tom je zvesť o Kristovom druhom príchode.

BYŤ S NAMI

Pozrime sa teraz do Jánovho evanjelia 14,1–3. Je to veľmi známy text o druhom príchode:

„Nech sa vám srdce neznepokojuje! Verte v Boha, verte aj vo mňa! V dome môjho Otca je mnoho príbytkov. Keby to tak nebolo, bol by som vám azda povedal že vám idem pripraviť miesto? Keď odídem a pripravím vám miesto, zasa prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja.“

To, čo Ježiš povedal o druhom príchode, dáva dokonalý zmysel. Ježiš predpovedal druhý príchod spôsobom, ktorý pripomína manželské zvyky vtedajšej doby. Najprv je obdobie dvorenia. Ak muž miluje ženu, správa sa k nej tak, aby v nej vzbudil záujem. Keď sa mu to podarí, pár vstupuje do fázy známosti. Mladí ľudia sa chcú navzájom spoznávať a upevniť tak svoj vzťah lásky. Potom muž požiada svoju vyvolenú o ruku. Ak jej odpoveď znie „áno,“ muž odchádza od svojej budúcej nevesty so sľubom, že sa pre ňu vráti. Dôvod jeho odchodu bol praktický. Odchádzal preto, aby pre ňu pripravil miesto v dome svojho otca.

Inými slovami, Ježiš nielen sľúbil, že sa vráti, On sľúbil, že sa vráti pre svoju nevestu. On sa vráti späť na zem z jediného dôvodu: pretože nás hlboko, vášnivo a túžobne miluje a chce s nami stráviť večnosť v dôvernom spoločenstve. Nezabudnite na to, čo povedal: „Zasa prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja.“ Krátko pred tým, než zomrel na kríži, Ježiš vyjadril svoje pocity slovami: „Otče, chcem, aby aj tí, ktorých si mi dal, boli so mnou tam, kde som ja.“ (Ján 17,24)

„...so mnou...“

To je presne to, o čo Ježišovi ide. Túži po tom, aby sme ty i ja boli s ním.

Premýšľajte o niekom, kto je s vami rád, o niekom, koho prítomnosť si prajete a tešíte sa z nej – o vašom partnerovi, partnerke, mamine alebo otcovi, vašom najlepšom priateľovi. Hlavná myšlienka je jednoduchá a krásna – radi trávim čas v prítomnosti tých, ktorých máme radi. To platí aj o Ježišom vzťahu k nám. Túži po našej prítomnosti, po našom priateľstve, po radošti z našej lásky. Keď apoštol Pavol hovorí o manželstve, používa túto myšlienku ako symbolický odrazový mostík pre opis lásky Ježiša Krista k svojej cirkvi. Čítajme List Efezanom 5, 25–33:

„Muži, milujte svoje ženy tak, ako aj Kristus miloval Cirkev a vydal za ňu samého seba, aby ju posvätil očistným kúpeľom vody a slovom; aby si pripravil Cirkev slávnou, na ktorej niet poškvrny ani vrásky, ani nič podobné, aby bola svätá a bez poškvrny. Tak aj muži majú milovať svoje ženy ako vlastné telá. Kto miluje svoju ženu, miluje samého seba. Veď nikdy nikto nemal svoje telo v nenávisti, ale živí ho a opatruje, ako aj Kristus Cirkev, pretože sme údmi jeho tela. Preto človek zanechá otca i matku a pripúta sa k svojej žene. A tí dvaja budú jedným telom. Toto tajomstvo je veľké, no hovorím to vzhľadom na Krista a Cirkev. A tak i každý z vás bez výnimky nech tak miluje svoju ženu ako seba. A žena nech prejavuje mužovi úctu.“

Posledné vety sú veľmi dôležité: „Toto tajomstvo je veľké, no hovorím to vzhľadom na Krista a Cirkev. A tak i každý z vás bez výnimky nech tak miluje svoju ženu ako seba. A žena nech prejavuje mužovi úctu.“ Pavol hovorí, že manželský vzťah v sebe

ukrýva hlbokú, tajuplnú pravdu o našom vzťahu s Ježišom, naším ženíchom. Boh pre nás chystá niečo, o čom sa nám ani nesnívalo. Niektoré veci jednoducho musíme prežiť, aby sme ich pochopili. To platí aj o našom „manželstve“ s Kristom. Nie je to len intelektuálna záležitosť. Pavol to nazýva „tajomstvom“, hlbokou, tajuplnou pravdou. Čím viac zakúšame Ježišovú lásku, tým lepšie chápeme úžasný zázrak toho, aké miesto zastávame v Božom pláne a čo v skutočnosti pre Boha znamenáme. V súčasnej dobe sme v našom vzťahu s Bohom vo fáze dvorenia. On sa do nás zamiloval a získal si náš záujem, zjavil nám krásu svojho charakteru. Naš vzťah k nemu môže vďaka tomu rásť a prehlbovať sa. V dejinách spásy nastane okamih, keď bude cirkev duchovne „pripravená“ vstúpiť do manželstva so svojím Pánom. Celý vesmír, ktorý všetko pozorne sleduje, si všimne, že sme pripravení a pripraví svadobné oznámenie. Pozrime sa do Zjavenia 19,6–8:

„Počul som akoby hlas veľkého zástupu, ako hukot množstva vôd, a ako dunenie mohutných hromov, ktorý volal: Haleluja! Lebo začal kraľovať Pán, náš všemohúci Boh. Radujme sa, plesajme a vzdávajme mu slávu, lebo nadišla Baránkova svadba a jeho nevesta sa pripravila. Bolo jej dovolené obliecť sa do čistého žiariaceho kmentu – lebo tým kmentom sú spravodlivé skutky svätých.“

Celý príbeh Biblie smeruje k jednému bodu vrcholnej krásy – k Ježišovmu návratu na zem, keď prijme cirkev za svoju večnú nevestu.

VEČNÝ ŠALOM – POKOJ

Pieseň piesní je prorockou piesňou lásky, ktorá ponúka jedinečné okno, ktorým môžeme uvidieť Kristovu lásku k jeho cirkvi. V najúžasnejšej milostnej piesni môžeme vidieť Božiu manželskú lásku k jeho ľudu. Kapitulu za kapitolou, verš za veršom si muž a žena prejavujú oddanosť. Obaja nádhorne opisujú prednosti toho druhého. Stále chvália jeden druhého. Zúfalo túžia byť spolu. Možno si myslíme, že je to len jedna z ďalších bláznivých milostných piesní. Môžeme si tiež položiť otázku, prečo je vôbec v Biblii. Príde však vyvrcholenie piesne, keď žena hovorí svojmu milému niečo veľmi hlboké:

„Polož si ma ako pečatidlo na svoje srdce, ako pečatidlo na svoje rameno, lebo láska je mocná ako smrť a nenávisť krutá ako podsvetie. Jej žiara je ohnivá ako najsilnejší plameň. Lásku nemôže uhasiť množstvo vody, ani rieky ju nemôžu odpliť. Ak by chcel niekto dať za lásku všetko bohatstvo svojho domu, veľmi by ním pohrdli.“ (Veľpieseň 8,6–7)

Text nás privádza k tomu, aby sme prežili najhlbšiu lásku, akú môžu ľudia prežiť – lásku medzi ženíchom a nevestou. Taká je Božia láska k jeho cirkvi. Boh dúfa, že aj my ho budeme milovať. Ježiš zomrel na kríži a zjavil nám hĺbku lásky, ktorá je silnejšia než smrť a ktorú nemôže uhasiť nič na svete. Napriek tomu by sme si mali niečo všimnúť. Text obsahuje určitý poetický rys. Pod vplyvom Ducha Svätého kráľ Šalamún predstavil obraz dvoch zamilovaných – a to s rovnakým menom. Mužovo meno je

Šalamún, čo je mužský rod hebrejského slova šalom. Ona je označená ako Šulamít, čo je ženský rod hebrejského slova šalom. Láska medzi Šalamúnom a Šulamít dosahuje vrchol, keď si ona uvedomí, čo je napísané vo Veľpiesni 8,10: „Vtedy som sa pre neho stala tou, ktorá vychádza s ponukou pokoja.“

S poetickou krásou a hlbokým duchovným významom pieseň odhaľuje, že Šalamún dvorí srdcu „pokoja“. V hebrejčine obsahuje toto slovo myšlienku úplného naplnenia a celistvosti. Pociť totálnej spokojnosti, v ktorej nám nič nechýba. V piesni nachádza Šulamít pocit úplnej celistvosti v Šalamúnovej láske. On je to, po čom ona túži a presne to, čo potrebuje. V jeho láske je úplne naplnená. Šalamún a Šulamít sa k sebe dokonale hodia. Žena nachádza šalom v šalome svojho muža. Ona je v ňom doma, pretože on je dokonalým sprievodcom najhlbších túžob jej srdca. Biblia ako celok je príbehom dokonalého súladu medzi ľudským srdcom a Bohom, medzi tým, kto je zdrojom skutočnej lásky a tými, ktorí zúfalo Božiu lásku potrebujú pre svoju trvalú celistvosť a životnú pohodu.

Šalamún je mesiášskym predobrazom Ježiša.

Šulamít je predobrazom cirkvi.

Spasenie je plán, v ktorom Ježiš volá naše srdce späť k sebe a ustanovuje večný šalom medzi sebou a nami. Ježišov druhý príchod nastane vtedy, keď ten, kto nás miluje, sa vráti späť, aby nás vzal tam, kde s ním budeme naveky. To je dobrá správa! My sme adventisti siedmeho dňa. To zname-

ná, že dychtivo túžime po Ježišovom návrate, pretože On na nás túžobne hľadá plný lásky. Chce byť s nami, preto sa vráti. Otázkou zostáva: Chceme byť aj my s ním?

DISKUSNÉ OTÁZKY

1. Skutočne sa Ján Krstiteľ ponížil tým, že seba i svoju službu dal k dispozícii Ježišovi? Ponížime sa alebo povýšime, keď sa plne odovzdáme Bohu? Buďte konkrétni.
2. Pripomeňte si príbehy, v ktorých vás Ježiš „našiel vo vlastnej krvi“, ako to opisuje príbeh proroka Ezechiela v 16. kapitole. Ako vás Boh zdvihol, sýtil a sám sa k vám pripútal?
3. Aké to je byť „zasnúbený“ s Ježišom a čakať na neho, kým pripraví svoj domov a vráti sa pre vás? Ako udržiavate a prehľbujete svoj vzťah s ním počas čakania?
4. Prečítajte si text z Veľpiesni 8,6–7 v niekoľkých prekladoch Biblie a diskutujte o jednotlivých obrazoch. Cítite sa pripútaní k Božej ruke ako pečať? Vnímame, že jeho láska i žiarlivosť sú silnejšie ako smrť? Ako sa môžete navzájom povzbudiť k hlbšiemu prežívaniu tejto myšlienky?

SKUPINOVÉ AKTIVITY

1. Urobte si posledné zmeny na modeli, ktorý ste si vyrobili prvý večer. Váš model budete dnes večer potrebovať pre hlavnú aktivitu.
2. Potrebne pomôcky: malé kúsky papiera alebo kartičky, ceruzky, košík alebo ozdobná škatuľa, sviečky a zapaľovač, hudba (živá alebo reprodukovaná).
3. Škatuľu alebo košík a sviečky dajte do prednej časti miestnosti.
4. S použitím modelu, ktorý ste si vytvorili prvý večer, venujte chvíľu prehľadu ôsmich okienok do Božej lásky: Trojica, veľký spor, Boží zákon, sobota, svätyňa, smrť a peklo, doba konca, druhý príchod.
5. Rozdajte si papiere a ceruzky. Venujte 3 až 5 minút tichému rozjímaniu. V tichosti a na modlitbe určite oblasť, v ktorej potrebuje prežiť hlbšie odovzdanie Bohu. Napíšte na papier, o ktorú oblasť ide. Tak môžete hlbšie prijať Božie zaslúbenia v jednotlivých oblastiach.
6. Zapáľte sviečky. Po modlitbe budúceho prineste svoje papiere a dajte ich do škatule alebo košíka. V kruhu sa môžete držať za ruky a spoločne sa modliť za posvätenie. Toto odovzdávanie papierikov môže podfarbovať jemná hudba. Na konci si zaspievajte. Určite pomôže, keď sa členovia tejto skupiny rozhodnú navzájom sa v budúcnosti podporovať. Môže to prebiehať rôznym spôsobom: vytvorením malej skupinky alebo triedy sobotnej školy, modlitebného partnerstva, telefonátmi alebo čímkoľvek, po čom človek túži a čo ho povzbudí a podporí.

O AUTOROVI

Ty Gibson vyrastal v nenáboženskom prostredí. S pravdou o Božej existencii sa prvýkrát stretol, keď mal 18 rokov. Pretože sa v živote stretával so zlom a utrpením, odmietal myšlienku, že môže existovať nejaká najvyššia bytosť. „Ak Boh existuje, musí byť krutý, keď stvoril takýto svet,“ hovorieval. Ako mladý muž našiel po svojom obrátení odpoveď aj na túto otázku. Aká úžasná je Božia láska, keď dokáže človeka priviesť k novému pohľadu a zmene uvažovania! Ty Gibson je dnes riaditeľom spoločnosti Light Bearers a kazateľom zboru v Eugene v štáte Oregon. Je zapáleným rečníkom. Jeho poslanstvo sa prihovára k mysliam a srdciam mnohých ľudí. Venuje sa rôznym témam, najviac však zdôrazňuje Božiu lásku, ktorú považuje za hlavnú tému Biblie. Nedávno pracoval na filmovom projekte digma.com, pripravil množstvo biblických štúdií (Truth Link Bible study series) a tiež internetový kurz (truthlink.org). Je autorom ôsmich veľmi dobre predávaných kníh, vrátane knihy A God Named Desire, ktorá predstavuje Boží charakter. Ty Gibson a jeho manželka Sue majú tri dospelé deti a dve vnúčatá.

TY GIBSON: OBNOV NÁS! JEŽIŠ – ZÁKLAD NAŠEJ VIERY.

Prednášky Modlitebného týždňa mládeže 2016

Grafický dizajn Jan Dobeš. Ilustrácia na obálke Jan Bárta. Vytlačila tlačiareň Alfa print, s.r.o., Martin.
Vydal Advent-Orion, s. r. o., Praha. Prvé vydanie, 2016. ISBN 978-80-7172-737-8